

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY WE WRZEŚNI

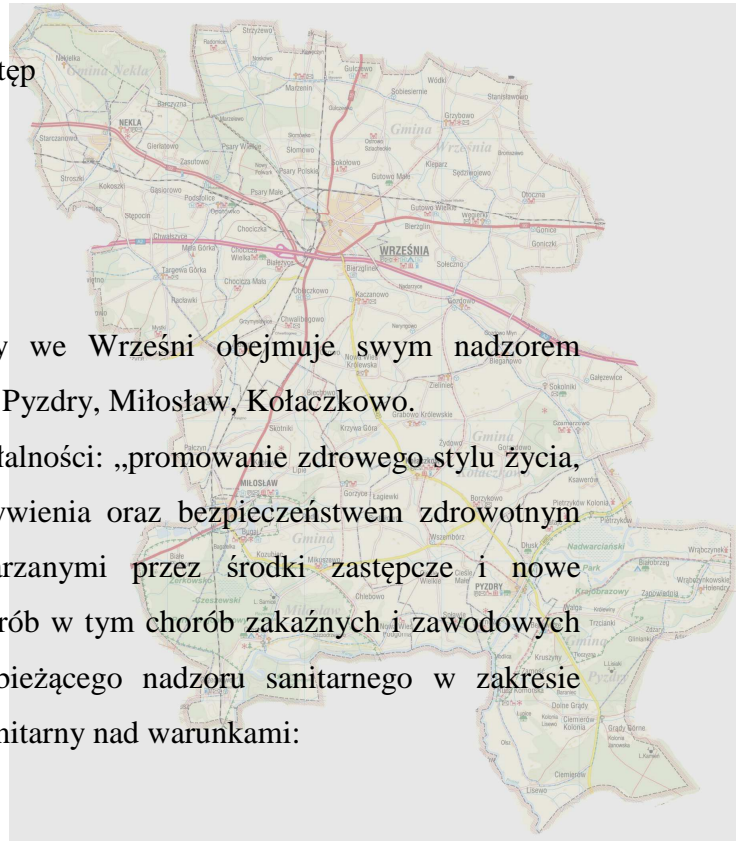
Ocena stanu sanitarnego i sytuacji
epidemiologicznej

Powiatu Wrzesińskiego
za rok 2017

Września, luty 2018 r.

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni obejmuje swym nadzorem następujące miasta i gminy: Września, Nekla, Pyzdry, Miłosław, Kołaczkowo.

W roku 2017 zgodnie z głównym celem działalności: „promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanymi przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne, zapobieganie chorobom w tym chorobom zakaźnym i zawodowym poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego”, prowadzono nadzór sanitarny nad warunkami:

zdrowotnymi żywności i żywienia,

higieny środowiska,

higieny pacy,

higieny w szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych.

Celem sprawowanego nadzoru była ochrona zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych. Wykonywanie zadań odbywało się poprzez:

sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego,

prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób, zwłaszcza zakaźnych,

inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania postaw i zachowań prozdrowotnych.

Powyższe zadania realizowane były przez poszczególne komórki organizacyjne stacji lub samodzielne stanowiska pracy:

Higienę Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku,

Higienę Komunalną,

Higienę Pracy,

Epidemiologię,

Higienę Dzieci i Młodzieży,

Oświatę Zdrowotną i Promocję Zdrowia,

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.

Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Komunalnej

I. NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY

Celem nadrzędnym działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzi, realizowana między innymi poprzez monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Wodę kontroluje się od ujęcia aż do „kranu konsumenta”.

Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia odbywa się w ramach zbiorowego zaopatrzenia, które jest zadaniem własnym gminy. Zbiorowe zaopatrzenie w wodę do spożycia prowadzone jest przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne i polega na ujmowaniu, uzdatnianiu i dostarczaniu wody odbiorcom. Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne są zobowiązane przepisami prawa zapewnić należytą jakość wody oraz zdolność urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny.

Państwowa Inspekcja Sanitarna nie odpowiada za jakość produkowanej wody i stan urządzeń służących do jej produkcji, a jedynie sprawuje nadzór nad przestrzeganiem wymogów w tym zakresie, przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne są zobowiązane do prowadzenia regularnej kontroli wewnętrznej jakości produkowanej wody, która obejmuje m.in. prowadzenie badań jakości wody w zakresie i z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Po wystąpieniu okoliczności mogących spowodować pogorszenie jakości wody, przedsiębiorstwa powinny zaplanować przedsięwzięcia naprawcze, ustalić harmonogram ich realizacji oraz poinformować właściwego państwowego powiatowego lub granicznego inspektora sanitarnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o podjętych i zaplanowanych działaniach.

Próbki wody do spożycia są pobierane przez Państwową Inspekcję Sanitarną regularnie zgodnie z ustalonym harmonogramem na dany rok i z określoną częstotliwością.

W 2017 r. woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców powiatu wrzesińskiego była pozyskiwana z 30 ujęć wód podziemnych (30 wodociągów). Wśród objętych nadzorem wodociągów udział poszczególnych grup urządzeń o danej produkcji wody w 2017 r. przedstawiał się następująco:

- ✓ poniżej 100 m³/dobę – 5 wodociągi,

- ✓ 100 - 1000 m³/dobę – 25 wodociągów
- ✓ 1000 - 10000 m³/dobę – 1 wodociąg

Na terenie powiatu wrzesińskiego obecnie jest pod nadzorem jest 5 wodociągów publicznych miejskich: we Wrześni, w Miłosławiu, Nekli, 2 wodociągi w Pyzdrach oraz 24 wodociągi publiczne wiejskie i jeden wodociąg lokalny miejski - Mleczarnia, produkujący wodę na własne potrzeby i nie zaopatrujący stałych mieszkańców.

W 2017 r. wodociąg lokalny Spółdzielni Mleczarskiej borykał się z podwyższoną zawartością związków manganu w wodzie. Prowadzono prace naprawcze, które jednak nie dały oczekiwanego rezultatu. W uwagi na niewłaściwą jakość chemiczną wody, stacja uzdatniania wody została wyłączona. Do celów technologicznych i sanitarnych używana była woda z sieci wodociągu miejskiego we Wrześni. Wodociąg zakładowy Spółdzielni Mleczarskiej nadal pozostaje pod nadzorem PSSE we Wrześni.

Wodę spełniającą normy sanitarne dostarczały 29 wodociągi tj.

- gmina Września: Września, Nowy Folwark, Otoczna, Kaczanowo, Bardo, Gozdowo, Gutowo Małe, Marzenin, Sokołowo, Gulczewo,
- gmina Nekla: Nekla, Targowa Górka, Podstolice,
- gmina Miłosław: Miłosław, Pałczyn, Białe Piątkowo, Skotniki, Bugaj, Czeszewo,
- gmina Kołaczkowo: Wszembórz, Bieganowo, Kołaczkowo, Gorazdowo, Sokolniki.
- gmina Pызdry: Pызdry ul. Nadrzeczna, Pызdry ul. Wrocławska, Lisewo, Pietrzyków, Wrąbczynek.

Tabela nr 1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność.

L.p.	Nazwa miasta/gminy	Producent wody	L.p.	Nazwa wodociągu
1.	Miasto Września	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Miłosławska 8, 62-300 Września	1.	Wodociąg publiczny Września
2.	Gmina Września	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Miłosławska 8, 62-300 Września	2.	Wodociąg publiczny Kaczanowo
			3.	Wodociąg publiczny Nowy Folwark
			4.	Wodociąg publiczny Otoczna
			5.	Wodociąg publiczny Bardo
			6.	Wodociąg publiczny Gozdowo
			7.	Wodociąg publiczny Gutowo Małe
			8.	Wodociąg publiczny Marzenin
			9.	Wodociąg publiczny Sokołowo
			10.	Wodociąg publiczny Gulczewo
			3.	Miasto Nekla
4.	Gmina Nekla	Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Nad Maskawą 5, 62-330 Nekla	12.	Wodociąg publiczny Targowa Górka
			13.	Wodociąg zakładowy Podstolice
5.	Miasto Miłosław	Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Mostowa 18, 62-620 Miłosław	14.	Wodociąg publiczny Miłosław
6.	Gmina Miłosław	Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Mostowa 18, 62-620 Miłosław	15.	Wodociąg publiczny Bugaj
			16.	Wodociąg publiczny Czeszewo
			17.	Wodociąg publiczny Pałczyn
			18.	Wodociąg publiczny Białe Piątkowo
			19.	Wodociąg publiczny Skotniki
7.	Miasto Pызdry	Zakład Gospodarki Komunalnej Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych ul. Magistracka 1 62-310 Pызdry	20.	Wodociąg publiczny Pызdry ul. Wrocławska
			21.	Wodociąg publiczny Pызdry ul. Nadrzeczna
8.	Gmina Pызdry	Zakład Gospodarki Komunalnej Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych ul. Magistracka 1 62-310 Pызdry	22.	Wodociąg publiczny Pietrzyków
			23.	Wodociąg publiczny Lisewo
			24.	Wodociąg publiczny Wrąbczynek
9.	Gmina Kołaczkowo	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ul. Wrzeńska 41 62-306 Kołaczkowo	25.	Wodociąg publiczny Kołaczkowo
			26.	Wodociąg publiczny Sokolniki
			27.	Wodociąg publiczny Wszembórz
			28.	Wodociąg publiczny Gorzdzowo
			29.	Wodociąg publiczny Bieganowo

Tabela 2 – Liczba pobranych próbek wody do badań z poszczególnych wodociągów w 2017 roku z wyszczególnieniem parametrów ponadnormatywnych.

Nazwa wodociągu	parametry	Liczba badań wykonanych w ramach :	Liczba badań		nazwa parametru	liczba przekroczeń
			ogółem	w tym kwestionowane		
Wodociąg publiczny Września	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	70	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	230	28	Bakterie gr. coli	23 (1,5,35,93,15,1,3,22,2,14,21,1,1,1,1,wz,4,1,>100,2,wz.,2,2 jtk/100ml)
	E. coli	10 (4,14,68,11,1,11,4,2,wz,2 jtk/100ml)				
	Enterokoki	10 (1,12,13,4,1,7,4,wz,1,1 jtk/100ml)				
	Clostridium perfringen	6 (3,2,10,1,2,1 jtk/100ml)				
fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	35	0	-	-	
	Kontrola wewnętrzna	89	0	-	-	
Wodociąg publiczny Kaczanowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	14	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	28	6	Bakterie gr. coli	6 (19 jtk;9jtk;5jtk;10jtk;6jtk;17 jtk/100ml)
	Enterokoki	5 (5jtk;1jtk;3jtk;8jtk;4jtk/100ml)				
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	8	2	Amoniak	2 (0,71 mg/l;0,76 mg/l)
Kontrola wewnętrzna		6	0	-	-	
Wodociąg	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	9	0	-	-

publiczny Nowy Folwark		Kontrola wewnętrzna	28	5	Bakterie gr. coli	4 (16jtk, 18 jtk, 14 jtk, 26 jtk/100 ml)
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	Enterokoki	2 (2 jtk, 1 jtk/100 ml)
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Otoczna	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	6	0	-	-
Wodociąg publiczny Bardo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	8	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	14	5	Bakterie gr. coli	5 (12 jtk, 16 jtk, 18 jtk, 4 jtk, 10 jtk/100ml)
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	8	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Gozdowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	8	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Gutowo Małe	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	2	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	3	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	2	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	3	0	-	-
Wodociąg publiczny Marzenin	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	14	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	7	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-

Wodociąg publiczny Sokołowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	7	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Gulczewo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	2	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	10	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	2	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	6	0	-	-
Wodociąg publiczny Nekla	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Targowa Górka	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Podstolice	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	13	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Miłosław	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	8	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	7	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-

publiczny Bugaj		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Czeszewo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	6	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Pałczyn	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	8	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	6	0	-	-
Wodociąg publiczny Białe Piątkowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	8	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	10	0	-	-
Wodociąg publiczny Skotniki	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	3	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	3	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	3	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	3	0	-	-
Wodociąg publiczny Pyzdry ul. Wrocławska	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	9	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	9	0	-	-
Wodociąg publiczny Pyzdry ul. Nadrzeczna	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	8	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	9	0	-	-

	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	10	0	-	-
Wodociąg publiczny Pietrzyków	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	9	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	7	0	-	-
Wodociąg publiczny Lisewo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	6	0	-	-
Wodociąg publiczny Wrąbczynek	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	8	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	8	2	mangan	2 (148 µg/l; 68 µg/l)
Wodociąg publiczny Kołaczkowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	8	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Sokolniki	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	12	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	7	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Wszembórz	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-

		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Gorazdowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Bieganowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-

Tabela nr 3. Jakość wody przeznaczonej do spożycia.

L.p	Nazwa wodociągu	Produkcja wody (m ³ /d)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Ocena jakości wody – stan na <u>31.12.2017 r.</u>	Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów		Prowadzone postępowania administracyjne	Działania naprawcze
					Nazwa parametru	Liczba przekroczeń		
1.	Wodociąg publiczny Września	5638,9	30081	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
2.	Wodociąg publiczny Bardo	158,1	1525	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
3.	Wodociąg publiczny Gozdowo	118,1	842	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
4.	Wodociąg publiczny Gutowo Małe	79,3	584	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
5.	Wodociąg publiczny Kaczanowo	593,5	4091	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
6.	Wodociąg publiczny Nowy Folwark	365,3	2105	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
7.	Wodociąg publiczny Otoczna	390,8	3600	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
8.	Wodociąg publiczny Gulczewo	21,5	357	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-

9.	Wodociąg publiczny Sokołowo	222,6	1290	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
10.	Wodociąg publiczny Marzenin	120,9	1116	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
11	Wodociąg publiczny Nekla	623,5	5579	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
12	Wodociąg publiczny Targowa Górka	144,6	1045	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
13	Wodociąg zakładowy Podstolice	129,2	541	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
14	Wodociąg publiczny Miłosław	746,7	4184	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
15	Wodociąg publiczny Białe Piątkowo	168,8	283	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
16	Wodociąg publiczny Skotniki	53,2	250	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
17	Wodociąg publiczny Pałczyn	82,2	499	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
18	Wodociąg publiczny Bugaj	143,7	1402	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
19	Wodociąg publiczny Czeszewo	522,3	3356	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
20	Wodociąg publiczny Pyzdry ul. Wrocławska	310,1	2480	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
21	Wodociąg publiczny Pyzdry ul. Nadrzeczna	102,2	920	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
22	Wodociąg publiczny Pietrzyków	313,3	1003	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
23	Wodociąg publiczny Lisewo	242,5	1566	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	-
24	Wodociąg publiczny	133,9	1090	woda przydatna do spożycia	-	-	-	-

	Wrąbczynek			przez ludzi				
25	Wodociąg publiczny Kołaczkowo	246,0	1 655	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	-
26	Wodociąg publiczny Sokolniki	342,0	836	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	-
27	Wodociąg publiczny Wszembórz	292,0	1376	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	-
28	Wodociąg publiczny Gorazdowo	166,0	758	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	-
29	Wodociąg publiczny Bieganowo	326,0	1436	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	-

W 2017 r. w ramach monitoringu jakości wody:

- prowadzonego przez inspekcję sanitarną w ramach kontroli urzędowej, pobrano 273 próby wody do badań – wykonano 242 badania bakteriologiczne oraz 183 badania fizykochemiczne,
- prowadzonego przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej, pobrano 543 próbek wody do badań – wykonano 458 badań bakteriologicznych oraz 249 badań fizykochemicznych.

Uzdatnianie wody w nadzorowanych wodociągach odbywa się poprzez filtrację i dezynfekcję podchlorynem sodu.

W minionym roku na przełomie lutego i marca 2017 r. doszło do skażenia mikrobiologicznego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, pochodzącej z **wodociągu publicznego we Wrześni** w rejonie ulic: Kościuszki, Koszarowej, Sikorskiego we Wrześni. W związku z zaistniałą sytuacją PPIS we Wrześni (w piątek tj. 24.02.2017 r.) wystosował do administratora wodociągu decyzję administracyjną, stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia w obszarze w/w ulic, jednocześnie nakazując mu poinformowanie odbiorców wody o braku jej przydatności do spożycia, zapewnienie mieszkańcom wody w obszarze w/w ulic zastępczego źródła wody o jakości odpowiadającej wodzie przeznaczonej do spożycia, podjęcie działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości wody podawanej przez wodociąg publiczny we Wrześni w przedmiotowym obszarze oraz poinformowanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni o podjętych i wykonanych działaniach. Wystosowano również komunikat o zakazie wykorzystywania wody do celów konsumpcyjnych i na potrzeby gospodarcze (tj. do picia, przygotowania posiłków, potraw, do mycia i płukania

warzyw oraz owoców, do produkcji żywności, mycia naczyń i powierzchni mających kontakt z żywnością, a także do kąpieli) w obszarze ulic: Kościuszki, Koszarowej, Sikorskiego i Warsztatowej. Komunikat zamieszczono na stronie internetowej PSSE we Wrześni.

W związku z powyższym wzmożono nadzór nad jakością wody, pochodzącej z wodociągu publicznego we Wrześni, zarówno przez inspekcję sanitarną jak i przez przedsiębiorstwo wodociągowe. Na podstawie otrzymanych ponownych sprawozdań z badań wody (w poniedziałek tj. 27.02.2016 r.), przeprowadzonych przez inspekcję sanitarną oraz przedsiębiorstwo wodociągowe stwierdzono w obszarze ulic: Gen. Sikorskiego, Koszarowa i Kościuszki przydatność wody do spożycia (z wyjątkiem jednego punktu, zlokalizowanego w osadzie leśnej Dębina). W związku z czym wystosowano komunikat o przydatności wody do spożycia w obszarze w/w ulic i odwołujący poprzedni komunikat (z 24.02.2017 r.). Komunikat również zamieszczono na stronie internetowej PSSE we Wrześni. Następnym stwierdzenia odpowiedniej jakości wody było wydanie decyzji administracyjnej, stwierdzającej jej przydatność w obszarze przedmiotowych ulic.

Natomiast mieszkańców osady leśnej Dębina (4 domy mieszkalne), osobiście poinformowano, że analiza wody nadal wykazuje zanieczyszczenia bakteriologiczne. Osobom tym przekazano pisemną informację o zakazie wykorzystywania wody do celów konsumpcyjnych i na potrzeby gospodarcze. Wodę można było używać do celów sanitarnych. Równocześnie telefonicznie zobowiązano zarządcę wodociągu do zapewnienia mieszkańcom osady leśnej Dębina zastępczego źródła wody o dobrej jakości. Osobom tym zapewniono beczkowóz oraz dostarczano wodę konfekcjonowaną. Dopiero kolejna analiza wody pobranej do badania wykazała poprawę jej jakości. W związku z czym pracownik inspekcji sanitarnej osobiście poinformował mieszkańców, że woda może już być używana do celów higienicznych i sanitarnych. Jednakże odnotowano jeszcze minimalne przekroczenia bakteriologiczne w zakresie dwóch parametrów tj. bakterii grupy coli i *Escherichia coli* i profilaktycznie zalecono mieszkańcom w/w osady używać wody do celów konsumpcyjnych, przygotowywania posiłków, potraw, do mycia i płukania warzyw oraz owoców po przegotowaniu. Tym samym zalecono przedsiębiorstwu wodociągowemu odstępnie od zastępczego zaopatrywania ludzi w wodę.

W związku zaistniałym skażeniem wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni zobowiązał przedsiębiorstwo wodociągowe do prowadzenia zwiększonego monitoringu jakości wody, płukania sieci wodociągowej i chlorowania. Ponadto PPIS we Wrześni wydał komunikat, w którym poinformował, że na podstawie badań jakości wody prowadzonych przez przedsiębiorstwo wodociągowe oraz inspekcję

sanitarną, woda odpowiada wymaganiom w/w rozporządzenia oraz z uwagi na prowadzoną intensywną dezynfekcję, woda z kranu może zawierać zwiększoną zawartość chloru i posiadać intensywny zapach chloru.

W związku ze skażeniem wody we Wrześni PWIK Sp. z o.o. we Wrześni podjęło działania w celu usunięcia skutków skażenia, polegające na odcinkowym dawkowaniu zwiększonej ilości podchlorynu sodu, czyszczeniu sieci wodociągowej (w pierwszych dniach skażenia) za pomocą generatora ozonu i intensywnym płukaniu sieci wodociągowej w obszarze objętym skażeniem, dodatkowo zwiększonym chlorowaniu całej sieci wodociągowej i zwiększonej częstotliwości monitoringu jakości wody. Mieszkańcom obszaru w/w ulic, na których obowiązywał komunikat zapewniono zastępcze źródło wody przez rozmieszczenie beczkowsów oraz wody konfekcjonowanej. Ponadto w celu opracowania programu naprawczego związanego z usuwaniem skutków zanieczyszczenia rozpoczęto współpracę z firmą NENTECH S.C. reprezentowaną przez Karola Szambelańczyka, Łukasza Webera i Ryszarda Szambelańczyka.

W minionym roku odnotowano również przypadek wystąpienia ponadnormatywnej ilości bakterii grupy coli i enterokoków (6 x bakterie gr. coli, enterokoki) w wodzie pochodzącej z **wodociągu publicznego w Kaczanowie** – łączny czas przekroczenia wynosił 3 dni (od 4 grudnia do 6 grudnia 2017 r.). W związku z czym PPIS we Wrześni wystosował pismo do Prezesa PWiK Sp. z o.o. we Wrześni zobowiązujące do podjęcia działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości wody oraz wydał komunikat w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (przydatna do celów konsumpcyjnych po przegotowaniu). W celu usunięcia zanieczyszczenia wody właściciel wodociągu przeprowadził wielokrotne płukanie sieci wodociągowej i stacji SUW, zwiększono dawkę dezynfekanta. PWIK Sp. z o.o. we Wrześni zwiększył monitoring wody w obszarze w/w wodociągu. W ramach wewnętrznej kontroli pobrano kolejne próby wody, których analiza mikrobiologiczna nie wykazała przekroczeń. Ponadto z tego samego wodociągu odnotowano także dwa przypadki przekroczenia parametru chemicznego tj. **amoniaku** – łączny czas przekroczenia wyniósł 30 dni (od 11.09.2017 r. do 11.10.2017 r.). W związku z pogorszeniem jakości fizykochemicznej wody, PPIS we Wrześni (na podstawie wyników z kontroli urzędowej) wystosował pismo z do właściciela wodociągu wzywające do zaplanowania i podjęcia stosownych działań naprawczych eliminujących niewłaściwą jakość wody, przedstawienia planowanych przedsięwzięć naprawczych wraz z harmonogramem ich realizacji, a po zakończeniu czynności przedstawienia wyników badań wody. Działania naprawcze polegały na zwiększeniu ilości tlenu podawanego do wody surowej. Na podstawie otrzymanych powtórkowych wyników badań wody w ramach

wewnętrznej kontroli, nie stwierdzono przekroczenia amoniaku. W związku z czym PIS we Wrześni wydał decyzję o przydatności wody do spożycia.

Ponadto odnotowano incydentalne przypadki wystąpienia ponadnormatywnej ilości parametrów bakteriologicznych w wodociągach publicznych:

- **w Nowym Folwarku** – 4 x bakterie grupy coli, 2 x enterokoki – łączny czas przekroczenia wynosił 3 dni (4.12.2017 r. - 6.12.2017 r.).
- **w Bardzie** - 5 x bakterie gr. coli - przekroczenie trwało łącznie 23 dni (05.09.2017 r.-27.09.2017 r.).

Właściciel wodociągu zwiększył ilość dozowanego środka dezynfekującego (podchlorynu sodu), przeprowadził płukanie sieci wodociągowej i prowadził zwiększony monitoring jakości wody. Analiza wyników pobranej wody nie wykazała zanieczyszczeń bakteriologicznych w wodzie. Przekroczenia w/w parametrami nie stanowiło zagrożenia dla życia lub zdrowia konsumentów, w związku z czym nie wydawano komunikatów o zakazie spożywania wody. Nie wszczęto postępowania administracyjnego.

Gmina Pyzdry

W minionym roku odnotowano przekroczenia parametrów fizykochemicznych:

- **w wodociągu publicznym we Wrabczynku** - 2 x mangan – analiza wody pobranej w dniu 24.03.2017 r. w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody wykazała ponadnormatywną zawartość związku manganu w ilości 148 µg/l. Właściciel wodociągu podjął działania naprawcze i w kolejnym badaniu wykonanym w dniu 07.04.2017 r. zawartość manganu wykazała tendencję spadkową (68 µg/l), natomiast obniżenie zawartości manganu do poziomu < 50 µg/l zostało potwierdzone badaniami w dniu 12.04.2017 r., w związku z czym PIS we Wrześni wydał decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia.

Zanieczyszczenie wody w/w parametrem nie stanowiło zagrożenia dla życia lub zdrowia konsumentów, w związku z czym nie wydano komunikatu o zakazie spożywania wody. Nie wszczęto postępowania administracyjnych

Podwyższona wartość *manganu* powoduje brudzenie urządzeń sanitarnych i prania, a także wywołuje niepożądany smak napojów. Jego obecność w wodzie do picia, podobnie jak żelaza może powodować powstanie w sieci dystrybucyjnej osadów, które mogą odrywać się jako czarne zawiesiny.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wszystkie wodociągi publiczne dostarczały wodę spełniającą wymogi sanitarne, określone w Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13

listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989), które utraciło moc w dniu 11 stycznia 2018 r. W tym dniu weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

LEGIONELLA

27 marca 2017 r. pobrano 8 prób wody z instalacji wody ciepłej w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w:

a) Niepubliczne Przedszkole „Mali Przyrodnicy” ul. Słowackiego 54, Września w 4 punktach (ostatni pobór wody z instalacji wody ciepłej odbył się 7 października 2013 r.):

- łazienka – parter (sprawozdanie z badań L-31/2017 – **7** jtk/100 ml)
- kuchnia – parter (sprawozdanie z badań L-32/2017 – **30** jtk/100ml)
- zmywalnia – parter (sprawozdanie z badań L-33/2017 – **6** jtk/100 ml)
- zmywalnia – I piętro (sprawozdanie z badań L-28/2017 – **28** jtk/100ml)

b) Przedszkole Niepubliczne „Tęczowa Chatka” ul. Paderewskiego 50c we Wrześni w 4 punktach (ostatni pobór wody z instalacji wody ciepłej przeprowadzono 02.04.2012 r.):

- kuchnia – parter (sprawozdanie z badań L-27/2017 – **32** jtk/100ml)
- zmywalnia - parter (sprawozdanie z badań L-28/2017 – **8** jtk/100 ml)
- zmywalnia – I piętro (sprawozdanie z badań L-29/2017 – **5** jtk/100 ml)
- pomieszczenie gospodarcze – I piętro (sprawozdanie z badań L-30/2017 – **6** jtk/100ml)

Analiza wody pobranej w w/w placówkach nie wykazała zanieczyszczenia bakteriologicznego. Jakość wody **odpowiada** wymaganiom określonym w załączniku nr 1 E rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015, poz. 1989)

Dodatkowo, w dniu 13.11.2017 r. pobrano 8 prób z obiektów będących pod nadzorem WSSE w Poznaniu tj.

a) Dom Pomocy Społecznej ul. Szkolna 25, Września (4 próby)

b) Szpital Powiatowy we Wrześni Sp. z o.o. ul. Słowackiego 2, Września (4 próby)

Sprawozdania z badań zostały przekazane jednostce nadzorującej w/w placówki.

Wnioski

W 2017 r. 100 % mieszkańców powiatu wrzesińskiego miało możliwość korzystania z wody, która spełniała wymogi sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

II. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W 2017 r. kontroli poddano 115 obiektów użyteczności publicznej. Do obiektów tych zaliczano: baseny kąpielowe, ustępy publiczne, obiekty hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, solaria, dworce PKS, PKP oraz inne obiekty użyteczności publicznej takie jak stadiony, boiska, transport, stacje paliw, parkingi.

Na koniec 2017 roku w skontrolowanych obiektach stwierdzono prawidłowy stan sanitarny, obiekty oceniono jako dobre.

HOTELE

Stan sanitarno - higieniczny i techniczny w skontrolowanych obiektach hotelowych oceniany jest w powiecie jako dobry. Ilość obiektów hotelowych w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległa zmianie; wszystkie obiekty prowadziły działalność usługową przez cały rok.

W porównaniu z rokiem ubiegłym poprawie sanitarnej uległy 3 obiekty hotelowe tj:

- hotel „Kosmowski” we Wrześni* – w bieżącym roku odmalowano wszystkie pokoje od strony frontowej hotelu, w remontowanych pokojach wymieniono łóżka oraz wykładziny podłogowe, przygotowano pokoje pod zamontowanie klimatyzatorów, odmalowano korytarz na II piętrze oraz wymieniono na nim wykładzinę podłogową, w toaletach ogólnodostępnych wymieniono lustra i oświetlenie
- ✓ *hotel „BOSS” w Miłostawiu* - przeprowadzono remont trzech pokoi noclegowych wraz z łazienkami; remont obejmował wymianę drzwi i mebli hotelowych, malowanie ścian i sufitów, położenie nowej tapety, w łazienkach wymięną glazury, terakoty oraz armatury łazienkowej
- ✓ *hotel „Jola” w Zasutowie*– dokonano wymiany wykładzin podłogowych w 8 pokojach oraz na korytarzu w części hotelowej znajdującej się nad restauracją oraz przeprowadzono malowanie tych pokoi.

Wśród skontrolowanych obiektów w powiecie 7 posiada kategoryzację:

- **3 gwiazdki:** 5 obiektów hotelowych tj: „Boss” w Miłosławiu, „KOSS” we Wrześni, „Country Club” w Nowym Folwarku „Barczyzna” w Barczyźnie, hotel w Nekli ul. Poznańska,
- **2 gwiazdki:** 2 obiekty hotelowe tj: „Jola” w Zasutowie i hotel „Kassandra w Gutowie Wielkim.

Do obiektów o wysokim standardzie świadczonych usług **bez zmian w porównaniu z rokiem ubiegłym** można zaliczyć 6 obiektów hotelowych: *hotel „Kosmowski” we Wrześni , hotel „Country Club” w Nowym Folwarku, hotel „Boss” w Miłosławiu, hotel „DARZBÓR” w Bugaju gm. Miłosław, hotel „Barczyzna” w Barczyźnie gm. Nekla, hotel w Nekli przy ul. Poznańskiej 10a.*

Hotel „DARZBÓR” w Bugaju

PENSJONATY

Na terenie powiatu wrzesińskiego są 2 pensjonaty zlokalizowane na terenie gminy Września:

- pensjonat „Wiosna”, Obłaczkowo 142 – **1 kontrola**, liczba pokoi 10, liczba miejsc noclegowych 17,
- pensjonat „Rondo”, Obłaczkowo 4 – **1 kontrola**, liczba pokoi 6, liczba miejsc noclegowych 10.

Stan sanitarno - higieniczny i techniczny w skontrolowanych pensjonatach oceniany jest jako dobry. Ilość obiektów w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległa zmianie; obiekty prowadziły działalność usługową przez cały rok.

W porównaniu z rokiem ubiegłym poprawił się stan sanitarny w 1 obiekcie tj.

- *pensjonat „Wiosna”, Obłaczkowo 142* – odmalowano ściany i sufity we wszystkich pokojach noclegowych

INNE OBIEKTY, W KTÓRYCH ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI HOTELARSKIE

Pod nadzorem PSSE we Wrześni jest:

- 8 gospodarstw agroturystycznych
- 3 hostele
- 4 obiekty pokoi noclegowych.

W 2017 roku zlikwidowano 2 gospodarstwa agroturystyczne tj. „Scena i Galeria” Anna Kareńska Tschurl Podstolice ul. Kasztanowa 50 oraz Gospodarstwo Agroturystyczne „POD BRZÓSKAMI” mieszczący się w Opatówku 38, powstał 1 nowy obiekt pokoi noclegowych „Dworek w Podstolicach” ul. Kasztanowa 50 w Podstolicach.

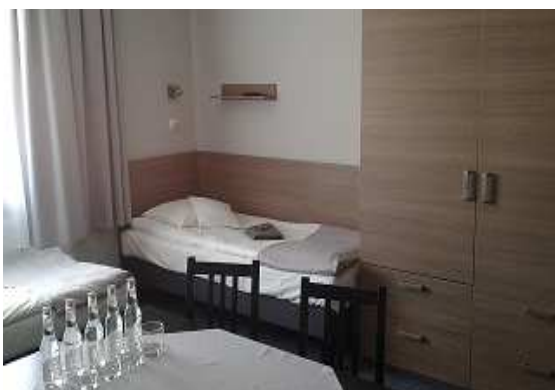
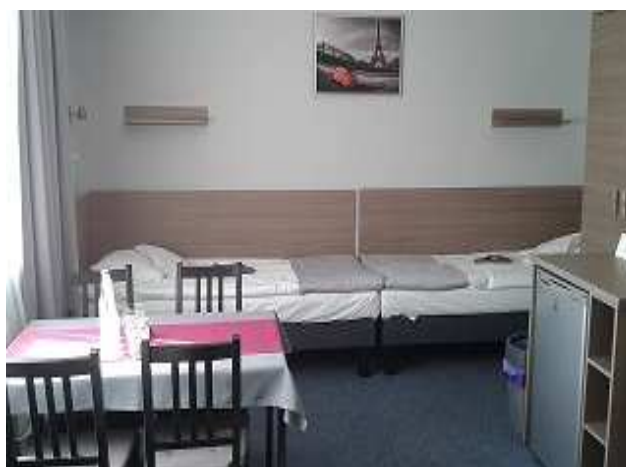
W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny nie uległ zmianie.

Przeprowadzono kontrole w 7 gospodarstwach agroturystycznych, 3 obiektach pokoi noclegowych, 2 hostelach tj.

- HULA” w Gutowie Małym gm. Września, gospodarstwo agroturystyczne w Chociczy Wielkiej gm. Września, gospodarstwo agroturystyczne „POD KOGUTEM” w Dłusku gm. Pyzdry, gospodarstwo agroturystyczne „KWITOWSCY” w Łupicach gm. Pyzdry, gospodarstwo agroturystyczne „RANCZO” we Wrąbczynku gm. Pyzdry, gospodarstwo agroturystyczne „KOCHANY TYGRYSEK” w Kaczanowie ul. Gospodarska 1, gospodarstwo agroturystyczne „U KAZIA” w Czeszewie ul. Leśna 71-
- pokoje noclegowe w Bugaju-Bagatelce gm. Miłosław, pokoje noclegowe „Szafran” Węgierki gm. Września, pokoje noclegowe „IWIŃSKI” Jerzy Iwiński ul. Działkowców 9, Września
- hostel „AZYMUT” ul. Przemysłowa 9A we Wrześni, hostel „CENTRUM” ul. Fabryczna 36 we Wrześni

W porównaniu z rokiem ubiegłym poprawił się stan sanitarny 3 obiektów tj.

- gospodarstwa agroturystycznego „POD KOGUTEM” w Dłusku gm. Pызdry – przeprowadzono malowanie ścian i sufitu korytarza głównego,
- gospodarstwa agroturystycznego „RANCZO” we Wrąbczynku gm. Pызdry - przeprowadzono malowanie wszystkich pokoi noclegowych oraz łazienek,
- gospodarstwa agroturystycznego „KWITOWSCY” w Łupicach gm. Pызdry - przeprowadzono malowanie wszystkich łazienek w obiekcie oraz jadalni.

Hostel „AZYMUT” we Wrześni

BASENY – w powiecie wrzesińskim znajdują się dwa obiekty basenowe:
1. Aqualife Park Wodny ul. Koszarowa 8, Września

Liczba pobranych próbek wody w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej

Rodzaj kontroli	Liczba próbek bakteriologia (oprócz Legionelli)	Liczba próbek fizykochemia	ogółem	w tym ile z przekroczeniami (oprócz Legionelli)	przekroczone parametry	uwagi:
Kontrola urzędowa	83	23	88	14	chloroform, psudomonas aeruginosa, l. mikroorg. w 36 ⁰ C	
Kontrola wewnętrzna	115	94	115	73	chloroform, utlenialność, psudomonas aeruginosa, l. mikroorg. w 36 ⁰ C	
suma	198	117	203	87		

W zakresie legionelli

Rodzaj kontroli	Liczba próbek pobranych w zakresie legionelli-łącznie	Miejsce poboru	W tym ile z przekroczeniami	Czy woda została doprowadzona do wymagań rozporządzenia ? (TAK/ NIE)	Krótki opis prowadzonych działań naprawczych	Krótki opis działań PSSE	uwagi:
Kontrola urzędowa	0	system cyrkulacji	0	-	-	-	
	0	prysznic	0	-	-	-	
	3	niecki	0	-	-	-	
Kontrola wewnętrzna	9	system cyrkulacji	0	-	-	-	
	6	prysznic	2	TAK	przegrzanie	-	

					instalacji wewnętrznej wody ciepłej		
	27	niecki	0	-	-	-	
suma	45	----	2	----	----	---	---

Ocena roczna obiektu: **dobra**, w zakresie przebadanych parametrów woda nadawała się do kąpiei i została oceniona jako woda dobra.

2. Basen kąpielowy ul. Gnieźnińska 32A, Września,
Liczba pobranych próbek wody w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej

Rodzaj kontroli	Liczba próbek bakteriologia (oprócz Legionelli)	Liczba próbek fizykochemia	ogółem	w tym ile z przekroczeniami (oprócz Legionelli)	przekroczone parametry	uwagi:
Kontrola urzędowa	15	7	18	1	chloroform	
Kontrola wewnętrzna	10	8	12	1	chloroform	
suma	25	15	30	2		

W zakresie legionelli

Rodzaj kontroli	Liczba próbek pobranych w zakresie legionelli-łącznie	Miejsce poboru	W tym ile z przekroczeniami	Czy woda została doprowadzona do wymagań rozporządzenia ? (TAK/ NIE)	Krótki opis prowadzonych działań naprawczych	Krótki opis działań PSSE	uwagi:
Kontrola urzędowa	0	system cyrkulacji	0	-	-	-	
	0	prysznice	0	-	-	-	
	0	niecki	0	-	-	-	
Kontrola wewnętrzna	1	system cyrkulacji	0	0	-	-	
	3	prysznice	2	TAK	przegrzanie instalacji wewnętrznej wody ciepłej	-	
	2	niecki	0	0	-	-	
suma	6	----	2	----	----	---	---

Ocena roczna obiektu: **dobra**, w zakresie przebadanych parametrów bakteriologicznych woda nadawała się do kąpiei i została oceniona jako woda dobra.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNE, INNE ZAKŁADY, W KTÓRYCH SĄ ŚWIADCZONE ŁĄCZNIE WIĘCEJ NIŻ JEDNA Z USŁUG FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ, TATUAŻU.

W 2017 roku na 164 obiektów, skontrolowano 58 obiektów. Głównym celem kontroli było sprawdzenie stanu sanitarno-technicznego obiektu oraz stopień wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z narzędziami i przyborami użytymi do kontaktu z klientem, oznakowanie środków dezynfekcyjnych, postępowanie z bielizną, z odpadami. Obiekty utrzymane czysto nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ogólny stan sanitarny obiektów w roku 2017 r. był dobry.

W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny uległ poprawie:

- w 2 gabinetach odnowy biologicznej, zlokalizowanych we Wrześni poprzez:

- solarium SOLAR TURBO ul. Chrobrego – przeprowadzenie gruntownego remontu zakładu polegającego na wymianie płytek podłogowych, drzwi od kabin solarium, mebli, malowaniu sufitów oraz wyłożeniu ścian kamieniem dekoracyjnym

- klub sportowy „PROXIMO” ul. Koszarowa – odmalowanie pomieszczeń sanitarnych i korytarza, położenie tynku żywicznego, wymianianie lamp, wymianianie obić na części urządzeń do ćwiczeń,

- w 2 zakładach fryzjerskich, zlokalizowanych we Wrześni poprzez:

- 1 zakład – odmalowanie ścian i sufitów we wszystkich pomieszczeniach obiektu,

- 2 zakład – malowanie ścian i sufitu w pomieszczeniu usług, wymianianie mebli przy dwóch stanowiskach fryzjerskich oraz wymianianie drzwi do pomieszczenia WC.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE

Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2017 r. - **82**

Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2017 r. - **31**

Liczba obiektów skontrolowanych – **28**

Liczba przeprowadzonych kontroli – **28**

W porównaniu z rokiem ubiegłym na terenie powiatu wrzeńskiego zostały zlikwidowane **4** zakłady fryzjerskie, powstało **5** nowych obiektów, które zostały zaplanowane do kontroli na 2018 r., **1** obiekt został przegrupowany do tej grupy z grupy: „**Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu**”.

ZAKŁADY KOSMETYCZNE

Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2017 r. - **46**

Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2017 r. - **20**

Liczba obiektów skontrolowanych – **15**

Liczba przeprowadzonych kontroli – **15**

W porównaniu z rokiem ubiegłym powstało **9** nowych zakładów, zaplanowanych do kontroli na 2018 r., **4** obiekty uległy likwidacji, **1** zakład został przegrupowany z grupy: *„Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu”*

ZAKŁADY TATUAŻU

Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2017 r. - **2** – miasto,

Zaplanowano do kontroli – **1** obiekt.

Liczba obiektów skontrolowanych – **1**.

Liczba przeprowadzonych kontroli – **1**.

W porównaniu z rokiem ubiegłym powstał **1** nowy salon tatuażu, zaplanowany do kontroli na 2018 r.

(a)ZAKŁADY ODNOWY BIOLOGICZNEJ

Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2017 r. - **10**

Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2017 r. - **7**

Liczba obiektów skontrolowanych - **7**

Liczba przeprowadzonych kontroli – **7**

W 2017 roku powstał 1 obiekt, 2 zakłady uległ likwidacji.

INNE ZAKŁADY, W KTÓRYCH SĄ ŚWIADCZONE ŁĄCZNIE WIĘCEJ NIŻ JEDNA Z USŁUG FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ, TATUAŻU.

Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2017 r. - **24**

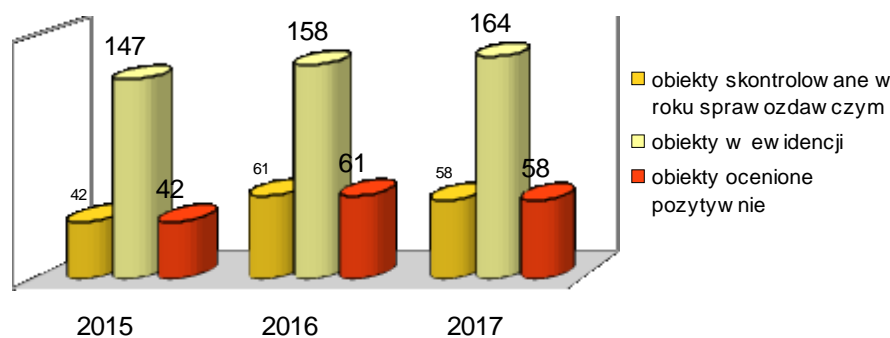
Są to zakłady fryzjersko-kosmetyczne, fryzjerskie, bądź kosmetyczne wyposażone w solarium bądź stanowiska manicure.

Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2017 r. - **7**

Liczba obiektów skontrolowanych – **7**

Liczba przeprowadzonych kontroli – **7**

W 2017 roku 2 obiekty uległy likwidacji, 1 obiekt został przegrupowany z grup: „zakłady fryzjerskie”, 2 zakłady zostały przeniesione do grupy „zakłady kosmetyczne”.

Wykres 2. Obiekty fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej w latach 2015-2017

(b) DWORCE AUTOBUSOWE i PKP, Przystanki PKS i PKP

Na terenie powiatu wrzesińskiego znajduje się 1 dworzec PKS, zlokalizowany we Wrześni.

W styczniu 2017 roku oddano do użytku nowe pomieszczenia z przeznaczeniem na dworzec autobusowy, które zlokalizowane zostały w wydzielonej części nowo wybudowanej galerii handlowej „KARUZELA”.

Nowy dworzec oferuje podróżującym przestronną poczekalnię wraz z kasą biletową i punktem informacji o aktualnych rozkładach jazdy autobusów, toalety ogólnodostępne podzielone na część damską i męską, toaletę przystosowaną dla osób niepełnosprawnych. Ponadto w obiekcie zlokalizowane jest biuro oraz WC dla pracowników.

W bieżącym roku przeprowadzono jedną kontrolę obiektu. Stan sanitarno – porządkowy dobry, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Na terenie powiatu wrzesińskiego znajduje się przystanek PKS w Pyzdrach, który składa się z dwóch wiat przystankowych oraz placu manewrowego dla autokarów. Stan sanitarny placu dobry.

Na terenie podległym są 4 dworce PKP: we Wrześni, Nekli, Miłosławiu i Orzechowie oraz 5 peronów PKP: we Wrześni, Otocznej, Marzeninie, Gutowie Małym i Chwalibogowie.

W 2017 roku zaplanowane były dwie kontrole dworców PKP we Wrześni oraz w Nekli. Kontrole nie zostały przeprowadzone ze względu na zaistniałą sytuację skażenia wody pochodzącej z wodociągu publicznego we Wrześni.

W bieżącym roku dokonano kontroli 2 przystanków PKP w Otocznej, Gutowie Wielkim. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny przystanków PKP nie uległ zmianie.

BOISKA SPORTOWE

W bieżącym roku dokonano kontroli 3 boisk sportowych: w Miłosławiu, Nekli oraz stadionu sportowego we Wrześni.

W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny boisk sportowych nie uległ zmianie.

Wnioski

Wśród skontrolowanych zakładów stwierdzano zróżnicowanie stanu sanitarno - technicznego. Stosunkowo najlepsze były zakłady, które rozpoczęły działalność lub też zostały zmodernizowane. Ogólny stan sanitarny obiektów był zadowalający.

III. Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej.

Liczba placówek wg ewidencji:

1. podmioty lecznicze:

-przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych,	
-lecznice	22
-medyczne laboratoria diagnostyczne:	2
-zakłady rehabilitacji leczniczej	6
-inne:	18
- <u>praktyka zawodowa</u>	
-indywidualne praktyki lekarzy dentyków:	44
-indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie:	42
- grupowe praktyki lekarskie:	3
-indywidualne praktyki pielęgniarek:	12
-grupowe praktyki pielęgniarek	3
-inne	<u>18</u>

RAZEM: 170

Liczba placówek skontrolowanych:

- podmioty lecznicze:

- ✓ przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice
- ✓ – ogółem: 16
- ✓ zakłady rehabilitacji leczniczej 6
- inne 8

- praktyki zawodowe

- ✓ indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie: 4
- ✓ grupowe praktyki lekarskie: 1
- ✓ indywidualne praktyki pielęgniarek: 3
- inne 9

RAZEM: 47

W porównaniu z rokiem ubiegłym w 2017 roku poprawił się stan sanitarno - techniczny w 8 placówkach tj.

1. Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego ESKULAP s.j. w Kołaczkowie ul. Miłosławska 1, gm. Kołaczkowo

w bieżącym roku rozpoczęto malowanie pomieszczeń placówki – odmalowano gabinet przygotowawczo-zabiegowy oraz rozpoczęły się prace z malowaniem pozostałych pomieszczeń obiektu.

2. Przychodnia Lekarska PRO-FAMILIA w Pyzdrach ul. Rynek 5

wymalowano gabinet lekarski, w którym przyjmowane są dzieci zdrowe, chore i dorośli oraz częściowo odmalowano gabinet diagnostyczno-zabiegowy.

3. Przychodnia Lekarza Rodzinnego LEK-MED we wrześni ul. Fromborska 24

wymalowano gabinet diagnostyczno-zabiegowy oraz pomieszczenie punktu szczepień.

4. Przychodnia PRIMADENT Sp. z o.o. we Wrześni ul. Sądowa 6

odmalowano wszystkie pomieszczenia przychodni

5. Ralcewicz Rehabilitacja we wrześni ul. Kaliska 10

odmalowano wszystkie pomieszczenia obiektu.

6. NZOZ ZDROWIE SZKOL-MED s.c. Gabinet medyczny przy Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących we Wrześni ul. Kaliska 2a

odmalowano miejsca po wymianie grzejników centralnego ogrzewania, przy umywalce założono nową okładzinę PCV.

7. NZOZ ZDROWIE SZKOL-MED s.c. Gabinet medyczny przy Zespole Szkół Politechnicznych we Wrześni ul. Wojska Polskiego 1

odmalowano pomieszczenie gabinetu.

8. NZOZ ZDROWIE SZKOL-MED s.c. Gabinet medyczny przy Liceum Ogólnokształcącym we Wrześni ul. Witkowska 1

założono nową wykładzinę podłogową, nowe listwy przypodłogowe oraz odmalowano gabinet.

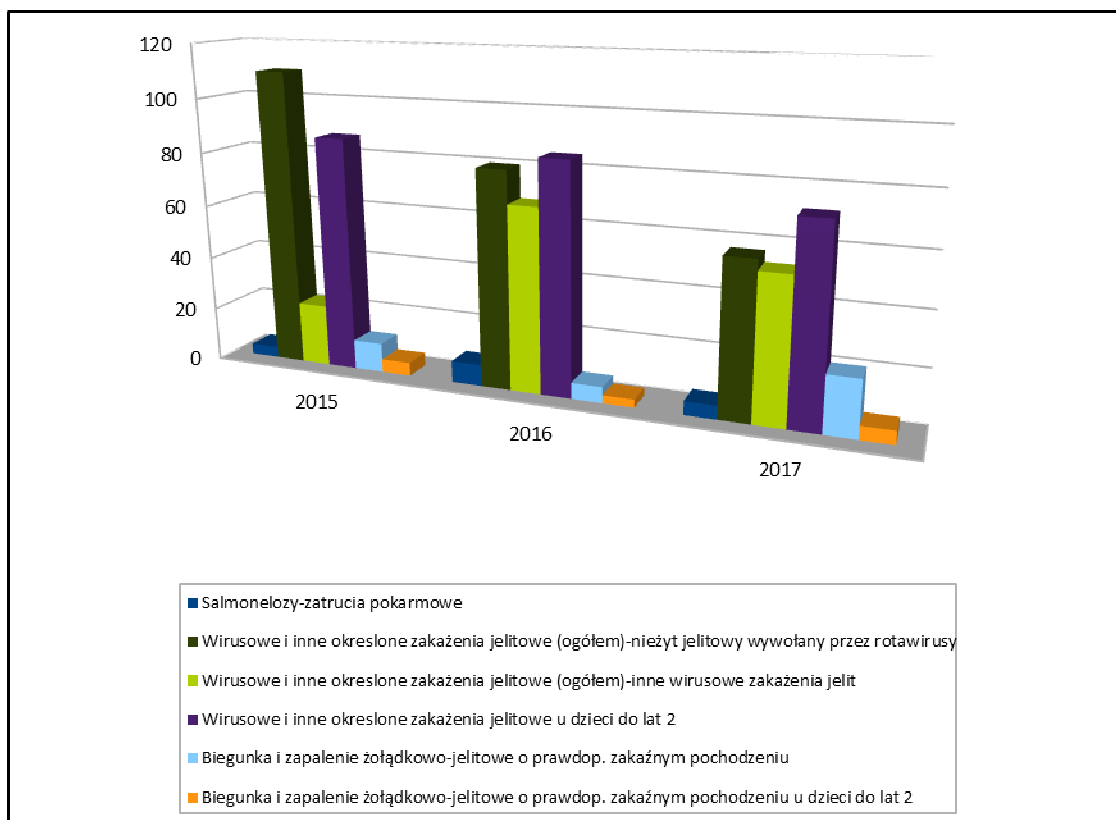
Skontrolowane obiekty oceniono pod względem stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalności dobrze. Nie zdyskwalifikowano w tym zakresie żadnego podmiotu.

Utrzymanie bieżącej czystości we wszystkich pomieszczeniach obiektów było prawidłowe. Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości pod względem sanitarno - porządkowym w kontrolowanych obiektach. Prawidłowo przebiega mycie i dezynfekcja powierzchni i sprzętu. Prawidłowe jest postępowanie z odpadami medycznymi. We wszystkich placówkach służby zdrowia opracowane są i wdrożone procedury postępowania w zakresie mycia, dezynfekcji i sterylizacji narzędzi.

Ocena stanu sanitarnego w zakresie Epidemiologii

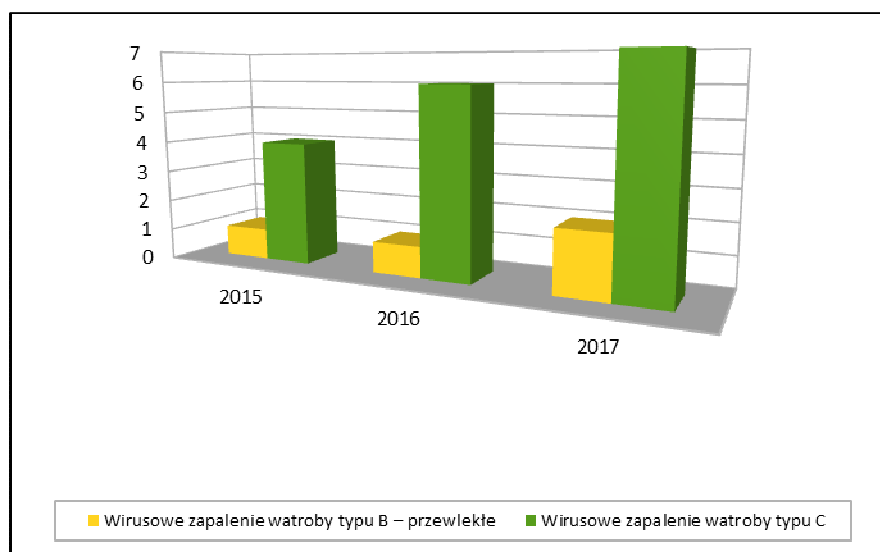
I. Sytuację epidemiologiczną powiatu wrzesińskiego w 2017 roku w porównaniu z rokiem 2016 i 2015 ilustrują poniższe wykresy

Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe (liczba zachorowań w trzech ostatnich latach)

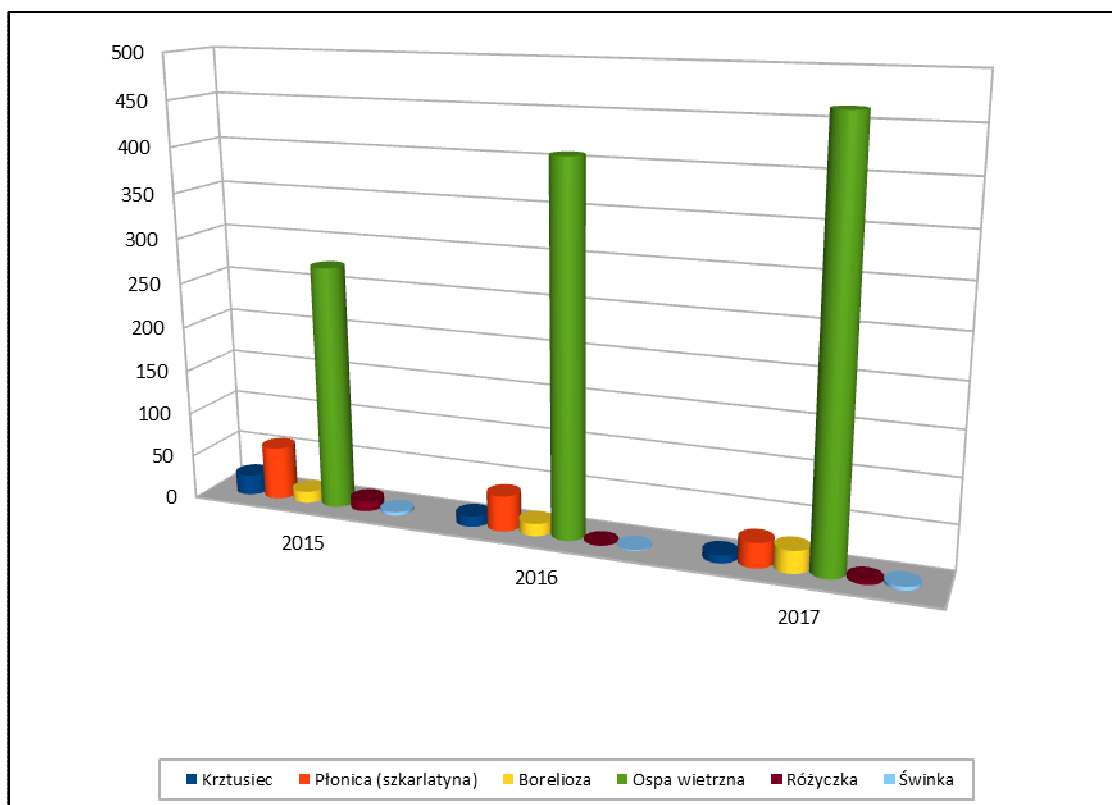
Wirusowe zapalenie wątroby

(liczba zachorowań w trzech ostatnich latach)

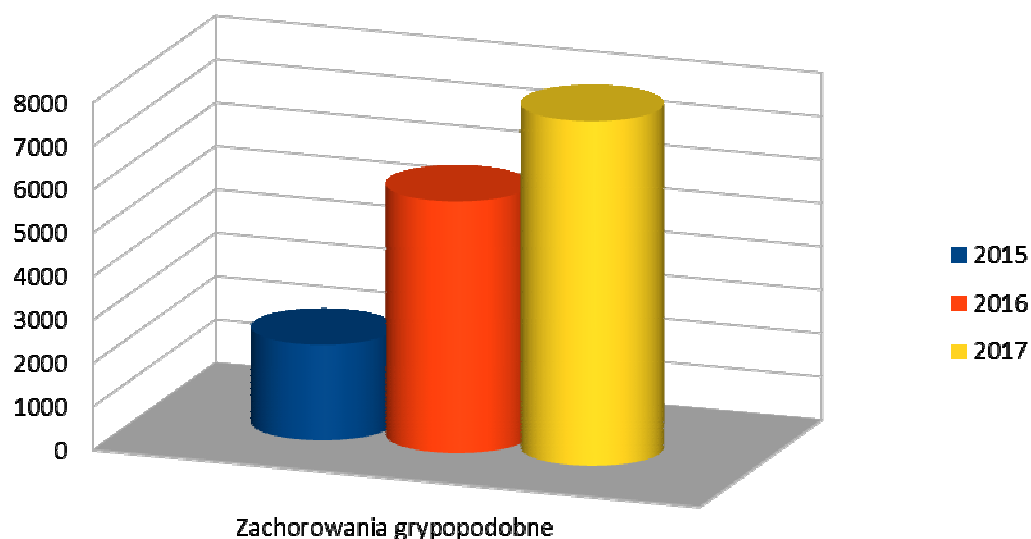
Inne choroby zakaźne

(liczba zachorowań w trzech ostatnich latach)

Zachorowania grypopodobne

(liczba zachorowań w trzech ostatnich latach)

II. OPIS JEDNOSTEK CHOROBYCH

II.1. Choroby, szerzące się drogą pokarmową

W 2017r. nie odnotowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę bakteryjną, jersiniozę, zatruc enterotoksyną gronkowcową, toksyną botulinową czy grzybami.

Zatrucia pokarmowe (A02.0)

W 2017r. ogółem zgłoszono 5 przypadków zatruc pokarmowych tj. o 3 zachorowania więcej niż w roku 2016. W mieście odnotowano 1 przypadek, na wsi 4 przypadki. 4 zachorowania wśród kobiet i 1 wśród mężczyzn.

Zachorowania w grupach wiekowych: 5 - 9 lat - 2 przypadki; 10 – 19 lat - 1 przypadek; 20 – 29 lat – 1 przypadek; 30 – 39 lat – 1 przypadek.

W 4 przypadkach nie ustalono źródła zatrucia, w 1 przypadku źródło domniemane – jaja.

Czynnik etiologiczny we wszystkich przypadkach to pałeczka Salmonella Enteritidis.

Biegunki u dzieci do lat 2 (A04; A09; A08)

A04 – 2 przypadki zakażenia *Campylobakter jejuni* (dzieci hospitalizowane)

A08, A09 - Ogólna liczba zachorowań - 77, czyli o 11 mniej niż w roku 2016r.

Hospitalizowanych w roku 2017- 67 dzieci, wszystkie badane.

U 44 dzieci wyhodowano wirus Rota, u 8 dzieci wykryto Adenowirus, u 21 dzieci wykryto Norowirus.

Dzieci leczone ambulatoryjnie – 10 (4 nie badane).

Współczynnik zapadalności w 2017 – 3038,67; w 2016 – 3535,56

WZW typu A

W 2017r. odnotowano 3 zachorowania na wzw A. 1 zachorowania w mieście, 2 na wsi. Wszystkie zachorowania wśród mężczyzn, w grupach wiekowych: 10 – 14 lat; 20 – 29 lat; 50 – 59 lat.

Wszystkie osoby hospitalizowane, przypadki potwierdzone badaniami laboratoryjnymi.

Nie ustalono źródła zakażenia. 2 osoby z rodziny (ognisko). Brak powiązań zachorowań z innymi ogniskami województwa wielkopolskiego.

II. 2. Ogniska zachorowań.

W 2017r odnotowano 1 ognisko zachorowania zbiorowego zatrucia pokarmowego – wzw A.

Ognisko 2-osobowe, rodzinne, w okresie 18.07.2017r – 24.08.2017r. Czynniki etiologiczny – wirus wzw A.

Pierwsze zachorowanie wpłynęło 26.07.2017r, drugie 04.09.2017r. Ognisko zgłoszono 07.09.2017r.

Pierwsze zachorowanie sporadyczne, drugie - kontakt domowy (4 dni) z osobą chorą.

Wszystkie osoby hospitalizowane, zachorowania potwierdzone badaniami (anty – HAV dodatnie).

Okres wylegania 33 dni. Objawy chorych: gorączka, bóle brzucha, zażółcenie twardówek i skóry, odbarwiony stolec, ciemny mocz, objawy grypopodobne, bóle mięśni i stawów.

Nie ustalono źródła zakażenia. Brak powiązania z innymi ogniskami województwa wielkopolskiego.

Tab. 1. Ogniska zachorowań (inne niż chorób przenoszonych drogą pokarmową) w 2017 r.

Czynnik etiologiczny	Miejsce wystąpienia zachorowań	Liczba				
		ognisk	zachorowań	hospitalizowanych	dzieci do lat 14	zgonów
Wirus ospy wietrznej	Przedszkole Magiczny Zakątek Września	1	8	0	8	0
	Przedszkole Grzybek Sokołowo	1	7	0	7	0
	Przedszkole Mali Przyrodnicy Września	1	12	0	12	0
	Przedszkole Miś Uszatek Września	1	5	0	5	0
	SSP w Otocznej	1	3	0	3	0
	SSP w Chwalibogowie	1	6	0	6	0
Bordetella pertussis	Dom Gutowo Małe	1	2	0	1	0
Razem		7	43	0	42	0

1) Ogniska zachorowań na ospę wietrzną.

Odnotowano 6 ognisk zachorowań:

- Przedszkole "Magiczny Zakątek" we Wrześni - 1 ognisko - 8 zachorowań w okresie od 23.01.2017r. do 10.03.2017r.
- Przedszkole "Grzybek" w Sokołowie - 1 ognisko - 7 zachorowań w okresie od 14.02.2017r. do 12.03.2017r.
- Przedszkole "Mali Przyrodnicy" we Wrześni - 1 ognisko - 12 zachorowań w okresie od 26.04.2017r. do 29.05.2017r.
- Przedszkole "Miś Uszatek" we Wrześni - 1 ognisko - 5 zachorowań w okresie od 22.11.2017r. do 21.12.2017r.
- SSP w Otocznej - 1 ognisko - 3 zachorowania w okresie od 29.06.2017r. do 06.07.2017r.
- SSP w Chwalibogowie - 1 ognisko - 6 zachorowań w okresie od 02.06.2017r. do 05.07.2017r.

2) Ogniska zachorowań na krztusiec.

Odnotowano 1 ognisko zachorowania:

- dom Gutowo Małe – 1 ognisko – 2 zachorowania w okresie od 14.04.2017r do 28.04.2017r

II.3. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji

W 2017r. nie odnotowano zachorowań na odrę, tężec, nagminne porażenie dziecięce.

Różyczka

W 2017r. zarejestrowano 3 zachorowania na różyczkę, tj. o 2 więcej niż w 2016r.

2 zachorowania na wsi, 1 zachorowanie w mieście, 1 zachorowanie wśród mężczyzn, 2 zachorowania wśród kobiet; Zachorowania w grupach wiekowych: 5 - 9 lat; 10 – 14 lat; 30 - 39 lat. 2 osoby szczepione p/ różyczce (1 osoba - 1 dawka – zachorowanie wystąpiło 4 lata po szczepieniu; 1 osoba - 2 dawki – zachorowanie wystąpiło 2 lata po szczepieniu), 1

osoba - brak danych o szczepieniu.

2 przypadki zarejestrowane jako potwierdzone; 1 przypadek zarejestrowany jako możliwy.

Wszystkie osoby leczone ambulatoryjnie.

Nie stwierdzono powikłań.

Krztusiec

W 2017r. odnotowano 9 zachorowań na krztusiec, o 3 mniej niż w 2016r.

3 zachorowań wśród mężczyzn, 6 wśród kobiet. 5 zachorowań w mieście, 4 na wsi.

8 osób szczepionych: 2 osoby szczepione 4 dawkami, 6 osób szczepionych 5 dawkami (zachorowania wystąpiły od 1 roku do 39 lat po szczepieniu).

Wszystkie osoby leczone ambulatoryjnie.

Zachorowania w grupach wiekowych: 0 – 4 lata – 1 zachorowanie; 5 - 9 lat – 4 zachorowania; 10 – 14 lat – 2 zachorowania; 40 – 49 lat – 2 zachorowania.

We wszystkich przypadkach wykonano badanie laboratoryjne.

Klasyfikacja przypadków: 3 przypadki zarejestrowane jako potwierdzone, 1 przypadek prawdopodobny, 5 przypadków możliwych.

Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

W 2017r. odnotowano 4 zachorowania na świnkę (o 3 więcej niż w 2016r.).

3 zachorowania wśród mężczyzn, 1 wśród kobiet. 2 zachorowania w mieście, 2 na wsi.

Zachorowania w grupach wiekowych: 5 – 9 lat – 1 zachorowanie, 10 – 14 lat – 1 zachorowanie, 15 – 19 lat – 2 zachorowania.

Wszystkie osoby szczepione (zachorowania wystąpiły od 4 do 6 lat po szczepieniu zarówno MMR i PRIORIX).

Powikłań i hospitalizacji nie było. Wszystkie zachorowania wykazane jako możliwe.

WZW typu B

W 2017r. odnotowano 2 zachorowania wzw B (BNO) (o 1 więcej niż w 2016r.).

Zachorowania wśród kobiet, 1 zachorowanie w mieście i 1 na wsi. Kobiety nie były szczepione p/ wzw B. Zachorowania nie były wynikiem ekspozycji zawodowej (osoby chore nie pracują – renta). 1 osoba hospitalizowana.

Nie notowano zachorowań na wzw B ostre.

II.4. Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez *Hemophilus influenzae*.

W 2017r. zarejestrowano 3 przypadki zapalenia opon mózgowo – rdzeniowych (o 3 mniej niż w 2016r):

1. 1 przypadek meningokokowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych – A39.0;
2. 2 przypadki zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych nieokreślone G03.

1 zachorowanie wśród mężczyzn, 2 wśród kobiet. 1 zachorowanie w mieście, 2 na wsi.

Zachorowania w grupach wiekowych: 20 – 29 lat – 1 zachorowanie; 40 – 49 lat – 1 zachorowanie; powyżej 60 lat – 1 zachorowanie.

Wszystkie osoby hospitalizowane.

Nie notowano zachorowań na zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych i mózgu wywołane przez *Hemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae* oraz o etiologii wirusowej.

II.5. Choroby odzwierzęce

W roku 2017 nie zanotowano zachorowań na włośnicę, leptospirozę, tasiemczycę w tym bąblowicę, toksoplazmozę i listeriozę.

II.6. Inne choroby zakaźne

Ospa wietrzna

W 2017r. zgłoszono 464 zachorowania (współczynnik zapadalności wynosi 600,96), to o 56 zachorowań więcej niż w 2016r.

255 zachorowań wśród mężczyzn, 209 wśród kobiet; 185 zachorowań w mieście, 279 na wsi. Najwięcej zachorowań odnotowano w grupie wiekowej 0 - 4 r.ż. - 186 zachorowań i w grupie wiekowej 5 - 9 r.ż. - 205 zachorowań, czyli grupa przedszkolna i szkolna. Pozostałe grupy wiekowe: 10 - 19 lat - 42 zachorowania; >20lat - 31 zachorowań.

Wśród zachorowań 1 przypadek wystąpił po szczepieniu (1 dawka szczep.; zachorowanie wystąpiło 7 lat po szczepieniu).

Najwięcej zachorowań odnotowano w styczniu – 127. Najmniej zachorowań we wrześniu – 1.

Borelioza

W 2017r. odnotowano 25 przypadków zachorowania na boreliozę (o 11 więcej niż w 2016r.).

12 zachorowań wśród kobiet, 13 wśród mężczyzn, 16 zachorowań wystąpiło w mieście, 9 na wsi.

23 pacjentów leczonych ambulatoryjnie, 2 hospitalizowanych.

18 przypadków zakwalifikowanych jako potwierdzone, 7 przypadków prawdopodobnych;

W 19 przypadkach wykonano badania serologiczne – wyniki dodatnie.

Źródło zakażenia domniemane - kleszcz, w 12 przypadkach ukąszenie jednokrotne, w 6 przypadkach wielokrotne; w 7 przypadkach pacjent nie pamięta ukąszenia;

ukąszenia na terenach ogrodowych, działkowych, łąkowych i leśnych w gminach: Września, Nekla, Miłosław, Pызdry, Powidz.

WZW typu „C”

W 2017r. zarejestrowano 7 przypadków zachorowania na wzw typu C tj. o 1 więcej niż w 2016r.

5 zachorowania wśród kobiet, 2 wśród mężczyzn; 4 zachorowania w mieście i 3 na wsi.

Zachorowania w grupach wiekowych: 40 – 49 lata – 1 przypadek, 50 – 59 lat - 4 przypadki, powyżej 60 lat - 2 przypadki.

Narażenie zawodowe – 1 przypadek (rehabilitantka).

W 1 przypadku prawdopodobna droga narażenia to transfuzja przed 1993r; w 4 przypadkach prawdopodobna droga narażenia to pobyty w placówkach służby zdrowia; w 2 przypadkach nie ustalono drogi narażenia.

4 osoby szczepione p/wzw B.

II.7. Zapobieganie wściekliznie.

W 2017r. odnotowano 75 przypadków styczności i narażenia na zakażenie wścieklizną (o 40 mniej niż w 2016r).

O wszystkich przypadkach pogryzień informowano Powiatowego Lekarza Weterynarii we Wrześni.

7 osób szczepionych p/wściekliznie z powodu braku obserwacji zwierząt (3 pokąsania przez psy, 4 przez kota).

6 osób otrzymało pełen cykl szczepień; 1 osoba otrzymała 3 dawki (odstąpiono od szczepień po upływie obserwacji weterynaryjnej)

III. SZCZEPIENIA OCHRONNE

Szczepienia prowadzone zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych ogłaszanych co roku przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Szczepienia obowiązkowe

W 2017r. wyszczepialność na terenie powiatu wrzesińskiego wynosiła 96,08% (w 2016 97,35%; w 2015r. 97,81%)

Szczepienia zalecane (dodatkowe, płatne)

Choroba, przeciw której wykonano szczepienie	Liczba osób zaszczepionych		
	2017	2016	2015
wzw A	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>4</i>
wzw B	<i>55</i>	<i>213</i>	<i>228</i>
zakażenia Streptococcus pneumoniae	<i>187</i>	<i>358</i>	<i>327</i>
zakażenia Neisseria meningitidis	<i>93</i>	<i>114</i>	<i>57</i>
zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	<i>2</i>	<i>8</i>	<i>8</i>
kleszczowe zapalenie mózgu	<i>50</i>	<i>61</i>	<i>21</i>
biegunka rotawirusowa	<i>171</i>	<i>153</i>	<i>114</i>
ospa wietrzna	<i>38</i>	<i>72</i>	<i>46</i>
grypa	<i>1142</i>	<i>1301</i>	<i>1048</i>
tężec	<i>1101</i>	<i>1069</i>	<i>417</i>

III.1. Placówki wykonujące szczepienia ochronne.

Tab.2. Liczba placówek wykonujących szczepienia ochronne

Liczba ogółem	Oddziały noworodkowe	Gabinety lekarzy rodzinnych	Szkoły	Inne
20	1	15	0	4

III.2. Niepożądane odczyny poszczepienne.

W 2017r. do PSSE we Wrześni wpłynęło **1** zgłoszenie niepożądanego odczynu poszczepiennego (o 5 mniej niż w 2016r.):

1. po szczepieniu DTP, ACT-HIB, IMOVAX (NOP wystąpił w grudniu 2016r.) – chłopiec 1r, 6 mies., dobę po szczepieniu stwierdzono – gorączkę 39,5 °C, utrzymującą się przez 2 dni, dziecko hospitalizowane (3 dni), przypadek zakwalifikowano jako łagodny.

III.3. Przechowywanie, transport, termin ważności preparatów szczepionkowych.

Przechowywanie preparatów szczepionkowych prawidłowe, w lodówkach zaopatrzonych w termometry. Lodówki zabezpieczone - zamykane na klucz lub kłódkę.

Monitoring temperatury prowadzony systematycznie i rejestrowany prawidłowo.

Nie stwierdzono obecności preparatów szczepionkowych przeterminowanych.

Transport prawidłowy w termotorbach wyposażonych w zmrożone wkłady lodowe oraz termometr (temp. również zapisywana w rejestrze).

Placówki mają opracowaną instrukcję postępowania w przypadku sytuacji awaryjnej urządzeń chłodniczych lub braku dostawy prądu.

IV. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Lecznictwo stacjonarne

Od 01.01.2010r. Szpital Powiatowy we Wrześni Spółka z o.o. podlega kontroli Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Nie widnieje w ewidencji obiektów Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej we Wrześni.

Lecznictwo ambulatoryjne

W ewidencji PSSE we Wrześni znajdują się 170 podmiotów leczniczych (stan na dzień 31.12.2017r).

Wykonano łącznie 96 kontroli placówek opieki zdrowotnej (w tym 40 wspólnie z higieną komunalną). Wśród kontroli 10 dotyczyło realizacji szczepień ochronnych.

W 2017r. skontrolowano 87 obiektów.

- 19 przychodni lekarzy rodzinnych oraz specjalistycznych
- 2 laboratoria
- 33 gabinety stomatologiczne
- 11 indywidualnych praktyk lekarskich
- 1 grupową praktykę lekarską
- 2 indywidualne praktyki pielęgniarek
- 6 obiektów wykonujący usługi rehabilitacyjne
- 13 innych obiektów

W trakcie kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wnioski:

Placówki kontrolowane przez pion epidemiologii pod względem sanitarno – higienicznym ocenia się pozytywnie:

- środki dezynfekcyjne o szerokim spektrum działania, dobrane i stosowane prawidłowo zgodnie z przeznaczeniem i zagrożeniem, z aktualną datą przydatności do użycia;
- pojemniki na roztwory użytkowe preparatów dezynfekcyjnych prawidłowe, dostosowane do wielkości materiału dezynfekowanego, z pokrywą, sitem, stabilne i oznakowane prawidłowo (nazwa, data, stężenie, podpis przygotowującego);
- w większości placówek używa się gotowych środków dezynfekcyjnych, o stężeniu właściwym do określonego przeznaczenia; roztwory robocze środków dezynfekcyjnych przygotowywane na bieżąco - prawidłowo, z użyciem środków ochrony osobistej, zgodnie z zaleceniami producenta;
- przechowywanie stężonych preparatów prawidłowe, w wydzielonych miejscach lub pomieszczeniach, zgodnie z zaleceniami producenta;
- w obiektach, w których dezynfekcja odbywa się w osobnym pomieszczeniu stosowane są osobne pojemniki do transportu sprzętu skażonego, szczelnie zamykane, podlegające

dezynfekcji oraz osobne pojemniki do transportu sprzętu sterylnego również szczelnie zamykane;

- dokumentacja dotycząca wykonywanych procesów dezynfekcji prowadzona prawidłowo (w formie rejestrów), na bieżąco, archiwizacja prowadzona prawidłowo;
- wszystkie procedury dotyczące dezynfekcji opracowane prawidłowo i stosowane przez personel;
- placówki posiadają oddzielny sprzęt do dezynfekcji i sprzątania gabinetów oraz sanitariatów i ciągów komunikacyjnych;
- po użyciu sprzęt do sprzątania (także ścierki i mopy) dezynfekowany (osobne wiadra do dezynfekcji mopów);
- dobór preparatów dezynfekcyjnych prawidłowy, o szerokim spektrum działania, z aktualną datą przydatności do użycia;
- sprzęt do sprzątania oraz środki dezynfekcyjne przechowywane w wydzielonym miejscu lub pomieszczeniu, opisany w zależności od strefy biologicznej;
- procedury dotyczące dezynfekcji powierzchni oraz sprzątania pomieszczeń opracowane prawidłowo i stosowane przez personel,
- stosowane środki antyseptyki rąk - prawidłowe, o szerokim spektrum działania, z aktualną datą przydatności do użycia,
- procedury dotyczące higieny rąk opracowane i stosowane prawidłowo,
- w skontrolowanych obiektach schematy higienicznego i chirurgicznego mycia rąk wywieszane nad umywalkami,
- stanowiska do mycia rąk w liczbie wystarczającej, wyposażone prawidłowo (dozownik z mydłem, dozownik z płynem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowymi oraz pojemnik na zużyte ręczniki),
- prawidłowe postępowanie z pojemnikami w trakcie przelewania środków z pojemników zbiorczych do jednostkowych, pojemniki opisane prawidłowo,
- liczba placówek korzystających z usług innych podmiotów w zakresie sterylizacji sprzętu i materiałów utrzymuje się na podobnym poziomie;
- wśród indywidualnych praktyk lekarzy dentyków 9 placówek posiada oddzielne pomieszczenie sterylizacji (o 1 mniej niż w 2016r.);
- wzrosła liczba placówek korzystających tylko ze sprzętu jednorazowego użycia;

- liczba placówek posiadających stanowisko sterylizacji gabinetowej pozostaje na podobnym poziomie;
- na terenie powiatu wrzesińskiego brak placówek posiadających centralną sterylizatornię;
- kontrola testami biologicznymi średnio 1x w miesiącu (najczęściej stosowany wskaźnik - Sporal A); w NZOZ posiadającym chirurgię jednego dnia kontrola testami biologicznymi zewnętrzna 1x na kwartał, wewnętrzna - każdy wsad;
- kontrola chemiczna we wszystkich placówkach – każdy pakiet (testy paskowe zawarte bezpośrednio na opakowaniach bądź dodatkowo wkładane do pakietów lub kilka na wsad - najczęściej używane Twindicator, Steam 3M, SPS Medical SIL 250 podobnie jak w 2016r.);
- wskaźniki fizyczne - parametry wyświetlane na pulpitych autoklawów, wydruki parametrów archiwizowane (podobnie jak w 2016r.);
- przygotowanie materiału do sterylizacji prawidłowe - w większości obiektów mycie i dezynfekcja narzędzi odbywa się w gabinecie, w większości obiektów mycie narzędzi ręczne;
- we wszystkich placówkach stosowane opakowania papierowo - foliowe;
- wyniki kontroli procesów sterylizacji – niekwestionowane, kontrole przeprowadzane za pomocą wskaźników fizycznych, chemicznych i biologicznych;
- przechowywanie sprzętu po sterylizacji prawidłowe (sprzęt luźno ułożony na półkach, opakowania nieuszkodzone);
- terminy ważności pakietów prawidłowe;
- dokumentacja dotycząca procesów sterylizacji prowadzona prawidłowo, na bieżąco, archiwizacja prowadzona (rejstry, wydruki) - prawidłowa;
- wszystkie procedury dotyczące sterylizacji opracowane prawidłowo i stosowane przez personel;
- w żadnym obiekcie nie stosuje się resterylizacji.

Działania podjęte w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami

(polecenia, decyzje, szkolenia, wystąpienia do dyrektorów placówek)

Po każdej przeprowadzonej kontroli w czasie jej omawiania, prowadzona jest dyskusja

pozwalająca znaleźć maksymalnie dobre rozwiązanie do prawidłowego funkcjonowania placówki, zgodnego z obowiązującymi wymogami sanitarno – higienicznymi.

Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w zakresie dezynfekcji, sterylizacji, antyseptyki.

IV.1. Współpraca z innymi jednostkami.

W 2017r. współpracowano z:

- Inspekcją Weterynaryjną w zakresie wymiany informacji, monitorowania i analizy sytuacji epidemiologicznej zoonoz;
- Starostwem Powiatowym w zakresie działania na wypadek ataku bioterrorystycznego lub pojawienia się szczególnie niebezpiecznych chorób;
- mediami (prasa lokalna, biuletyn Starostwa Powiatowego) w zakresie możliwości umieszczania artykułów, informacji, komunikatów);
- placówkami służby zdrowia w zakresie dystrybucji materiałów oświatowych;
- z WSSE i PSSE w zakresie przekazywania formularzy zachorowań na chorobę zakaźną i wywiadów epidemiologicznych oraz pomocy w opracowywaniu ognisk zatruc pokarmowych.

**Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywności,
Żywienia i Przedmiotów Użytku**

CHARAKTERYSTYKA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA.

W 2017r. obejmowano nadzorem **851** obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku. W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 568 kontroli i rekontroli. Ogółem wydano 776 pism administracyjnych w tym:

- 108 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 7 upomnień;
- 117 decyzji zatwierdzających;
- 333 decyzji rachunkowych;
- 105 decyzji wygaszających decyzję zatwierdzającą;
- 7 decyzji wygaszających decyzje wyrażającą zgodę;
- 11 decyzji umarzających postępowanie administracyjne;
- 57 decyzji zmieniających termin wykonania niezgodności;
- 1 decyzja uchylająca decyzję o zatwierdzeniu;
- 11 decyzji wygaszających decyzje administracyjne;
- 2 decyzje wygaszające wpis do rejestru;
- 4 tytuły wykonawcze;
- 13 postanowień.

W 2017r. wydano 4 tytuły wykonawcze, oraz 13 postanowień w tym 4 o nałożeniu grzywny i 3 o umorzeniu grzywny, 3 postępowania egzekucyjnego, 2 postanowienia o przedłużeniu terminu i 1 postanowienie wyjaśniające.

W 2017r. złożono 12 zażaleń dotyczących m.in.:

- 3 przypadki dotyczyły wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej (np. zepsute wędliny). W wyniku każdego zgłoszenia przeprowadzano kontrole tematyczną w obiektach wprowadzających do obrotu przedmiotowe środki spożywcze. W każdym przypadku odpisywano do osób składających zażalenie;

- 9 przypadków dotyczyło nieodpowiednich warunków higieniczno – sanitarnych w obiektach obrotu żywnością. Dwa złożone zażalenia dotyczyły jednego obiektu, który prowadził swoją działalność wybiegając poza ramy wydanej decyzji zatwierdzającej. Kolejny przypadek dotyczył niewłaściwych warunków sanitarnych w restauracji, gdzie skarżono się na niewłaściwie działającą wentylację w obiekcie. Jedno zażalenie dotyczyło prowadzenia działalności bez zgody Inspektora Sanitarnego. Skarżono się również na zły stan higieniczny wózków i koszy sklepowych. Każde zażalenie zostało rozpatrzone i zgodnie z aktualnymi przepisami prawnymi toczono postępowania administracyjne; Nałożono 13 mandatów karnych na sumę 3.350,00 zł.

Skierowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Został on rozpatrzone pozytywnie i nałożono karę pieniężną na kwotę 800,00zł. Dodatkowo z ubiegłego roku otrzymano pozytywnie rozpatrzone trzy wnioski o nałożenie kary pieniężnej łącznie na kwotę 3.000,00zł.

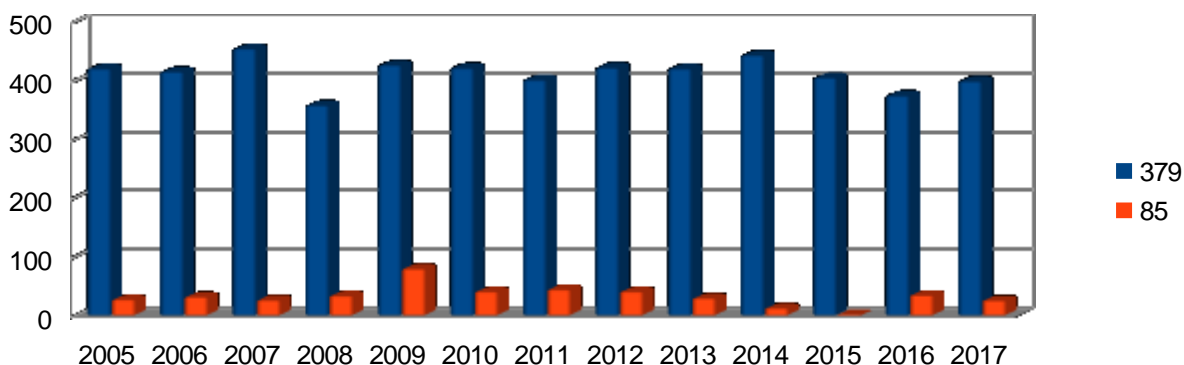
Wystawiono 333 decyzje płatnicze na łączną kwotę 19.645,00 zł.

Porównując stan wdrożenia GHP/GMP i HACCP z 2016r. zaobserwowano, że w 2017r. uległ zmianie stan wdrożenia GHP/GMP i HACCP. Analizując zebrane dane można zauważyć, że zwiększył się procent wdrożenia GHP/GMP w obiektach ruchomych i tymczasowych, zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego a także zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego. Nastąpiła duża poprawa w realizacji opracowania, wdrożenia i przestrzegania zasad GHP/GMP. Nadal jest mały procent wdrożenia GHP/GMP i HACCP w innych wytwórniach żywności spowodowane, co spowodowane jest wpisaniem do rejestru ponad 100 podmiotów produkcji pierwotnej. Zwiększył się odsetek wdrożenia systemu zapewnienia bezpieczeństwa żywności opartego na zasadach HACCP w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego a także zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego. Poprawa ta, wynika z faktu egzekwowania wdrożenia tych systemów drogą wydanych decyzji administracyjnych.

2. Zestawienie porównawcze dotyczące działalności ON.HŻŻ w latach 2004-2017

Rok	Liczba obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba decyzji nakazujących	Liczba upomnień	Liczba decyzji zmieniających, przedłużających	Liczba decyzji zakazających prowadzenie działalności	Liczba decyzji wygaszających / uchylających	Liczba decyzji uiszczenia opłaty	Liczba decyzji wyrażających zgodę / zatwierdzających	Liczba decyzji warunkowo wyrażających zgodę / zatwierdzających	Mandaty	
											(ii)Liczba	Kwota
2004	685	729	205	66	82	1	14	66	96	-	2	150
2005	638	797	164	89	68	3	47	93	128	-	34	4.150,00
2006	644	701	162	42	54	3	79	52	90	27	36	6.200,00
2007	666	771	121	65	65	4	113	205	133	72	21	3.500,00
2008	632	655	136	39	61	4	81	308	149	22	21	2.850,00
2009	662	769	169	48	39	2	92	491	94	19	80	14.100,00
2010	652	695	142	29	46	4	114	446	114	12	39	7.300,00
2011	634	626	154	21	53	6	100	388	85	7	48	8.250,00
2012	672	752	110	13	42	4	125	343	123	8	54	9.900,00
2013	725	625	135	8	38	2	124	331	124	7	39	8.800,00
2014	803	642	119	12	35	-	139	276	133	0	40	7.100,00
2015	803	624	110	15	52	2	110	335	104	2	33	6.400,00
2016	801	527	100	6	53	1	105	245	96	0	10	3.150,00
2017	851	568	108	7	57	0	137	333	117	0	13	3.350,00

3. Porównanie stanu sanitarnego obiektów niezgodnych w latach 2004-2017.

Lata	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów niezgodnych	Odsetek obiektów niezgodnych
2004	379	85	22,4 %
2005	420	28	6,7 %
2006	415	32	7,7 %
2007	454	27	6,0 %
2008	358	34	9,5 %
2009	426	80	19,0 %
2010	421	41	9,7 %
2011	401	45	11,2%
2012	422	41	9,7%
2013	420	30	7,1%
2014	443	13	2,9%
2015	405	2	0,5%
2016	374	35	9,4%
2017	399	26	6,5%

3.1. Ocena stanu sanitarnego grup obiektów niezgodnych za 2017r. w porównaniu z 2016r.

Lp. Mz 48	Nazwa obiektu	Procent obiektów niezgodnych w 2017r.	Procent obiektów niezgodnych w 2016r.
23	Kioski	20%	0%
28	Zakłady Żywienia Zbiorowego otwarte	12%	2,2%
5	Ciastkarnie	10%	0%
28a	Mała gastronomia	9,7%	1,5%
22	Sklepy	7,8%	11,7%
4	Piekarnie	7,1%	0%
22a	Markety	0%	9,1%
24	Magazyny	0%	9,1%
29	Zakłady Żywienia Zbiorowego zamknięte	0%	2,9%
5	Ciastkarnie	0%	8,3%

Stan sanitarny grup obiektów niezgodnych za lata 2016 i 2017r. był oceniany według nowych arkuszy oceny stanu sanitarnego, co było spowodowane zmianą procedury urzędowej kontroli. Według nowej oceny obiektów ogólnie stan sanitarny przyniósł poprawę, ponieważ spadł odsetek wszystkich obiektów niezgodnych czyli z tzw. z wysokim i średnim ryzykiem z 9,4% na 6,5%. Za niezgodne uznano obiekty, które otrzymały ocenę „średniego ryzyka” i „wysokiego ryzyka”.

Niezgodności, które zadecydowały o złym stanie sanitarno – technicznym w wymienionych grupach obiektów opisane są poniżej:

1. Kioski (na 5 obiektów ocenionych, jako niezgodne z wymaganiami uznano 1, co stanowi 20%)

Niezgodności jakie spowodowały, że obiekt uznano jako niezgodny to:

- brak identyfikacji na środkach spożywczych wprowadzanych do obrotu luzem;
- brak opracowanych, wdrożonych i przestrzeganych instrukcji GHP/GMP;
- brak oznakowania w języku polskim.

2. Zakłady Żywnienia Zbiorowego typu otwartego (na 50 obiektów ocenionych, jako niezgodne z wymaganiami uznano 6, co stanowi 12,0% ocenianych)

Niezgodności jakie spowodowały, że obiekt uznano jako niezgodny to:

- zniszczone ściany;
- brak odzieży ochronnej dla osób kontrolujących;
- brudne ściany w zmywalni naczyń;
- brak porządku w szafkach na odzież ochronną;
- brak porządku w szafkach pod zlewozmywakiem w zmywalni naczyń;
- brudne ściany w przygotowalni;
- w chłodni brak zachowanej segregacji;
- w chłodni przechowywane są środki spożywcze bez oznakowania, niewiadomego pochodzenia;
- stwierdzono produkty o niewłaściwej jakości zdrowotnej;
- brak opracowanych instrukcji Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej;
- brak opracowanego systemu zapewnienia bezpieczeństwa opartego na zasadach HACCP;
- brak właściwego postępowania z odpadami kategorii III;

3. Ciastkarnie (na 10 obiektów ocenionych, jako niezgodny z wymaganiami uznano 1, co stanowi 10,0%)

Niezgodności jakie spowodowały, że obiekt uznano jako niezgodny to:

- zniszczone, zapleśniałe ściany;
- zniszczony sprzęt produkcyjny;
- ubytki w płytkach w pomieszczeniach produkcyjnych;
- brudne ściany w pomieszczeniach produkcyjnych
- brudne ściany w pomieszczeniach magazynowych;
- zniszczone szafki na odzież ochronną;
- brudne ściany w pomieszczeniach socjalnych;

4. Zakłady Małej gastronomii (na 62 obiekty ocenione, jako niezgodne z wymaganiami uznano 6, co stanowi 9,7% ocenianych)

- w pomieszczeniu przygotowywania żywności pracownik palił papierosy;
- zniszczone ściany i sufity w przyczepie gastronomicznej;

- zniszczone drzwi wejściowe prowadzące do przyczepy gastronomicznej;
- brak porządku i czystości w szafce na odzież ochronną;
- brak czystości i porządku w całym obiekcie;
- zniszczone okno podawcze w przyczepie gastronomicznej;
- brak do wglądu prawidłowo opracowanych instrukcji dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej GHP/GMP;
- brak do wglądu dokumentu potwierdzającego postępowanie z odpadami kategorii III.

5. Sklepy spożywcze (na 142 obiektów ocenionych, jako niezgodne z wymaganiami uznano 11, co stanowi 7,8%)

Niezgodności jakie spowodowały, że obiekt uznano jako niezgodny to:

- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia;
- brudne ściany w pomieszczeniach obiektu;
- brak przestrzeganej segregacji odzieży w szafkach na odzież ochronną;
- brak opracowanych, wdrożonych i przestrzeganych instrukcji GHP;
- brak identyfikacji na środkach spożywczych;
- brak właściwego postępowania z odpadami kategorii III;
- brak zachowanej ciągłości łańcucha chłodniczego;
- brudne urządzenia chłodnicze;
- brudne kratki wentylacyjne w urządzeniach chłodniczych;
- brak decyzji PPIS na prowadzenie działalności.

6. Piekarnie (na 14 obiektów ocenionych, jako niezgodne z wymaganiami uznano 1, co stanowi 7,1%)

Niezgodności jakie spowodowały, że obiekt uznano jako niezgodny to:

- brak właściwego postępowania z odpadami kategorii III;
- brak opracowanego systemu zapewnienia bezpieczeństwa opartego na zasadach HACCP;
- brak opracowanych instrukcji Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej;
- w chłodni przechowywane są środki spożywcze bez oznakowania, niewiadomego pochodzenia;
- brak odzieży ochronnej dla osób kontrolujących;

3.2. Miejsca obrotu dopalaczami

Po uzyskaniu wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego o zamknięciu wszystkich obiektów wprowadzających do obrotu środki zastępcze tzw. dopalacze na terenie objętym naszym nadzorem nie pojawiło się więcej miejsc prowadzących taki handel. W 2013r. przekazano nadzór nad w/w środkami oddziałowi Higieny Pracy.

- STAN SANITARNY ŚRODKÓW TRANSPORTU ŻYWNOŚCI.

2.W 2016 roku pod nadzorem znajdowało się 33 środki transportu, z czego przeprowadzono 6 kontroli w związku ze złożonymi wnioskami o zatwierdzenie i wpis do rejestru.

2.1.Porównanie skontrolowanych środków transportu żywności w latach 2005-2016

Środki transportu	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Liczba kontroli	32	12	43	12	26	2	8	6	8	8	6	3	0

W ewidencji ogółem w 2017r.	Ilość skontrolowanych ogółem	Ilość kontroli ogółem	Ilość ocenionych wg arkusza ogółem	Stwierdzone nieprawidłowości – dot. wszystkich skontrolowanych środków	Decyzje merytoryczne	Decyzje zatwierdzające /warunkowo zatwierdzające	GHP/HACC P w obiektach zgodnie z ewidencją
33	0	0	0	-	0	0	0

3.W 2017r. nie wydano decyzji zatwierdzających środki transportu zezwalające na przewóz artykułów spożywczych pochodzenia roślinnego, suplementów diety oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Obiekty obrotu żywnością korzystają z usług zakładów produkcyjnych lub magazynów hurtowych, które zapewniają dowóz artykułów spożywczych do obiektów, zapewniając ciągłość

łańcucha chłodniczego. Przeprowadzono kontrole środków transportu przynależnych do zakładów produkcyjnych, magazynów hurtowych, zakładów żywienia zbiorowego. Wydawano decyzje zatwierdzające rozszerzające działalność zakładów żywienia o dowóz posiłków do klienta zewnętrznego.

-JAKOŚĆ ZDROWOTNA KRAJOWYCH ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH.

4.1. Badanie żywności

W 2017 roku pobrano do badań zgodnie z planem poboru prób w ramach monitoringu i urzędowej kontroli na 2017r. 171 prób krajowych, UE i z importu w tym:

- 120 próby mikrobiologiczne w ramach urzędowej kontroli,
- 51 prób fizykochemicznych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu.

Ponadto w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dodatkowo pobrano 6 prób:

- 3 próby kosmetyków do badań mikrobiologicznych;
- 3 próby soli spożywczej w związku z otrzymanymi kwestionowanymi wynikami;

Zestawienie porównawcze pobranych prób w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w latach 2004-2017.

Lat a	Ogólna liczba prób pobranych do badania w ramach U + U i M	Ogólna liczba próbek zdyskwalifikowanych	Liczba próbek zbadanych mikrobiologicznie	Liczba próbek zdyskwalifikowanych mikrobiologicznie	Liczba próbek zbadanych fizykochemicznie	Liczba próbek zdyskwalifikowanych fizykochemicznie
2004	165	1	137	0	-	-
2005	295	4	227	3	-	-
2006	162	7	130	5	-	-
2007	176	3	140	0	0	3
2008	139	8	82	4	57	4
2009	203	3	141	1	62	2
2010	182	7	95	1	87	6
2011	151	8	94	1	57	7
2012	146	3	91	0	55	3
2013	130	3	79	2	51	1
2014	124	4	65	0	59	4
2015	146	2	90	0	56	2
2016	180	11	123	10	57	1
2017	177	1	123	0	54	1

Krajowe środki spożywcze o niewłaściwej jakości zdrowotnej w latach 2015-2017

2017r.	2016r.	
Fizykochemia	Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
- 1 próba soli stołowej (zaniżona zawartość jodanu potasu)	- 5 prób lodów z automatu - 5 prób ciastek z kremem	- 1 próba znakowanie suplementu diety
1 próba	11 prób	

W 2017 roku liczba kwestionowanych wyników poboru prób uległa zmianie w porównaniu do 2016r. Zakwestionowano ogółem 1 próbę w kierunku badań fizykochemicznych. Środek spożywczy o nieodpowiedniej jakości zdrowotnej to środek spożywczy pochodzenia roślinnego.

4.2. Znakowanie środków spożywczych

Podczas urzędowych kontroli sanitarnych przeprowadzanych w nadzorowanych obiektach sprawdzano prawidłowość znakowania środków spożywczych zgodnie z nowo obowiązującym rozporządzeniem. W wyniku podjętych działań kontrolnych stwierdzano, szereg nieprawidłowości. Wykryte niezgodności wynikające z nieprzestrzegania obowiązującego przepisu prawnego skutkowało prowadzeniem postępowania administracyjnego i wydawaniem decyzji administracyjnych.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami w znakowaniu środków spożywczych były:

- błędne stosowanie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych;
- brak informacji o substancjach alergennych;
- umieszczanie informacji dotyczącej wartości odżywczej nie w kolejności określonej przepisami tj. wartość energetyczną, zawartość białka, węglowodanów, tłuszczu;
- brak określenia na środkach spożywczych wartości spożycia jako dzienne referencyjne wartości spożycia witamin i składników mineralnych dla osób dorosłych;
- brak oznakowania środków spożywczych (brak identyfikacji dostawcy, głównie w zakładach żywienia zbiorowego i sklepach spożywczych na produktach mrożonych oraz wprowadzanych do obrotu jako luz);
- nieczytelne oznakowanie środków spożywczych opakowanych, głównie terminy przydatności do spożycia;
- ściąganie terminów przydatności do spożycia.

4.3. GMO

W 2017r. PSSE we Wrześni została uwzględniona w planie poboru prób do badania żywności w kierunku wykrywania organizmów genetycznie zmodyfikowanych. Zaplanowano badanie 1 próby ziemniaków z importu do badań w ramach urzędowej

kontroli i monitoringu. W wyniku otrzymanego sprawozdania nie stwierdzono obecności organizmów zmodyfikowanych genetycznie w badanym środku spożywczym. Podczas przeprowadzanych urzędowych kontroli w zakładach produkcyjnych zwracano szczególną uwagę na surowce wykorzystywane do produkcji, które mogą stanowić żywność genetycznie modyfikowaną (szczególnie zakłady, gdzie surowcem jest ryż). Ponadto podczas bieżącego nadzoru kontrolowano w obrocie poprawność znakowania środków spożywczych, głównie GMO.

4.4. Suplementy diety

Do zadań Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku jest również nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi wzbogacającymi, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu wrzesińskiego znajduje się 1 zakład (Herbapol) produkujący komponenty do suplementów diety oraz 6 obiektów (3 siłownie, sprzedaż wysyłkowa i 1 sklep Natur House) wprowadzających do obrotu suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środki spożywcze wzbogacające, z czego 2 obiekty zajmują się sprzedażą wysyłkową i przez internet. W 2017r. skontrolowano zakład produkcyjny oraz dwie siłownie. Z przedmiotowych działań sporządzane są miesięczne sprawozdania dotyczące nadzorowania w/w środków spożywczych w obiektach, z powiadomień GIS oraz sprzedaży internetowej. Zgodnie z planem poboru prób na 2017r. pobrano 2 próby suplementów diety w kierunku badania obecności substancji dodatkowych oraz 3 próby na znakowanie i zawartość witamin i składników mineralnych. Otrzymane wyniki badanych prób nie zostały zakwestionowane.

W 2017 roku oceniono 32 środków spożywczych w zakresie zgodności oznakowania z obowiązującymi przepisami prawnymi:

- ✓ oceniono 19 suplementów diety w trakcie urzędowych kontroli w nadzorowanych obiektach;
- ✓ oceniono 13 suplementów diety oferowanych na stronach internetowych;

4.5. RAPID ALERT SYSTEM FOR FOOD AND FEED - RASFF

W ramach systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – otrzymano w 2016r.:

- 4 powiadomienia alarmowe dotyczących :

- ✓ stwierdzenie obecności salmonelli w próbce produktu pn. Das Exquisite Heidel Beer Weisse Schokolade”;
- ✓ stwierdzenie migracji N-nitrozoamina ze smoczka kauczukowego Canpol Babies;
- ✓ stwierdzenie obecności bakterii Salmonella w produkcie pn. „Kmin Rzymski Mielony”
- ✓ stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnego poziomu migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych z produktu „Schaumkelle – łyżka cedzakowa”;

- 4 powiadomienia typu NEWS dotyczące m.in.:

- ✓ stwierdzenia w składzie N-izopropylonorsynefryny w produkcie pn. „Black Bombs”;
- ✓ stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnego poziomu jodanu potasu w produkcie pn. „Sól morską drobnoziarnistą spożywcza jodowana O’sole”;
- ✓ stwierdzenia użycia ekstraktów z liści pokrzywy w suplemencie diety pn. „Skrzyp + Vit. z Bambusem”;
- ✓ stwierdzenia pleśni w produkcie pn. „Koncentrat pomidorowy 30% Słoneczny ogród”.

W 2017r. w systemie RASFF odnotowano mniej zgłoszeń - powiadomień alarmowych i news głównie tych dotyczących materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Powiadomienia alarmowe odnośnie żywności dotyczyły obecności bakterii Salmonella w środkach spożywczych. W każdym przypadku zgłoszenia w systemie RASFF zgodnie z kompetencjami podjęto właściwe działania tj. przeprowadzono kontrole sanitarne – interwencyjne, w uzasadnionych przypadkach pobierano próby oraz wydawano decyzje nakazujące wycofanie środka spożywczego oraz jego zniszczenie. O każdych czynnościach informowano na bieżąco Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

4.6. RAPEX

W ramach unijnego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych – **RAPEX** w roku 2017 objęto nadzorem wyroby do wybielania zębów oraz kosmetyki dla dzieci. Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej we Wrześni nie ma zakładów produkujących kosmetyki. Niemniej jednak działając w systemie RAPEX śledzono czy pojawiają się zgłoszenia mające na celu wyeliminowanie z obrotu produktów kosmetycznych. Dodatkowo pobrano do badań laboratoryjnych trzy próby kosmetyków do badań mikrobiologicznych. W wyniku otrzymanych wyników oceniono próby pod kątem mikrobiologicznym pozytywnie zgodnie z odpowiednimi wymaganiami prawnymi.

- NADZÓR NAD PRZEDMIOTAMI UŻYTKU.

B. JAKOŚĆ ZDROWOTNA PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Na terenie powiatu wrzesińskiego wybudowano zakład produkcyjny prowadzący działalność w zakresie produkcji folii przeznaczonej do kontaktu z żywnością. Zakład ten otrzymał 13 lipca 2012r. decyzję zatwierdzającą na prowadzenie działalności. W 2017r. przeprowadzono 2 kontrolę w zakładzie, w związku z otrzymaną informacją dotyczącą niewłaściwej jakości folii użtej do produkcji rękawa do pieczenia. Dodatkowo posiadamy pod nadzorem 15 obiektów wprowadzających do obrotu materiały i wyroby do kontaktu z żywnością (5 magazynów hurtowych i 7 sklepów).

Zgodnie z planem poboru prób na 2017r. pobraliśmy 5 prób przedmiotów użytku wykonanych z drewna (1 próba), z poliamidu w kolorze czarnym (2próby), z tworzyw sztucznych (1 próba), wyroby szklane (1 próba). Otrzymane sprawozdania potwierdziły odpowiednią jakość pobranych wyrobów.

- OCENA SPOSOBU ŻYWIENIA

C. W 2017 roku dokonano 13 teoretycznych ocen sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego. W wyniku przeprowadzonych ocen stwierdzono nieprawidłowości w 6 jadłospisach. Ocenę przeprowadzono w oparciu o „Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia

zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach”. W wyniku realizacji rozporządzenia nie wydano żadnej decyzji administracyjnej, ponieważ usunięto niezgodności.

D. Najczęściej stwierdzane niezgodności w zakresie sporządzania jadłospisów to:

W przedszkolu w żywieniu i systemie cateringowym przeprowadzono 10:

- ✓ Zbyt mała ilość produktów mlecznych;
- ✓ Potrawy smażone oferowane w tygodniu trzy razy;
- ✓ Zbyt mało owoców;

W szkołach w żywieniu i w systemie cateringowym przeprowadzono 3:

- ✓ Brak w posiłkach ryby;

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w jadłospisach, informowano o tym fakcie stronę i nakazano zmodyfikować jadłospisy. Niepokojące jest, że stwierdzono brak ryby w tygodniowym jadłospisie i oferowano dzieciom trzy posiłki z potraw smażonych. W większości placówki oświatowo – wychowawcze działają w systemie cateringowym, gdzie nie przygotowuje się żywności i gotowe posiłki dostarczane są przez firmy zewnętrzne, które to odpowiadają za ich jakość jak i postępowanie z odpadami pochodzenia zwierzęcego kategorii III.

-INFORMACJA O WSPÓŁPRACY Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLNYMI: NIK, IH, WIS, IJHARS, ORGANIZACJAMI KONSUMENCKIMI, ŚRODKAMI MASOWEGO PRZEKAZU.

- Podpisane 13 grudnia 2007 roku Porozumienie Ramowe pomiędzy Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym zostało zaktualizowane 15 października 2015r. poprzez wprowadzenie aneksu nr 1 dzięki, któremu poszerzono i uściślono współpracę między inspekcjami.

W 2017r współpraca polegała m.in. na :

1. uzyskiwaniu danych z bazy weterynaryjnej i na wzajemnym przekazywaniu decyzji zakazujących;
2. informowaniu Inspekcji Weterynaryjnej o stwierdzonych nieprawidłowościach wynikających z przeprowadzonych urzędowych kontroli, w tym o postępowaniu z odpadami pochodzenia zwierzęcego kategorii III;

3. wzajemne informowanie się o wynikach badań laboratoryjnych wskazujących jakość środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi, w tym w ramach zgłoszonego w systemie RASFF;
4. przeprowadzanie kontroli w zakładach podlegających wspólnemu nadzorowi (zakłady garmażeryjne, targowiska);
5. wspólne kontrole w związku z przypadkami afrykańskiego pomoru Świn (ASF);
6. informowaniu o zlikwidowanych obiektach będących pod wspólnym nadzorem.

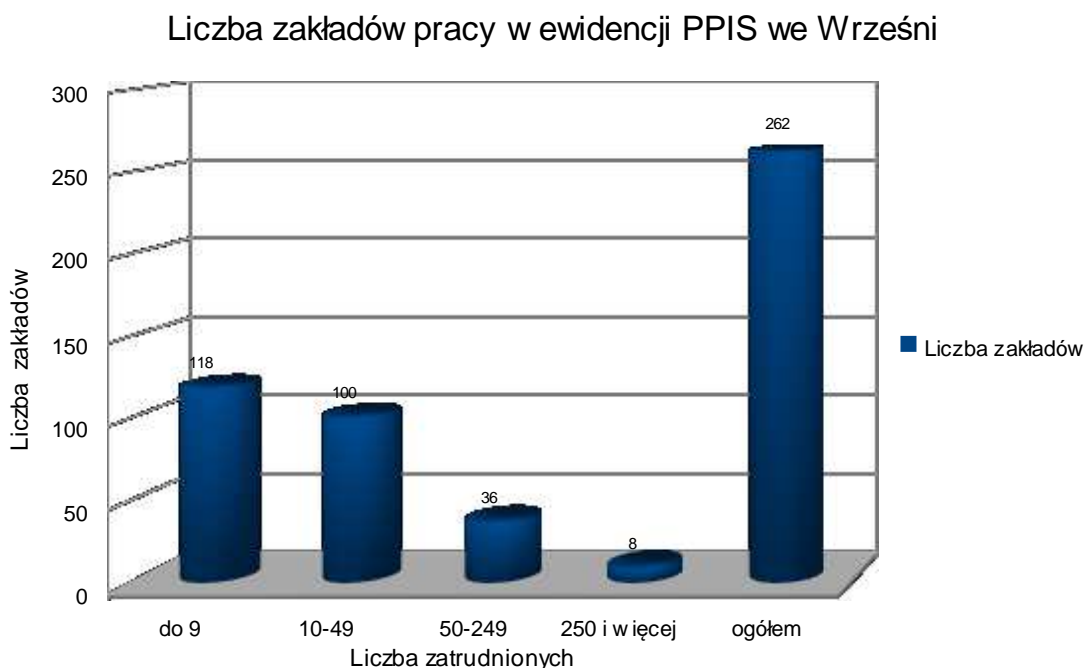
- Współpracujemy z Policją podczas przeprowadzanych kontroli problemowych lub też podczas wyjaśniania spraw dotyczących nadzorowanych obiektów.
- Współpracujemy również ze Strażą Miejską np. podczas przeprowadzanych czynnościach kontrolnych obiektu.
- Współpracujemy z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa – oddział we Wrześni oraz Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska oddział w Koninie, gdzie w ramach współpracy przeprowadzono wspólną kontrolę w Gospodarstwie rolnym.
- Stacja współpracuje ze środkami masowego przekazu, udzielając informacji dotyczących aktualnych zagadnień z zakresu żywności i żywienia. W związku z rozpoczynającym się sezonem grzyboznawczym zamieszczono artykuł na stronie internetowej informację o zasadach zbierania grzybów oraz, że pracownicy Inspekcji Sanitarnej posiadający uprawnienia grzyboznawcy i pełnią dyżur w stacji, udzielając informacji i porad na temat grzybów. Rok 2017 obfitował w ogromny wysyp grzybów, udzielano porad dotyczących oceny grzybów. Nie wystawiono atestów na grzyby świeże.

WNIOSKI I POSTULATY.

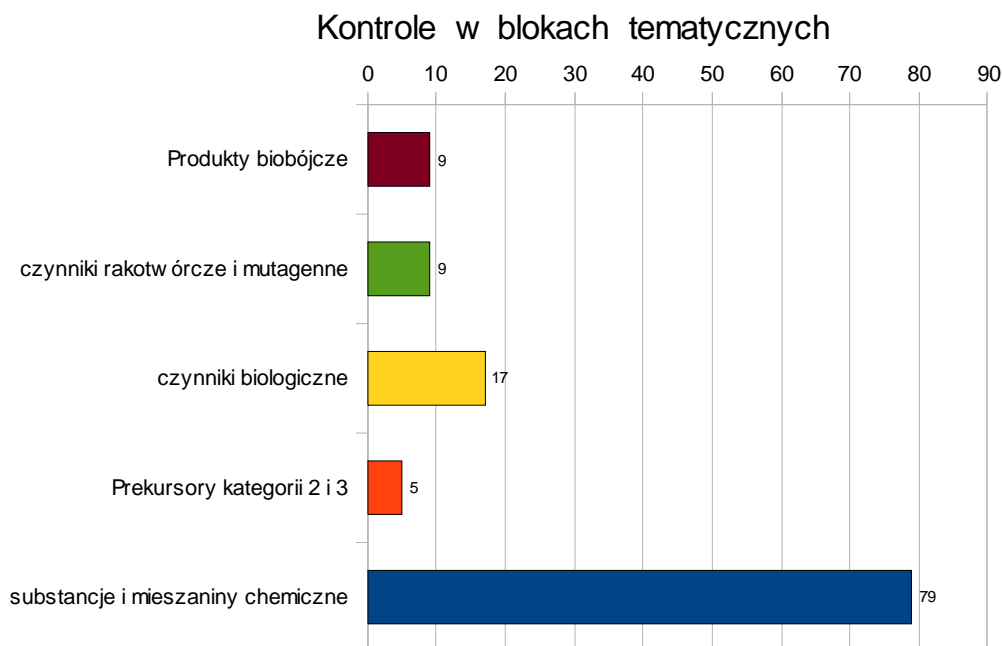
- W 2017r. na terenie objętym nadzorem przez PSSE we Wrześni nie zanotowano ognisk zachorowań.
- W celu zwiększenia bezpieczeństwa sanitarnego i przeciwepidemicznego należy:
 - 4.4.Kontynuować działania poprawiające stan sanitarny zakładów żywnościowo – żywieniowych poprzez kontrolowanie wprowadzania Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej,
 - 4.5.Wzmóc nadzór nad obiektami żywności i żywienia, które ze względu na dużą produkcję i obrót żywności przekładają się na dużą liczbę konsumentów, ze szczególnym uwzględnieniem tych obiektów, które zlokalizowane są na szlakach turystycznych,
 - 4.6.Sprawdzać postęp wdrażania systemu bezpieczeństwa żywności HACCP,
 - 4.7.Wzmóc nadzór nad postępowaniem z odpadami pochodzenia zwierzęcego kategorii III.

Ocena stanu sanitarnego
w zakładach pracy

W roku 2017 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni obejmował swym nadzorem 262 zakłady pracy zatrudniające ogółem 12298 osób, z których zdecydowaną większość bo aż 218 stanowiły zakłady zatrudniające do 50 osób.

W roku 2017 kontrolą objęto 87 zakładów pracy, przeprowadzając w nich 101 kontroli. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował: - przegląd i ocenę warunków pracy oraz zaplecza sanitarno-technicznego; produkcję, stosowanie, wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych; czynniki biologiczne; produkty biobójcze; prekursorzy oraz ewidencjonowano substancje i procesy rakotwórcze występujące w środowisku pracy.

Z powyższego wykresu jednoznacznie wynika, że najwięcej kontroli w powiecie przeprowadzono w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi. Sytuacja powtórzyła się więc z lat poprzednich.

W roku 2017 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni wydał ogółem 33 decyzje / w tym 7 przedłużających oraz 13 decyzji płatniczych/ wynikających z nadzoru bieżącego w zakresie Higieny Pracy. Zawierały one łącznie 46 nakazów, w tym:

- ▲ 10 nakazów zawierało tematykę substancji i mieszanin chemicznych (uchybenia stwierdzone w tym zakresie: brak spisu stosowanych chemikaliów, brak kart charakterystyki, brak instrukcji bezpiecznego stosowania produktów chemicznych, brak oznakowania opakowań oraz brak oznakowania miejsc przechowywania).
- ▲ 26 nakazów dotyczyło złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pracy i pomieszczeń sanitarno-socjalnych
- ▲ 3 nakazy dotyczyły oceny ryzyka zawodowego /brak oceny ryzyka lub była ona niekompletna/
- ▲ 6 nakazów dotyczyło badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy, w tym 1 nakaz związany był z problemem obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy).

Nie wydano w roku sprawozdawczym żadnej decyzji w zakresie prekursorów, detergentów, w zakresie produktów biobójczych, czynników biologicznych oraz

czynników rakotwórczych i mutagennych. W dalszym ciągu stwierdzamy, że pracodawcy coraz większą uwagę przywiązują do problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy w swoich zakładach, starając się realizować podstawowe obowiązki zgodnie z wymaganymi przepisami w tym zakresie.

Czynniki szkodliwe w środowisku pracy

Z ewidencji narażonych prowadzonej w formie monitoringu wynika, że przekroczenia NDS/NDN czynników szkodliwych występują w powiecie wrzesińskim ogółem w 37 zakładach pracy. Liczba narażonych pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w powiecie wrzesińskim to 785 osób, a więc w porównaniu z rokiem poprzednim (701 osób) narażenie wzrosło. Związane jest to z powstaniem w naszym powiecie wielu nowych zakładów pracy. Liczbę narażonych pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w zakładach pracy objętych nadzorem przedstawia załączona tabela.

Czynnik szkodliwy	Liczba osób narażonych w		
	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Czynniki chemiczne	0	0	13
Hałas	690	671	744
Pyły	0	6	7
Mikroklimat gorący/ zimny	9	9	9
Drgania mechaniczne	18	20	14
Liczba osób narażonych na 1-n czynników	714	701	785

Pracodawcy starają się poprawiać w miarę możliwości warunki pracy w swoich zakładach. Zapewniają więc pracownikom ochrony indywidualne /np.ochronniki słuchu, maski przeciwpyłowe itp./ oraz stosują zmiany organizacyjne, typu zmniejszenie czasu ekspozycji pracownika na działanie czynnika szkodliwego /np. hałasu/, posiadają i starają się realizować programy walki z hałasem lub z wibracją oraz starają się ograniczać do minimum liczbę osób pracujących w narażeniu. Również zapewniają pracownikom dostęp do informacji o wynikach pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia i ryzyku

zawodowym oraz zapewniają opiekę lekarską. Kontrole sanitarne potwierdziły również w tym roku, że pracownicy są świadomi skutków zagrożeń wynikających z pracy przez nich wykonywanej, dlatego też w trosce o swoje zdrowie chętnie korzystają z zabezpieczeń jakie oferuje im pracodawca.

Na terenie powiatu wrzesińskiego w **6 zakładach pracy** uległy poprawie warunki pracy pracowników w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych. Łącznie **poprawiono w nich warunki pracy 81 osobom, w tym 26 osobom w zakresie hałasu, 28 osobom w zakresie drgań o oddziaływaniu miejscowym oraz 27 osobom w zakresie zapylenia.**

Poprawa warunków pracy związana była:

- * w przypadku czynników fizycznych /hałas, wibracja/ z obniżeniem czasu pracy, zmianą parametrów ustawień pracy maszyn, zakupem nowych urządzeń, poprzez wprowadzenie rotacji pracowników oraz ze zmniejszeniem liczby osób zatrudnionych na stanowiskach z przekroczeniami NDN, bądź też z likwidacją stanowisk pracy.
- * w przypadku zapylenia i czynników chemicznych z poprawą skuteczności istniejącego ciągu wentylacyjnego lub też na skutek zainstalowania nowej wentylacji.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w powiecie wrzesińskim

W ewidencji PSSE znajduje się 36 zakładów /w tym 19 stacji paliw/ , w których występują czynniki rakotwórcze. Wytypowano do kontroli **9 zakładów pracy przeprowadzając w nich 9 kontroli.** Ogółem pracowało w 2017 r w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi **435 osób /w tym 228 kobiet/.** Wszystkie te osoby **stanowiły jedynie liczbę osób w kontakcie – ekspozowanych,** i nie pracowały w warunkach przekroczonych NDS. Podczas kontroli w 2017 r. spotkano się z następującymi czynnikami rakotwórczymi: pyły drewna twardego, formaldehyd, benzen, pył azbestu. W roku 2017 w żadnym z kontrolowanych obiektów nie stwierdzono uchybień w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi, wobec czego nie wydano żadnej decyzji dotyczącej czynników rakotwórczych lub mutagennych.

Zakłady w dalszym ciągu poprawiają stan bezpieczeństwa przy pracy z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi poprzez:

- ograniczanie do niezbędnego minimum liczby pracowników mających kontakt z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi;
- zapoznanie z kartami charakterystyki substancji lub preparatów rakotwórczych lub mutagennych stosowanych w działalności zawodowej;

- zapoznanie pracowników z oceną ryzyka zawodowego na stanowisku pracy; zapewnienie prawidłowego oznakowania stanowisk pracy, na których występuje kontakt z czynnikami rakotwórczymi oraz zaopatrzenie w instrukcje bezpiecznej pracy;
- wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej;
- wprowadzenie zakazu spożywania posiłków w miejscach kontaktu z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi.

W roku sprawozdawczym nie stwierdzono chorób zawodowych wywołanych czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym.

Chemia - Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

W 2017 r. ogółem przeprowadzono 79 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:

Dystrybucja

Na terenie powiatu wrzesińskiego w 2017 r. skontrolowano **13 podmiotów wprowadzających** do obrotu produkty chemiczne /1 producenta, 4 formulatorów oraz 8 dystrybutorów/. We wszystkich tych podmiotach przeprowadzono **ogółem 14 kontroli**. Kontrolowano w nich karty charakterystyki i oznakowanie dla losowo wybranych produktów chemicznych wprowadzanych do obrotu.

W trakcie czynności kontrolnych w **żadnym obiekcie** wprowadzającym do obrotu nie stwierdzono **niezgodnego z prawem oznakowania dla sprawdzanych produktów, zaś w 2 obiektach** stwierdzono **karty charakterystyki niezgodne z prawem** i zakwestionowano je dla **2 produktów**. Podmioty te zaopatrywały się w produkty niebezpieczne u producentów krajowych lub w dużych hurtowniach krajowych, były więc wprowadzającymi końcowymi w łańcuchu dostaw i nie miały wpływu na błędy zawarte w kartach charakterystyki czy też w oznakowaniu. W związku z tym PPIS we Wrześni w 2017 r. **nie wydał żadnej decyzji** na te podmioty w zakresie wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych, lecz wystosowywał podobnie jak w latach poprzednich pisma do właściwych terenowo inspektorów sanitarnych z prośbą o podjęcie działań w powyższym zakresie i wyegzekwowanie poprawnych kart charakterystyk i etykiet.

Stosowanie

W 2017 r. na terenie powiatu wrzesińskiego **60 podmiotów gospodarczych** stosowało w działalności zawodowej substancje i mieszaniny niebezpieczne/. W obiektach tych przeprowadzono **ogółem 65 kontroli**, w trakcie których sprawdzano karty charakterystyki oraz oznakowanie dla losowo wybranych produktów chemicznych. W przypadkach, gdy stosujący posiadali nieprawidłowe karty charakterystyk oraz błędnie oznakowane produkty niebezpieczne kierowano w tej sprawie pisma informujące do właściwych terenowo inspektorów sanitarnych, że producent/dystrybutor z ich terenu wprowadza do obrotu produkty niebezpieczne bez prawidłowych kart i niewłaściwie oznakowane, prosząc o podjęcie działań w tym zakresie i powiadomienie o wynikach kontroli. U **13 stosujących** spotkano **karty charakterystyki niezgodne z obowiązującymi przepisami**, zakwestionowano je **dla 13 produktów**. Natomiast z problemem **niewłaściwego oznakowania zetknięto się w 7 zakładach** pracy, kwestionując je dla **7 produktów** niebezpiecznych. Z problemem **braku kart charakterystyki** u dalszych użytkowników spotkano się w roku sprawozdawczym w 2 zakładach pracy.

Wydano **4 decyzje w zakresie stosowania** substancji i mieszanin chemicznych, które zawierały **10 nakazów**. Uchybienia w zakresie substancji i mieszanin chemicznych związane były z brakiem spisu stosowanych chemikaliów, brakiem kart charakterystyki, brakiem instrukcji bezpiecznego stosowania produktów chemicznych, brakiem oznakowania opakowań oraz brakiem oznakowania miejsc przechowywania.

Prekursory w powiecie wrzesińskim

Na terenie działalności PPIS we Wrześni **nie ma producentów** prekursorów kategorii 2 i 3. W 2017 r. nie spotkano prekursorów kategorii 3 u żadnego z kontrolowanych dystrybutorów. W 5 zakładach pracy stosowano natomiast prekursory kategorii 3 /w tym jeden z nich stosował również prekursor kategorii 2/ wykorzystując je w działalności zawodowej.

W roku 2017 w ramach **nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3 przeprowadzono 5 kontroli**. Ogółem kontakt z prekursorami w 2017 r. miało 19 osób.

W zakresie prekursorów **nie wydano żadnej decyzji** w roku 2017.

Produkty biobójcze w powiecie wrzesińskim

Na terenie powiatu wrzesińskiego jest **1 podmiot będący producentem i jednocześnie dystrybutorem produktów biobójczych** /odpowiedzialny za pierwsze wprowadzenie/. Są to impregnaty do drewna. Dla wszystkich produktów biobójczych zakład uzyskał decyzje z Ministerstwa Zdrowia pozwalające na obrót tymi produktami. Posiada on również prawidłowe karty charakterystyki dla tych preparatów oraz zapewnia właściwe ich oznakowanie, zgodne i spójne z kartą charakterystyki. **Podmiot ten skontrolowano w 2017 r.**

Ponadto na terenie powiatu wrzesińskiego skontrolowano **4 podmioty**, które wprowadzały do obrotu w 2017 r. produkty biobójcze; nie były to podmioty, które jako pierwsze wprowadzały do obrotu produkty biobójcze. **Ogółem w ewidencji jest w powiecie wrzesińskim 12 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego, zaś kontrolą w 2017 r. objęto 5 z nich.**

Stosowanie produktów biobójczych w 2017 roku w działalności zawodowej stwierdzono w **4 zakładach pracy**. Wykorzystywane były one do dezynfekcji urządzeń, maszyn i pomieszczeń pracy.

Ogółem w 2017 r. w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi (produkcja, dystrybucja, stosowanie) przeprowadzono **9 kontroli /w tym 5 dot. dystrybucji oraz 4 stosujących/**.

Kontakt z produktami biobójczymi w 2017 r. **miały 173 osoby** (w tym: 35 osób w dystrybucji oraz 28 osób stosowało je w działalności zawodowej).

W zakresie produktów biobójczych **nie wydano żadnej decyzji** w roku 2017 .

Czynniki biologiczne w powiecie wrzesińskim

W ewidencji PSSE -Września jest **60 zakładów pracy**, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W roku 2017 **objęto kontrolą w zakresie szkodliwych czynników biologicznych 17 obiektów** . Wśród tych obiektów było:

7 zakładów produkujących żywność (m. in.: piekarnie, masarnie, młyny, browar,)

3 zakłady przemysłu drzewnego

4 zakłady rolne /rolnicze spółdzielnie, gospodarstwa rolne/

2 zakłady / gospodarka odpadami/

1 zakład /przedsiębiorstwo wodociągów i kanalizacji– gospodarka ściekami/.

W w/w obiektach przeprowadzono **17 kontroli** , które wykazały, że ogółem w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi **w roku 2017 pracowało 137 osób**, w tym: wszyscy oni mieli kontakt z 2 grupą zagrożenia czynnikami biologicznymi (stwierdzono to w 17 zakładach) , spośród nich dla **40 osób** mogło dojść do zawodowego kontaktu również z 3 grupą zagrożenia(dot. 2 zakładów pracy).

Kontrole przeprowadzone w tych obiektach wykazały, że:

Pracodawcy starają się organizować procesy pracy w sposób pozwalający na uniknięcie lub przynajmniej zminimalizowanie uwalniania się szkodliwego czynnika biologicznego w miejscu pracy. W przypadku kontaktu z czynnikami biologicznymi III grupy zagrożenia prowadzone są rejestry prac oraz rejestry pracowników narażonych na działanie tych czynników. Rejestry te zawierają informacje wymagane obecnie obowiązującymi przepisami prawnymi.

Pracownicy są systematycznie szkoleni w zakresie bezpiecznej pracy ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Są zobowiązani do stosowania opracowanych i wdrożonych procedur bezpiecznego postępowania z czynnikami biologicznymi, dzięki którym m.in. zapewnia się właściwe warunki zbierania i usuwania odpadów; właściwą dezynfekcję sprzętu, narzędzi, powierzchni blatów roboczych i pomieszczeń pracy; zapewnia się właściwe postępowanie w razie awarii lub wypadku związanego z uwolnieniem się szkodliwego czynnika biologicznego oraz narażenia na szkodliwy czynnik biologiczny zakwalifikowany do grupy 3 zagrożenia. Jak do tej pory nie odnotowano w tych obiektach przypadku awarii w związku z uwolnieniem się do środowiska czynnika biologicznego.

Pracownikom zapewnia się odpowiednie środki ochrony indywidualnej, które stosują podczas wykonywanej pracy (odzież i obuwie robocze , ochrony układu

oddechowego, rękawice ochronne). Zapewnia się również bezpieczne warunki niszczenia odzieży i środków ochrony indywidualnej / opracowane i stosowane procedury postępowania /. Wykonywane są na bieżąco badania lekarskie wstępne, okresowe i kontrolne, w których uwzględnia się narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne. Jako profilaktykę, niektóre zakłady stosują szczepienia ochronne, np. przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, przeciwko tężcowi itp.

W roku sprawozdawczym w żadnym z kontrolowanych obiektów nie stwierdzono uchybień w zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi, wobec czego nie wydano żadnej decyzji dotyczącej czynników biologicznych.

Choroby zawodowe spowodowane czynnikami biologicznymi:

W roku 2017 nie odnotowano choroby zawodowej spowodowanej występowaniem w środowisku pracy szkodliwego czynnika biologicznego.

•Choroby zawodowe w powiecie wrzesińskim

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni w roku 2017 nie wpłynęło żadne orzeczenie lekarskie o rozpoznaniu choroby zawodowej oraz żadne orzeczenie o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej. W związku z tym nie wydano w 2017 r. decyzji w przedmiocie chorób zawodowych.

Porównanie liczby chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie w okresie trzech najbliższych lat obrazuje poniższa tabela.

Liczba chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie wrzesińskim w latach 2015-2017

<i>Numer choroby zawodowej</i>	2015 r. <i>Liczba przypadków</i>	2016 r. <i>Liczba przypadków</i>	2017 r. <i>Liczba przypadków</i>
6		1	
15		4	
20		1	
Razem:	0	6	0

Z niniejszej tabeli wynika, że w 2017 r. liczba stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie wrzesińskim w porównaniu z rokiem ubiegłym zdecydowanie zmalała.

W 2017 r. na terenie powiatu wrzesińskiego nie stwierdzono żadnego przypadku choroby zawodowej z poz. 26 wykazu chorób „Choroby zakaźne lub pasożytnicze”. Sytuacja taka utrzymuje się już od wielu lat.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W okresie 2017 roku nie stwierdzono w powiecie podmiotów handlujących środkami zastępczymi. W związku z tym na terenie powiatu wrzesińskiego nie toczyło się żadne postępowanie administracyjne w zakresie środków zastępczych oraz nie było znamion wprowadzania do obrotu lub wytwarzania środków zastępczych.

Promocja Zdrowia w zakładach pracy

Realizacja tego zagadnienia w 2017 r. przebiegała w sposób następujący:

W ramach kontynuacji krajowego programu „*Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu*” zbieraliśmy jak co roku od zakładów pracy dane dotyczące przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, wypełniając kwestionariusz. Co miesiąc analiza ww. kwestionariuszy była przesyłana do HP WSSE - Poznań /zgodnie z poleceniem PWIS w Poznaniu/. Ogółem wypełniono niniejsze kwestionariusze w 73 zakładach pracy, we wszystkich zakładach obowiązywał całkowity zakaz palenia, lub też pali się w wyznaczonych miejscach /z reguły na zewnątrz zakładu pracy/.

- Przekazywanie pracodawcom materiałów dydaktyczno – oświatowych zachęcających do wdrażania polityki prozdrowotnej.

Realizacja polegała na pozostawianiu pracodawcom podczas kontroli sanitarnych materiałów dydaktycznych zachęcając tym samym do rozpropagowania ich wśród swoich pracowników podkreślając, że zdrowie to podstawowy warunek dobrego życia, dający w efekcie lepsze funkcjonowanie pracowników w życiu zawodowym.

Prowadzono działania w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych w latach 2013 -2020 w zakresie ograniczania zagrożeń zawodowych w przetwórstwie przemysłowym w wybranych zakładach pracy w powiecie wrzesińskim.

W trakcie spotkań poruszano problematykę zagrożeń pracowników czynnikami szkodliwymi dla zdrowia występującymi w ich środowisku pracy oraz omówiono zasady bezpiecznego stosowania substancji lub mieszanin niebezpiecznych na stanowiskach pracy. Przekazano pracownikom ogólną wiedzę w sprawie zagrożeń chemikaliami i ich bezpiecznym stosowaniem. Dyskutowano w kwestii jak można bezpiecznie stosować chemikalia na stanowiskach pracy. W trakcie szkolenia każdy z uczestników otrzymał ulotkę „Bezpieczne stosowanie produktów chemicznych”. Pracownicy bardzo czynnie brali udział w dyskusji związanej z oceną higieniczną ich stanowisk pracy oraz wspólnie dyskutowano na temat poszukiwania metod ograniczania występujących zagrożeń zawodowych.

W dalszym ciągu stoimy na stanowisku, że brakuje materiałów dotyczących „Promocji Zdrowia” konkretnie w zakładach pracy, na stanowiskach pracy. Zapewne materiały takie byłyby wspaniałymi wskazówkami zarówno dla pracodawców jak i pracowników w zakresie jak należy pracować, żeby efekty pracy były jak najlepsze przy jednoczesnym realizowaniu zdrowego stylu życia.

Podczas kontroli w zakładach pracy prowadzone są w dalszym ciągu rozmowy zachęcające pracodawców do wdrażania właściwych działań mających na celu ochronę zdrowia pracowników i zagwarantowanie bezpieczeństwa pracy drogą eliminacji lub przynajmniej minimalizacji ryzyka zawodowego. Udaje się zaobserwować widoczne efekty w tym zakresie w niektórych zakładach pracy. Pracodawcy coraz częściej szukają nowych rozwiązań i możliwości minimalizowania zagrożeń w swoim środowisku pracy.

WNIOSKI

1. Nastąpił zdecydowany spadek liczby stwierdzanych chorób zawodowych w powiecie wrzesińskim.
2. Z ewidencji narażonych prowadzonej w formie monitoringu wynika, że ogólna liczba narażonych pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w powiecie wrzesińskim w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła. Tendencja ta jest wynikiem powstania w naszym powiecie wielu nowych zakładów pracy.
3. Pracodawcy starają się organizować procesy pracy w sposób pozwalający na uniknięcie lub przynajmniej zminimalizowanie uwalniania się szkodliwego czynnika biologicznego w miejscu pracy.

4. Nadal brak w powiecie osób narażonych na czynniki rakotwórcze.
Pracodawcy ograniczają do niezbędnego minimum liczbę pracowników mających kontakt/eksponowanych/ z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi.
5. Brak w dostatecznej ilości materiałów edukacyjnych dotyczących „Promocji Zdrowia” w zakładach pracy - na stanowiskach pracy.

Ocena Stanu Sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży

1. Liczba placówek pod nadzorem w roku 2017 : 105,
w tym: 61 placówek stałych, 44 placówki wypoczynku dzieci i młodzieży.

2. Ogólna liczba kontroli: 145

* 134 **kontrole placówek stałych** w tym :

- 8 kontroli w żłobkach
- 34 kontrole w przedszkolach
- 41 kontroli w szkołach podstawowych
- 4 kontrole w gimnazjach
- 26 kontroli w zespołach szkół
- 1 kontrola w centrum szkolenia zawodowego
- 4 kontrole w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego
- 1 kontrola w placówce wychowania pozaszkolnego
- 2 kontrole w placówkach innych

* **kontrole placówek wypoczynku:** 2 kontrole w placówkach wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży oraz 22 kontrole w placówkach wypoczynku letniego;

- Udział w 7 odbiorach obiektów nauczania i wychowania wspólnie z Oddziałem Nadzoru Sanitarnego oraz w 3 kontrolach sanitarnych obiektów pod nadzorem pionu Higieny Komunalnej.

3. Liczba załatwionych interwencji: 0

4. Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części: 0

5. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

Rodzaj placówki		Liczba placówek							
		nowo od- danyc h w nowyc h obiekt ach	nowo otwart ych w obiekta ch istnieją cych	zlikwi do- wanyc h	po remont ach general -nych	z nowo od- danymi obiekta mi sportow ymi	z moder - nizow a- nymi bloka mi sporto - wymi	z nowo otwart ymi bloka mi żywien ia	z moder- nizowanym i blokami żywienia
		<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
Żłobki	<i>0</i> <i>1</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Przedszkola	<i>0</i> <i>2</i>	1	0	0	0	0	0	1	0
Szk. Podst.	<i>0</i> <i>3</i>	0	6	0	0	1	0	0	0
Gimnazja	<i>0</i> <i>4</i>	0	0	3	0	0	0	0	0
Licea	<i>0</i> <i>5</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Technika	<i>0</i> <i>6</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Zas. Szk. Zaw.	<i>0</i> <i>7</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	<i>0</i> <i>8</i>	0	0	5	0	0	0	0	0
Szk. Wyższe	<i>0</i> <i>9</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe placówki	<i>1</i> <i>0</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓLEM	<i>1</i> <i>1</i>	1	6	8	0	1	0	1	0

Uwagi:

wiersz 01 – 1 żłobek zmienił swoją siedzibę z ul. A.Gendka na ul. Gen. Sikorskiego we

Wrześni (nie ujęto w tabeli ponieważ żłobek nadal istnieje)

wiersz 02 - 1 przedszkole zmieniło swoją siedzibę z ul. A.Gendka na ul. Gen. Sikorskiego we

Wrześni (nie ujęto w tabeli ponieważ przedszkole nadal istnieje)

wiersz 03 - 5 szkół podstawowych powstało z przekształcenia 5 zespołów szkół

(w związku z reformą systemu oświaty) -szkoły te ujęto w tabeli.

✓ **Charakterystyka placówek**

Uwarunkowania techniczne obiektów w porównaniu z rokiem poprzednim nie uległy zmianie. Wszystkie objęte nadzorem placówki stałe w powiecie wrzesińskim posiadają podłączenie do **wodociągów miejskich lub gminnych**. Wszystkie placówki posiadają dostęp do bieżącej, ciepłej wody w sanitariatach. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych są zachowane. W tej kwestii brano pod uwagę najliczniejszą liczbę uczniów/dzieci przebywających jednocześnie w placówkach. **Podłączenie do sieci kanalizacyjnej** posiada 40 placówek, 17 placówek wyposażonych jest w **szambo**, natomiast 7 placówek posiada **przydomowe oczyszczalnie ścieków**.

Nadzorowane w powiecie wrzesińskim placówki nauczania i wychowania **nie posiadają ustępów zewnętrznych**. Sanitariaty usytuowane są wewnątrz budynków, są wyposażone w bieżącą ciepłą i zimną wodę. Nie odnotowano budynków nieprzystosowanych do pełnionej funkcji oraz nie stwierdzono uchybień dotyczących czystości i porządku w objętych nadzorem obiektach, w związku z tym nie wydano żadnych decyzji administracyjnych, zaleceń i mandatów.

W porównaniu z rokiem 2016 liczba budynków wymagających przeprowadzenia remontów w poszczególnych pomieszczeniach oraz na terenie obiektów w 2017r. uległa zmniejszeniu. W roku 2016 częściowego remontu wymagało 7 obiektów, natomiast w roku 2017 – 3 obiekty.

W porównaniu z 2016r. w 2017r.:

Poprawiono: stan techniczny nawierzchni tarasów (1 przedszkole), stan sanitarno-higieniczny ścian i sufitów w ciągu komunikacyjnym oraz stolarki drzwiowej (1 szkoła podstawowa), stan sanitarno-higieniczny ścian i sufitów w sali gimnastycznej (1 zespół szkół) oraz stan sanitarno-higieniczny ścian w sali gimnastycznej (1 zespół szkół).

Wydane decyzje merytoryczne w 2017r. dotyczyły:

- stanu technicznego ciągów komunikacyjnych (schodów i balustrad na klatce schodowej);
- stanu sanitarno- higienicznego ścian w sali gimnastycznej.

W miesiącach zimowych uczniowie korzystają na zajęciach w-f z lodowiska na terenie basenu odkrytego we Wrześni. W 1 zespole szkół oraz w centrum szkolenia zawodowego program zajęć nie obejmuje zajęć wychowania fizycznego dlatego warunki do prowadzenia w-f są zbędne.

✓ **Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania**

**Ocena dostosowania mebli szkolnych/przedszkolnych do wzrostu uczniów/przedszkolaków.*

Placówka /typy szkół	Liczba uczniów objętych badaniem/ sprawdzeniem uczniów/przedszkolaków				Liczba uczniów korzystających z niewłaściwych stanowisk			
	2014r.	2015r.	2016r.	2017r	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.
Rok				.				
Przedszkola	1115	507	123	428	0	0	0	0
Szkoły podstawowe	542	38	38	0	0	0	0	0
Gimnazja	0	0	58	0	0	0	0	0
Zespoły Szkół Ogólnokształcących:								
h:	312	38	61	61	0	0	0	0
- przedszkola	37	416	182	121	0	0	0	0
- szkoły podstawowe	-	142	47	0	0	0	0	0
- gimnazja								

Porównanie dostosowania mebli szkolnych / przedszkolnych do wzrostu uczniów /przedszkolaków w latach 2014 – 2017.

W roku 2017, podobnie jak w poprzednich latach, dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oceniono pozytywnie. Wychowawcy badanych grup/oddziałów sporządzają co najmniej 1 raz w roku szkolnym imienne listy dzieci/uczniów z wyróżnionym wzrostem i przypisanym numerem/kolorem stanowisk, z których powinni korzystać.

W salach zajęć, w których brak do tej pory stołów i krzeseł z certyfikatami zamieszcza się właściwe oznakowania (kolory, numery) na meblach zgodnie z wymaganą Polską Normą dot. wymiarów funkcjonalnych mebli. Umożliwia to uczniom prawidłowy dobór stanowisk pracy podczas zajęć.

*** Ocena higieniczna rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach:**

ROK	Liczba oddziałów w objętych oceną	E.Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie*:		F.Stwierdzono nieuwzględnienie zaleceń w zakresie*:			
		równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia		C	D	E	F
		A	B				
		zajęcia nie rozpoczynają się o stałej porze	różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia wynosi więcej niż 1 godzina				
2014	124	0	3	30	0	0	12
2015	182	2	29	7	4	0	11
2016	173	0	2	8	6	0	12
2017	153	0	4	2	12	0	16

Porównawcze zestawienie stwierdzonych nieprawidłowości w poszczególnych zakresach w oddziałach w latach 2014-2016.

Uwaga: w tabeli podano liczbę oddziałów, w których stwierdzono nieprawidłowości w podanym zakresie.

Najczęściej występującą nieprawidłowością w poddanych ocenie rozkładach zajęć lekcyjnych w 2017r. **jest nieuwzględnienie przestrzegania limitu godzin w danym dniu (kol. D) oraz zachowania przerw międzylekcyjnych (kol. F).** W porównaniu z poprzednim rokiem uwzględniano potrzebę różnorodności zajęć w każdym dniu (kol.C). Występowanie przerw 5 minutowych dyrektorzy szkół tłumaczą dowozami uczniów do szkół. Ocenione rozkłady zajęć lekcyjnych uwzględniają potrzebę niełączenia w kilkugodzinne bloki zajęć z tego samego przedmiotu, zajęcia rozpoczynają się o stałej porze.

W większości placówek szkolnych zajęcia lekcyjne odbywają się w trybie jednozmianowym, dwuzmianowość istnieje głównie w placówkach miejskich.

Uczniowie szkół wiejskich w zdecydowanej większości dowożeni są autobusami.

Dyrektorzy szkół podstawowych w trosce o prawidłową postawę uczniów podczas zajęć również przeprowadzają akcje pomiarów wagi plecaków (wyniki przedstawiali podczas kontroli sanitarnych). Uczulają także rodziców, aby codziennie sprawdzali zawartość plecaków swoich dzieci.

Podczas prowadzonych kontroli sanitarnych w placówkach przeprowadzono pomiary temperatury w salach zajęć. Pomiarami objęto 138 pomieszczeń w placówkach oświatowo-wychowawczych. Do pomiarów używano termometru elektronicznego. Stwierdzono, że w objętych pomiarami pomieszczeniach zapewniano odpowiednią temperaturę. Temperatura pomieszczeń jest na bieżąco monitorowana przez nauczycieli (w salach lekcyjnych umieszczone są termometry).

- ✓ Dodatkowe, **istotne** informacje, dotyczące warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych
- w szkołach zapewnione są miejsca na podręczniki i przybory szkolne w postaci półek i indywidualnych szafek;
- zagęszczenie uczniów w salach zajęć w szkołach nie budzi zastrzeżeń, ławki szkolne w klasach ustawione są w odpowiedniej odległości od tablicy, zachowane są również odległości między stanowiskami pracy uczniów w pracowniach komputerowych;
- sanitariaty są wyposażone w środki higieniczne: papier toaletowy, mydło w dozownikach oraz ręczniki papierowe lub suszarki do rąk, w przedszkolach własne ręczniki
- w zakresie systemu wentylacyjnego pomieszczeń placówek nauczania i wychowania stwierdza się, iż starsze budynki szkolne, oddane do użytku przed 1980r. nie są w pełni wyposażone w system wentylacyjny. Rozwiązanie stanowią zamontowane w oknach wentylatory jak i wietrzenie podczas przerw pomieszczeń poprzez uchylanie okien;
- w zakresie stanu umeblowania i posiadanego sprzętu sportowego stwierdza się, że placówki nauczania i wychowania sukcesywnie są wyposażane w stoły, krzesła oraz sprzęt sportowy posiadające odpowiednie certyfikaty i atesty;
- na terenie placówek stosowane są znaki zakazu wstępu zwierząt, tereny są ogrodzone;
- place zabaw są utrzymane w należyтым stanie sanitarno - technicznym, nie wszystkie są
- jednak wyposażone w urządzenia posiadające odpowiednie oznakowanie;

- uczniowie większości szkół otrzymują ciepłe posiłki oraz napoje, uczniowie klas I-III szkół podstawowych otrzymują owoce i warzywa;
- wszystkie będące pod nadzorem szkoły podstawowe zapewniają uczniom zajęcia w świetlicach, świetlice stanowią osobne sale i sale dydaktyczne; uczniowie najczęściej korzystają z zajęć świetlicowych po lekcjach w oczekiwaniu na autobus, zajęcia odbywają się również na terenach sportowo-rekreacyjnych obiektów szkolnych;
- we wszystkich skontrolowanych placówkach istnieje całkowity zakaz używania tytoniu i wyrobów tytoniowych - zakaz ten jest przestrzegany;
- odzież wierzchnią uczniowie mają możliwość pozostawia, w szatni ogólnej, w szafkach usytuowanych na korytarzach, na wieszakach na korytarzach;
- na terenie 1 ze szkół podstawowych zakończono budowę sali gimnastycznej wraz z zapleczem szatniowo-sanitarnym, obecnie trwa budowa 2 sal gimnastycznych z kompleksem szatniowo-sanitarnym (dotyczy 2 szkół podstawowych).

Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach pionu Higieny Dzieci i Młodzieży.

W roku 2017 w ramach wykonywanych zadań współpracowano z pionami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrześni: Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Nadzoru Sanitarnego, Higieny Komunalnej, Higieny Żywności, Żywności i Przedmiotów Użytku oraz z rzecznikiem prasowym oraz z organami prowadzącymi placówki i Komendą Powiatowej Policji we Wrześni.

D. Podejmowane działania w zakresie promocji zdrowia oraz inne przedsięwzięcia

- W ramach ogólnopolskiego Programu Ograniczania Następstw Palenia Tytoniu podczas prowadzonych kontroli wypełniano kwestionariusze do oceny przestrzegania przepisów Ustawy z dnia 09.11.1995r o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych /Dz. U. 2017 r., poz. 597./

✓ Krótkie podsumowanie – wnioski.

W roku 2017 kontrolą objęto wszystkie będące pod nadzorem placówki stałe i 54 % placówek letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Stan sanitarno - higieniczny i techniczny obiektów sukcesywnie ulega poprawie. Placówki sezonowe nie budziły zastrzeżeń pod względem sanitarno-higienicznym. Na terenie powiatu wrzesińskiego nie stwierdzono placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży

działających bez zgłoszenia do kuratorium oświaty. Współpraca z dyrekcjami placówek oraz innymi pionami PSSE w dalszym ciągu oceniana jest pozytywnie. Dyrekcje i właściciele placówek otwierając działalność konsultują się z pracownikami PSSE w sprawie wymogów higieniczno-sanitarnych i technicznych.

W kontrolowanych placówkach czystość bieżąca jest zachowana.

W roku 2017r. z zakresu higieny dzieci i młodzieży wydano 2 nowe decyzje administracyjne, wyegzekwowano 4 decyzje administracyjne (w tym 3 decyzje wydane w latach ubiegłych). Dyrekcje placówek miarę możliwości finansowych realizują nakazy zawarte w decyzjach administracyjnych.

Ocena stanu sanitarnego
w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Profilaktyka HIV/AIDS Celem programu jest uświadomienie, że zagrożenie HIV dotyczy każdego człowieka, odniesienie możliwości zakażenia wirusem HIV do samego siebie i partnera.

Działania skierowane były do szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz społeczności lokalnej.

Działania podjęte na terenie powiatu wrzesińskiego w ramach profilaktyki HIV/AIDS:

- ✓ Akcja „Bezpieczne Walentynki” pod hasłem „Mój Walenty jest the best, idzie ze mną zrobić test”.

W ramach realizacji działań na terenie powiatu wrzesińskiego przekazano informacje i załozenia do szkół gimnazjalnych – 15 placówek 100% i szkół ponadgimnazjalnych – 5 placówek 100%. W placówkach zorganizowano gazetki tematyczne i zajęcia tematyczne (brak danych liczbowych działań); przekazano informację o akcji do lokalnych mediów. Ukazało się: „Przegląd Powiatowy” – nakład 9000; portal wrzesnia.info.pl <http://wrzesnia.info.pl/artukul/test-z-okazji-walentynek>; udzielono wywiadu do radio Wrzesnia; zamieszczono informację na stronie internetowej PSSE we Wrześni – brak danych liczby uczestników; na holu PSSE we Wrześni zorganizowano gazetkę tematyczną ok 100 petentów; pracownik OZ przeprowadził 11 spotkań edukacyjnych – 413 os. (uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej. Uczestnicy spotkań otrzymali materiały edukacyjne.

- ✓ Międzygimnazjalny konkurs wiedzy o AIDS. Dnia 6 czerwca 2017 r. odbył się etap powiatowy XVII Międzygimnazjalnego Konkursu Wiedzy o AIDS. Głównym organizatorem konkursu był Zespół Szkół nr 1 we Wrześni a współorganizatorzy to

PSSE we Wrześni. W etapie powiatowym wzięło udział 18 uczniów z 9 gimnazjów powiatu wrzesińskiego. Po dogrywce pisemnej komisja wyłoniła następujących zwycięzców: I miejsce – Dominika Sikora (Gimnazjum w Miłostawiu), II miejsce – Sara Marczak (Zespół Szkół w Nowym Folwarku), III miejsce - Wojciech Nowak (Zespół Szkół nr 1 we Wrześni). Ponadto przyznano jeszcze wyróżnienie : Kalina Staszak (Zespół Szkół w Orzechowie),

Na zakończenie komisja wraz z panią dyrektorką Haliną Kotyk wręczyła dyplomy i nagrody książkowe zwycięzcom i wyróżnionym w konkursie.

Laureaci

- ✓ Szkolenie Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV. Szkolenie zostało zorganizowane we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni, Urzędem Miasta i Gminy we Wrześni. W spotkaniu brało udział 20 uczniów klas I w dniu 17.05.2017. Jego celem było podniesienie poziomu wiedzy w zakresie HIV i AIDS wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych. Szczególnie zwrócono uwagę na: przekazanie aktualnej wiedzy na temat HIV/AIDS; nabycie przez uczniów umiejętności dokonywania świadomych decyzji zmniejszających ryzyko zakażenia wirusem HIV i szerzenia STD (chorób przenoszonych drogą płciową); ukształtowanie właściwych postaw wobec osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS; wzbudzenie zainteresowania własnym zdrowiem, odpowiedzialności za zdrowie partnera; wskazanie miejsc, gdzie można uzyskać pomoc, poradnictwo i opiekę medyczną.

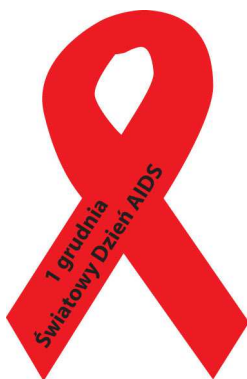
Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV

- ✓ Konkurs „Nie daj szansy AIDS”. Konkurs został ogłoszony jako jedno z działań w ramach profilaktyki HIV/AIDS wynikającej z Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS. Konkurs skierowany był do uczniów klas I-IV szkół ponadgimnazjalnych. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu przez uczniów filmu pod tytułem „Krótki film o HIV”. Celem konkursu było zwrócenie uwagi na zależności pomiędzy ryzykiem zakażenia HIV a używaniem narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych „dopalaczy”. Na etap powiatowy wpłynęła jedna praca, która reprezentowała powiat wrzesiński w etapie wojewódzkim, gdzie zdobyła wyróżnienie. Praca napłynęła z Zespołu Szkół Politechnicznych we Wrześni. Autorami byli: Kornelia Raczak, Patryk Zdziabek, Agata Makowska. Partnerem działania na etapie powiatowym było Starostwo Powiatowe we Wrześni.
- ✓ Konkurs „Olimpiada wiedzy o AIDS”. W dniu 12 grudnia 2017 roku w Zespole Szkół Politechnicznych we Wrześni odbył się po raz 6. etap powiatowy. Olimpiada skierowana była do uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Organizatorami byli: Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna oraz Starostwo Powiatowe we Wrześni. Składała się z 2 etapów (szkolny i powiatowy). W olimpiadzie poprzedzonej etapem szkolnym wzięło udział 20 uczniów z 4 szkół z terenu powiatu wrzesińskiego. Uczniowie mieli za zadanie napisać test, w którym znajdowały się pytania zamknięte i otwarte dotyczące profilaktyki HIV/AIDS. W trakcie sprawdzania prac przez komisję młodzież obejrzała film: „Miało być inaczej”, „Życie z HIV”. Olimpiadę zakończono spotem z kampanii „HIVokryzja”. Laureatami etapu powiatowego są: I miejsce: Oliwia Wawrzyniak – Liceum Ogólnokształcące we Wrześni; II miejsce: Weronika Krawczyk – Liceum Ogólnokształcące we Wrześni; III miejsce: Jaśmina Hendrysiak – Liceum Ogólnokształcące we Wrześni. Wszystkim serdecznie gratulujemy.

Uczestnicy, opiekunowie i komisja „Olimpiady Wiedzy o AIDS”

- ✓ Światowy Dzień AIDS. W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS w szkołach

ponadgimnazjalnych w pierwszym tygodniu grudnia odbyła się akcja „Czerwona kokardka”. Akcja polegała na przypinaniu uczniom, pracownikom szkół ponadgimnazjalnych powiatu wrzesińskiego czerwonych kokardek. Działaniem zostało objętych – 1500 osób. Materiały (wstążkę i szpilki) zakupiono ze środków ze Starostwa Powiatowego. Akcję w placówkach przeprowadzały panie pielęgniarki wraz z koordynatorami wychowania zdrowotnego i pedagogami szkolnymi oraz Młodzieżowymi Liderami Zdrowia. Przy okazji akcji zostały w szkołach zorganizowane gazetki ścienne informacyjne, audycje przez radiowęzeł oraz nagłośniono działania w lokalnych mediach.

Ponadto: do szkół podstawowych (klasy VI SP i II-III gimnazjum) – 26 - 100% i ponadgimnazjalnych – 5 – 100% przesłano informację nt. założeń, idei, działań proponowanych do placówek. Placówki wykonywały plakaty, odbyły się pogadanki, prelekcje, zorganizowano gazetki ścienne, odbywały się etapy szkolne konkursu wiedzy o HIV/AIDS. Zamieszczono informację na stronie internetowej PSSE we Wrześni oraz stworzono w PSSE we Wrześni gazetkę ścienną dot. profilaktyki HIV/AIDS, założeń i idei Światowego Dnia AIDS wraz z wykazem PKD.

Przy okazji 01. grudnia nagłaśniano informacje o nowej kampanii Krajowego Centrum ds. AIDS pt. „Mam czas rozmawiać”.

„Trzymaj Formę” Program realizowany jest we współpracy ze Stowarzyszeniem "Polska Federacja Producentów Żywności". Dotyczy on zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. Adresowany jest do

uczniów klas I-III szkół gimnazjalnych, uczniów klas V-VI szkół podstawowych oraz ich rodziców. Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.

W roku szkolnym 2016/2017 programem zostało objętych na terenie powiatu wrzesińskiego

Na terenie powiatu wrzesińskiego do programu przystąpiło 27 – 96% placówek w tym: 23 – 92 % szkoły podstawowe oraz 14 - 93% szkół gimnazjalnych.

Ogłoszono – przekazano regulamin konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”. Młodzież z powiatu wrzesińskiego zakwalifikowała się do etapu powiatowego. Etap powiatowy odbył się w dniu 28.04.2017 zgodnie z regulaminem w Zespole Szkół w Nekli – wzięło udział 4 uczniów. Na etap krajowy młodzież się nie zakwalifikowała.

Przygotował i prowadził konkurencje podczas 3 turniejów m.in. „Zachowaj trzeźwy umysł” dot. odżywiania i aktywności fizycznej – 140 os z klas IV-VI szkoły podstawowej.

Do placówek została przesłana instrukcja wypełniania sprawozdania z realizacji programu „Trzymaj Formę” w roku szkolnym 2016/2017. Mimo monitu sprawozdania online do dnia 24.06.2017 wypełniło 22 – 96 % szkoły podstawowe oraz 8 - 72% szkół gimnazjalnych.

Przeprowadził zajęcia edukacyjne wykładowo-warsztatowe dla uczniów 5 spotkań po 1,5 h – 89 os.: (klas V Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 1 we Września; Zespołu Szkół Społecznych w Grzybowie). Zajęcia obejmowały następującą problematykę: zasady rozkładu posiłków - 5 posiłków/ 3-4 godziny; zasady odżywiania zgodne z talerzem zdrowia; obliczanie wskaźnika BMI; rodzaje aktywności fizycznej- ćwiczenia; naukę odczytywania informacji z etykiet produktów.

Dokonano oceny realizacji programu w placówce - 25 ocen – 93 % (gimnazjum 12 – 86 %, szkoła podstawowa 23 – 96 %)

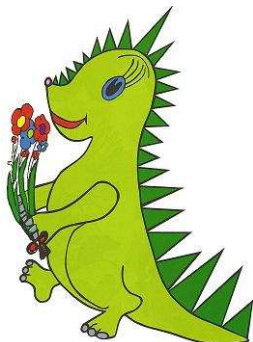
Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Celem programu jest zmniejszanie zachorowań, inwalidztwa zdrowotnego i zgonów wynikających z palenia tytoniu (choroby

układu krążenia i oddechowego, nowotwory, zdrowie dzieci itp.) poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy (aktywne i bierne palenie); zmniejszenie liczby osób ekspozowanych na szkodliwe czynniki dymu tytoniowego w miejscach publicznych, w miejscu pracy, także w barach i restauracjach; zmniejszenie zawartości toksycznych substancji w papierosach sprzedawanych na polskim rynku.

Działania w ramach programu na terenie powiatu wrzesińskiego:

-Programy edukacyjne:

✓ „Czyste powietrze wokół nas” Celem programu jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Program skierowany jest dla dzieci 5 i 6 letnich uczęszczających do przedszkoli i do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Obejmuje również rodziców dzieci oraz pracowników przedszkoli i szkół podstawowych.

Na terenie powiatu wrzesińskiego w roku szkolnym 2016/2017 programem zostało objętych 29 placówek (11 – przedszkoli - 90 % i w 18 szkół podstawowych w oddziale przedszkolnym – 95 % placówek i placówki z osobami niepełnosprawnymi 2-100%) pod nadzorem OZ gdzie jest odpowiednia grupa wiekowa do przeprowadzenia programu. W programie wzięło udział 963 uczniów i 733 rodziców.

Dzięki programowi dzieci usystematyzowały swoją wiedzę na temat szkodliwości różnego rodzaju dymów a w szczególności czynnego i biernego palenia tytoniu – wpływ na palacza i otoczenie. Realizacja programu miała również wpływ na wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy; rodzice – otrzymywali listy, brali udział w pogadankach, prelekcjach.

Podczas wizytacji dokonano oceny programu w 28 placówkach – 96 %.

✓ „Nie pal przy mnie proszę” Celem programu jest zachęcanie do abstynencji tytoniowej oraz wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności skutecznego radzenia sobie w sytuacjach, w których inne

osoby palą przy nich papierosy. Program skierowany jest do uczniów klas I-III szkół podstawowych. Na terenie powiatu wrzesińskiego w roku szkolnym 2016/2017 programem zostało objętych 26 placówek – 93 %. W programie wzięło udział 1303 uczniów i 745 rodziców. Program skorelowany jest z podstawą programową oraz jest ciekawą propozycją uzupełnienia zajęć dydaktyczno – wychowawczych. W przystępny sposób podaje uczniom informacje na temat zdrowia, wpływu czynnego i biernego palenia tytoniu na organizm. Zajęcia kształcą odpowiedzialność za własne zdrowie oraz umiejętność radzenia sobie w sytuacjach szkodliwych. Uczniowie chętnie, kreatywnie i z zaangażowaniem uczestniczyli w zajęciach. Zajęcia przyczyniły się do integracji grupy, uświadomiły dzieciom co same mogą robić, aby uniknąć urazu, zranienia, choroby. Podczas wizytacji dokonano zapytania o realizację programu w 26 – 96% placówkach. Fakt odnotowano w ocenie Programie Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.

✓ „Znajdź właściwe rozwiązanie” Celem programu jest zapobieganie paleniu tytoniu

wśród młodzieży szkolnej. Cele szczegółowe to: zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich oraz postaw asertywnych związanych z unikaniem czynnego i biernego palenia tytoniu. Program skierowany jest do uczniów klas IV-VI szkół podstawowych i I-III szkół gimnazjalnych. Na terenie powiatu wrzesińskiego programem w roku szkolnym 2016/2017 zostało objętych 22 szkół podstawowych – 92% i 13 szkół gimnazjalnych – 68%. Ogółem w programie uczestniczyło 2716 uczniów i 447 rodziców.

Program kształci prozdrowotne zachowania i nawyki społeczności szkolnej. Cieszył się dużym zainteresowaniem uczniów, którzy chętnie pracowali na zajęciach prowadzonymi metodami aktywizującymi. Szczególnym zaangażowaniem cieszyły się zajęcia praktyczne, terenowe, rywalizacja klas, szczególnie na świeżym powietrzu.

Podczas wizytacji dokonano zapytania o realizację programu w 23 – 90 % placówkach. Fakt odnotowano w ocenie Programie Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu (SP – 21-95% G 11-85%).

✓ „Bieg po zdrowie” Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji

tytoniowej wśród dzieci i młodzieży; pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego; zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Program skierowany jest do uczniów i

rodziców klas IV szkół podstawowych. Na terenie powiatu wrzesińskiego programem w roku szkolnym 2016/2017 objęto 4 szkoły podstawowych. Ogółem w programie uczestniczyło 119 uczniów i 119 rodziców. W trakcie realizacji zagadnień wzrastała wiedza uczniów w zakresie ochrony zdrowia oraz profilaktyki tytoniowej – bierne i czynne palenie tytoniu.

Podczas wizytacji dokonano oceny programu w 4 placówkach – 100%.

G.Konkurs „Palić nie palić oto jest pytanie”. W 2017 roku odbyła się XVII edycja konkursu. Celem konkursu było poszerzenie wiedzy uczniów na temat negatywnych skutków palenia tytoniu; promowanie niepalenia; kształtowanie postaw asertywnych wobec osób palących papierosy. Uczniowie klas V szkół podstawowych mieli za zadanie stworzyć rebus, który wykorzystany będzie w działaniach informacyjno-edukacyjnych dotyczących profilaktyki tytoniowej. Na etap powiatowy wpłynęło 13 prac z 13 szkół (54% placówek) (po jednej pracy z placówki). W etapie szkolnym było 140 prac (27% względem uczniów kl. V) z 13 zgłoszonych szkół na etap powiatowy. Laureaci: I miejsce: Klaudyna Szkoda – Samorządowa Szkoła Podstawowa w Kaczanowie; II miejsce: Amanda Osiewicz – Zespół Szkół w Nowym Folwarku; III miejsce: Martyna Goździak – Szkoła Podstawowa w Miłosławiu; Wyróżnienie: 1. Dominik Orwat – Zespół Szkół w Targowej Górze; 2. Liwia Rybczyńska – Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Pietrzykowie.

Zwycięska praca

✓Światowy Dzień bez Tytoniu. W ramach obchodów dnia uświadamiano społeczność nt. szkodliwego wpływu dymu tytoniowego na organizm ludzki. Realizatorami działań w powiecie byli: koordynatorzy wychowania zdrowotnego placówek edukacyjnych, wychowawcy klas, pracownik OZ PSSE we Wrześni.

Działania na terenie powiatu wrzesińskiego prowadzone przez PSSE we Wrześni:

- ✓ *Spotkanie edukacyjne* dla uczniów szkoły gimnazjalnej i podstawowej – 9 spotkań 45 min – 230 os. Podczas zajęć młodzież została zapoznana z założeniami obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu, zapoznała się ze skutkami palenia w aspekcie etycznym, finansowym, prawnym oraz zdrowotnym.
- ✓ *Stoiska informacyjno – edukacyjne.* Zorganizowano 3 stoiska informacyjno – edukacyjne gdzie z porad skorzystało ok 220 osób a w przedsięwzięciach brało udział ok 6000 os. Stoisko zostało zorganizowane: podczas akcji „Wrzesiński Bieg Rodzinny” (21.05.2017), przy okazji festynu z okazji Dnia Dziecka, w parku miejskim im. Dzieci Wrzesińskich połączonego z Ogólnopolskim Głosem Profilaktyki (01.06.2017), Powiatowym Dniu Zdrowia (03.06.2017). Zarówno dzieci, rodzice jak i dziadkowie otrzymywali informacje nt. skutków czynnego biernego palenia tytoniu i zabierali materiały edukacyjne.
- ✓ *Edukacja Per pedes* – uczniowie klasy V szkoły podstawowej w ramach rajdu pieszego odwiedzili siedzibę PSSE we Wrześni, gdzie dowiedzieli się co to jest „sanepid” oraz mieli za zadanie ułożyć rozsypankę puzzli gdzie zapoznali się z historią tytoniu, co to Światowy Dzień bez Tytoniu. Następnie rozwiązywali krzyżówkę profilaktyczną. Działaniem objęto 25 uczniów. Zajęcia edukacyjne dla uczniów.
- ✓ Szkolenie Młodzieżowi Liderzy Zdrowia. Szkolenie zostało zorganizowane 18.05.2017 roku we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni i Urzędem Miasta i Gminy we Wrześni. W szkoleniu brało 20 uczniów klas I szkół gimnazjalnych powiatu wrzesińskiego. Spotkanie było poświęcone tematyce związanej ze tytoniem, skutkami biernego oraz czynnego palenia, metodami jak rzucić palenie i korzyściami z nie palenia. Dla szkół zostały przygotowane pakiety edukacyjne (ulotki, płyta CD). Młodzież po ukończeniu szkolenia otrzymała dyplom potwierdzający posiadanie wiedzy na temat szkodliwego wpływu palenia tytoniu na organizm palacza i jego otoczenia. Spotkanie podzielone było na dwie części (teoretyczną - wykład oraz warsztatową).

Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - tytoń

- ✓ „Rzuć palenie razem z nami” O działaniach w ramach kampanii „Rzuć palenie razem z nami” koordynatorzy wychowania zdrowotnego przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych zostali poinformowani pisemnie. W placówkach organizowane były gazetki ścienne i pogadanki. Działania odbywały się głównie w listopadzie. W ramach obchodów kampanii „Rzuć palenie razem z nami” zostały zorganizowane:

- *Gazetka.* Na holu PSSE we Wrześni została zorganizowana gazetka informacyjna nt. kampanii rzuć palenie razem z nami i informacjami nt. biernego, czynnego palenia tytoniu skorzystało ok 100 os.
- *Stoisko edukacyjne* zorganizowano stoisko edukacyjne, gdzie pracownik OZ PSSE we Wrześni udzielał porad, informacji nt. biernego, czynnego palenia tytoniu, zachęcał do rzucenia palenia tytoniu. Rozdawane były materiały edukacyjne. Stoisko zorganizowano w Galerii Karuzela (17.11.2016), wzięło udział 50 osób.
- *Spotkanie edukacyjne* Pracownik OZ PSSE we Wrześni poprowadził 3 spotkania edukacyjnych dla 70 uczniów Zespołu Szkół Politechnicznych we Wrześni. Spotkania były kontynuacją podejmowanych działań w placówce (gazetka, komunikaty przez radiowęzeł). Młodzież została poinformowana, o idei kampanii, sposobach rzucenia palenia. Uczniowie zostali zapoznani z: rodzajem dymu, skąd wziął się tytoń oraz jak wyglądał i jak wygląda papieros oraz skład dymu tytoniowego; skutkach biernego i czynnego palenia tytoniu. i aspektem: zdrowotnym, etycznym, prawnym i finansowym związanymi z paleniem tytoniu. Na stronie internetowej PSSE we Wrześni zaktualizowano informację nt. Światowego Dnia Rzucania Palenia, przekazano informację do lokalnych mediów: prasa, radio,

portale internetowe.

- ✓ Wyeliminowanie ekspozycji na dym tytoniowy w miejscach pracy. Pracownik OZ PSSE we Wrześni w dniu 31.05.2017 roku przeprowadził spotkanie edukacyjne w zakładzie pracy Rolpak Przedsiębiorstwo Wielobranżowe G. T. Jakubowscy we Wrześni. Pracownicy (8 os.) zostali zapoznani z tematyką związaną z tytoniem, skutkami biernego oraz czynnego palenia, metodami jak rzucić palenie i korzyściami z nie palenia, historią papierosa oraz z 4 aspektami – zdrowotnym, ekonomicznym, finansowym i prawnym (wytyczne z ustawy). Dla firmy zostały przygotowane pakiety materiałów. Pracownicy zostali zachęcani do rzucenia palenia i życia bez dymu tytoniowego.

„Moje Dziecko Idzie do Szkoły” Celem programu jest poprawa stanu zdrowia dzieci rozpoczynających naukę w szkole poprzez podniesienie poziomu wiedzy rodziców o zdrowiu dzieci w zakresie: prawidłowego żywienia,

higieny osobistej, przestrzegania wymogów sanitarnych przy przygotowaniu i spożywaniu posiłków, szczepień ochronnych, zdrowego stylu życia.

W roku szkolnym 2016/2017 program był realizowany w 34 placówkach w tym: 18 szkoły podstawowe, 1 szkoła specjalna, 14 przedszkoli, 1 ośrodek rewalidacyjno – edukacyjny. przez wszystkie szkoły i przedszkola z powiatu wrzesińskiego w których są klasy 0 – 41 placówek w tym 23 szkoły podstawowe, 1 szkoła specjalna, 16 przedszkoli, 1 ośrodek rewalidacyjno – edukacyjny.

Z danych uzyskanych z placówek w programie uczestniczyło 1040 uczniów i 1197 rodziców.

Podczas wizytacji program oceniono w 32 placówkach - 94% realizujących program.

W ramach realizacji programu pracownik OZ:

- przeprowadził spotkanie edukacyjne dla 21 uczniów szkoły podstawowej w Zespole Szkół w Otocznej, które stanowiło podsumowanie działań edukacyjno-zdrowotnych podjętych w szkole. Spotkanie było poświęcone tematyce związanej z racjonalnym odżywianiem i aktywnością fizyczną. Zajęcia obejmowały następującą problematykę: zasady rozkładu posiłków - 5 posiłków/ 3-4 godziny, zasady odżywiania zgodne z talerzem zdrowia, rodzaje aktywności fizycznej- ćwiczenia, naukę odczytywania informacji z etykiet produktów.
- brał udział w festynie w SSP nr 1 we Wrześni pod hasłem: „W zdrowym ciele, zdrowy duch” 150 – osób. Festyn był podsumowaniem działań dla uczniów z klas „0” szkół podstawowych gminy Września.

Program realizowany był z wykorzystaniem wielu form/ metod realizacji (np. pogadanki, burza mózgu, inscenizacje, konkursy, filmy, prace plastyczne itd.). Program został przyjęty zarówno przez rodziców jak i uczniów bardzo pozytywnie. Realizatorzy programu – wychowawcy klas zaobserwowali wzrost zainteresowania tematyką zdrowego stylu życia. Rodzice na spotkaniach z wychowawcami chętnie dzielili się swoimi uwagami, spostrzeżeniami przemyśleniami dotyczącymi zagadnień zawartych w broszurce „Moje dziecko idzie do szkoły”. Wzrosła jakość drugich śniadań przynoszonych do szkół przez dzieci. Program cieszył się dużym uznaniem dzieci i wychowawców, nie wystąpiły problemy podczas realizacji programu.

Projekt PL0432 „Bądźmy zdrowi, wiemy – więc działamy”

jest realizowany na terenie powiatu wrzesińskiego od 2009 roku. Celem ogólnym Projektu jest poprawa stanu zdrowia populacji dzieci i młodzieży w Polsce, a celem bezpośrednim zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży narażonych na nadwagę, otyłość i choroby dietozależne na terenie województwa wielkopolskiego poprzez zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie oraz kształtowanie właściwych nawyków i umiejętności prozdrowotnych.

Na terenie powiatu wrzesińskiego odbyło się:

- ✓ „Maraton zdrowia i sprawności fizycznej”. Turniej odbył się 08.06.2017 roku w Gimnazjum nr 2 we Wrześni. Impreza była podsumowaniem działań w roku szkolny 2016/2017 w ramach projektu. Organizatorem była Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna we Wrześni oraz nauczyciele z Gimnazjum nr 2 we Wrześni (pani: A. Reszelewska, I. Rydz, I. Szamałek, E. Bosacka – Płocka). Partnerami było Starostwo Powiatowe we Wrześni, Urząd Miasta i Gminy we Wrześni, Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Poznaniu.

W maratonie brało udział 5 drużyn sześciuosobowych z pierwszych klas szkół gimnazjalnych – 36 % szkół gimnazjalnych.

Maraton rozpoczął się podsumowaniem projektu – siedmiu edycji Maratonu Zdrowia i Sprawności Fizycznej. Działanie uświetniły wokalnymi występami uczennice Gimnazjum nr 2 we Wrześni. Następnie uczestnicy zaproszeni zostali do wspólnej rozgrzewki a dalej każda drużyna zaliczała po kolei stanowiska z zadaniami dotyczącymi wiedzy z zakresu prawidłowego żywienia i zadań promujących aktywność fizyczną: obliczanie BMI i kaloryczności produktu, układanie piramidy zdrowego żywienia, rozwiązywanie krzyżówki i testu wiedzy, wybór produktów do

higieny osobistej, segregacja produktów spożywczych, wypór produktu z błonnikiem, znajomość nasion, wybór rzeczy potrzebnych do kiszenia ogórków, konkurencje sportowe: strzały na bramkę, rzuty do kosza, rzuty na bramkę oraz wykonanie II śniadania dla gimnazjalisty ostatnią konkurencją było przygotowanie śniadania dla gimnazjalisty z pół produktów. Oceniana była wartość odżywcza śniadania zgodnie z piramidą zdrowia i sposób zapakowania tak jakby uczeń zabierał śniadanie do szkoły. Komisja przyznała: I miejsce Gimnazjum nr 2 we Wrześni, II miejsce Zespół Szkół nr 1 we Wrześni, III miejsce Zespół Szkół w Nowym Folwarku. Każda drużyna otrzymała pamiątkowy dyplom i nagrody ufundowane przez partnerów przedsięwzięcia.

- ✓ Festyny: zostały zorganizowane dwa festyny dla przedszkolaków. W spotkaniach udział brali uczniowie Niepublicznego Przedszkola „Chatka Misia Uszatka” z Wrześni oraz Zespołu Szkół w Targowej Górcie. W sumie udział wzięło 100 dzieci. Po uroczystym otwarciu imprez gdzie powitano uczestników oraz przedstawiono cel spotkania i życzo wszystkim udanej zabawy, dzieci wysłuchały informacji nt. zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej. Kolejnym etapem spotkań była część artystyczna w wykonaniu dzieci - piosenki o zdrowym stylu życia. Następnie dzieci spróbowały swoich sił w konkurencjach sportowych i sprawnościowych m.in. sztafecie warzywnej, rzucie woreczkiem do kosza, przeciąganiu liny, sadzeniu

ziemniaków. Nie zabrakło również konkurencji zgadnij co to oraz wyklejania owoców. Uczestnicy mogli nabrać sił jedząc zdrowe przekąski przygotowane przez placówki. Festyny zakończyły się wręczeniem nagród, dyplomów i upominków.

Przedszkole Niepubliczne „Chatka Misia Uszatka” we Wrześni, w dniu 07.12.2017.

Zespół Szkół w Targowej Górcie, w dniu 08.12.2017

- ✓ Międzyprzedszkolna „Tęczowa spartakiada” pracownik OZ PSSE we Wrześni uczestniczył w tęcowej spartakiadzie, która odbyła się pod logo i w ramach projektu w dniu 14. 06.2017, w hali sportowej Wrzesińskich Obiektów Sportu i Rekreacji przy ul. Szkolnej we Wrześni. Uczestnikami były dzieci w wieku 5,6 lat z wrzesińskich 7. Przedszkoli. Spotkanie zostało zorganizowane przez Dyрекcję i nauczycielki przedszkola z Zespołu Szkolno – Przedszkolnego „Tęczowa Chatka” we Wrześni. Do pracy w komisji zaproszony został pracownik OZ Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej we Wrześni. Celem działania było propagowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie sprawności fizycznej oraz tworzenie atmosfery współpracy i współdziałania w zespole. Spotkanie rozpoczęło się od wspólnej rozgrzewki a dalej każda drużyna zaliczała po kolei konkurencje sportowe m.in. skoki w workach, bieg z taczka, tor przeszkód, skoki na skakance. Atrakcją w przerwie była gra „ogromną” piłką – przerzucanie na boisku do piłki siatkowej. I miejsce zdobyła drużyna z Przedszkola nr 6 „Pszczółka Maja” z Wrześni. Każda drużyna otrzymała pamiątkowy dyplom, puchar i nagrody ufundowane przez partnerów przedsięwzięcia.

Szkolenie dla młodzieży gimnazjalnej. Zostało zorganizowane w dn. 14.11.2017 w zakresie racjonalnego odżywiania, aktywności fizycznej, w którym wzięło udział 14 os. –uczniów klasy gimnazjalnej ze Szkoły Podstawowej w Orzechowie. Każdy z bloków tematycznych składał się z wykładu i zajęć warsztatowych. W ramach ćwiczeń warsztatowych uczestnicy pracowali w kilkusobowych zespołach, gdzie młodzież: uczyła się dziennego rozkładu posiłków, rozwiązywała hasła w formie

kalamburów; układała puzzle dotyczące podziału produktów spożywczych na grupy i piramidy zdrowia; rozwiązywali krzyżówkę. Młodzież uczyła się także obliczać i interpretować swoje BMI, odczytywać dane z etykiet produktów, obliczać zawartość soli w produktach. W ramach aktywności fizycznej, młodzież układała i przedstawiała zestawy ćwiczeń, które można przeprowadzić podczas 10 minutowej przerwy w szkole. Młodzież chętnie brała udział w zajęciach praktycznych, otrzymała również materiały edukacyjne – rozdzielnik w załączeniu. Szkolenie odbyło się w sali Komendy Powiatowej Policji we Wrześni – sala udostępniona nieodpłatnie. Szkolenie poprowadził pracownik OZ PSSE we Wrześni – Anna Węcłewska.

Uczestnicy szkolenia

- ✓ Konkurs „Bądźmy zdrowi”. Konkurs skierowany był dla uczniów klas II-III szkoły gimnazjalnej. Uczestnicy mieli za zadanie wykonanie plakatu zachęcającego młodych ludzi do zdrowego stylu życia. 13. grudnia 2017 roku w Samorządowej Szkole Podstawowej nr 3 we Wrześni uroczyste zostało podsumowana siódma edycja konkursu „Bądźmy zdrowi”. Na etap powiatowy wpłynęło 5 prac. Komisja przyznała I miejsce: Szymon Musiałowski – Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 3 we Wrześni; II miejsce: Kamila Rogalska – Zespół Szkół w Targowej Górcie; III miejsce: Zofia Kaźmierczak – Szkoła Podstawowa w Orzechowie; Wyróżnienie: Jakub Starański – Zespół Szkół Społecznych w Grzybowie; Milena Dembczyńska – Zespół Szkolno – Przedszkolny w Kołaczku.

Praca, Szymona Musiałowskiego reprezentowała powiat wrzeński w etapie wojewódzkim, gdzie zdobyła również I miejsce.

Uroczystość uświetniona została piosenkami o zdrowiu w wykonaniu uczniów klasy III Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 3 we Wrześni.

„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków

psychoaktywnych”. Celem programu jest ograniczenie używania tytoniu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym tj. między 15 a 49 rokiem życia i ich najbliżsi. Zasadnicze działania:

✓ Program edukacyjny „Ars, czyli jak dbać o miłość?” dotyczy profilaktyki używania

substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), adresowany jest do młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych. Celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, tytoniu, narkotyków, w tym środków zastępczych) przez młodzież.

W roku szkolnym 2016/2017 program realizowany był w 7 szkołach (87,5 % placówek) z 5 zespołów szkół – 100%. Program oceniono podczas wizytacji w 5 zespołach – 100%. Działaniami edukacyjnymi objęto 202 uczniów – 7,8 % oraz 91 rodziców. Program był realizowany w ramach wymaganych 6 godzin lekcyjnych. We wrzesińskich placówkach dodatkowo zorganizowano gazetki ściennie informujące o tematyce programu, odbywały się wykłady, projekcje filmu oraz zostało zorganizowane spotkanie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji we Wrześni. W ramach dodatkowych działań zostało zorganizowane spotkanie edukacyjne dla młodzieży, 30.11.2016 w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 we Wrześni. Spotkanie zostało zrealizowane we współpracy z pedagogiem szkolnym/koordynator programu. Partnerem spotkania była Komenda Powiatowa Policji (KPP) we Wrześni, Urząd Miasta i Gminy (UMiG) we Wrześni. Młodzież: wysłuchała wykładu dotyczącego profilaktyki tytoniowej (Anna Węcłewska – PSSE we Wrześni), substancji psychoaktywnych i alkoholu (Przemysław Teodorczyk – KPP we Wrześni), obejrzała film pt. „Domówka” – tematyka alkoholowa, następnie korzystała ze stoisk edukacyjnych: gdzie można było przespacerować się, wybrać numer telefonu w alkogolach imitujących 1 i 2 promile, zapoznać się z rodzajami i sposobem działania substancji psychoaktywnych oraz skorzystać z porad specjalistów. Spotkanie zorganizowane było dla 4 grup uczniów, w których wzięło udział 89 osób.

✓ Konkurs „Szkoła wolna od używek”. Celem konkursu było przygotowanie projektu

edukacyjnego promującego postawę wolną od używek. Konkurs skierowany był do szkół ponadgimnazjalnych, które zrealizowały program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Regulamin przekazano do 5 szkół ponadgimnazjalnych.

- ✓ Eventy. Pracownik OZ PSSE we Wrześni zorganizował 1 stoisko edukacyjne w Galerii Karuzela we Wrześni dla społeczności lokalnej. Społeczność w mogła skorzystać z porad udzielanych przez pracownika ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w zakresie profilaktyki palenia tytoniu, spożywania alkoholu i przyjmowania innych substancji psychoaktywnych. Społeczność mogła: zbadać sobie poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu, wziąć udział w konkursie – prawidłowa odpowiedź na wylosowane pytanie nagradzana była opaska odblaskowa, spacerować się, spróbować wybrać nr. telefonu w alkoholach, które imitowały obraz jak po spożyciu alkoholu – 1 i 2 promile w organizmie. Z porad skorzystało 50 os.
- ✓ Do szkół ponadgimnazjalnych przekazano zaproszenie na konferencję, która odbyła się 24 marca 2017 r. w Poznaniu, Hotel Ikar. W programie przewidziane były wystąpienia koordynatorów programu profilaktycznego „ARS, czyli jak dbać o miłość” oraz wykład i warsztaty pt. „Jak rozmawiać z młodzieżą o używkach i leczeniu uzależnień?”.
- ✓ Kampania „Melanż. Oczekiwania vs. Rzeczywistość”. Do szkół ponadgimnazjalnych przekazano założenia i materiały z kampanii oraz scenariusz lekcji „Jak rozmawiać z młodzieżą na temat używek?”.
- ✓ Kampania „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu. Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy na temat skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, a także ograniczenie ich stosowania. Główną grupą docelową kampanii są kobiety w wieku prokreacyjnym, ciężarne oraz ich rodziny i bliscy. Na terenie powiatu prowadzono dystrybucję materiałów, współpracowano z przychodniami lekarza rodzinnego, sołtysami wiosek, udzielano porad przy okazji eventów. Informacje o kampanii zostały zamieszczone na stronie internetowej PSSE we Wrześni oraz w lokalnych mediach.

Szkoły Promujące Zdrowie. Na terenie powiatu wrzesińskiego są 4 szkoły, które posiadają tytuł „Szkoły Promującej Zdrowie, jest to % placówek objętych nadzorem OZiPZ PSSE we Wrześni. Do tych placówek wg. Danych z Kuratorium Oświaty w Poznaniu należą: Zespół Szkół Specjalnych im. J. Korczaka we Wrześni, Zespół Szkół nr 1 we Wrześni -

Gimnazjum nr 1 we Wrześni oraz Zespół Szkół w Otocznej (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum), Szkoła Podstawowa w Bieganowie. Gimnazjum nr 2 we Wrześni i Gimnazjum w Kołaczku stara się o przyjęcie do Sieci Szkół Promujących Zdrowie. Wszystkie placówki realizują i włączają się w programy i akcje proponowane przez PIS. 26.10.2017 odbyła się wizyta studyjna w Szkołę Podstawową w Bieganowie. Placówce Certyfikat przystąpienia do Wielkopolskiej Sieci Szkół Promujących zdrowie wręczono 24.11.2017.

Światowy Dzień Zdrowia W 2017 roku tematem dominującym było „Depresja – porozmawiajmy o niej”. Prowadzone działania miały na celu lepsze zrozumienie tego, czym jest depresja i w jaki sposób można jej zapobiegać lub leczyć. W ramach obchodów przesłano informację nt. założeń i obchodów wraz z hasłem ŚDZ do placówek oświatowych - 51 (Przedszkola, Szkoły Podstawowe, Gimnazja, Szkoła Ponadgimnazjalna), Przychodnie Lekarza Rodzinnego –14, Placówki specjalistyczne 3, Szpital Powiatowy – 1; zorganizowano gazetkę w holu PSSE we Wrześni; zorganizowano 1 spotkanie edukacyjne dla 40 uczniów szkoły gimnazjalnej (Gimnazjum nr 2 we Wrześni).

Zapobieganie chorobom nowotworowym. Celem działań jest uświadomienie społeczeństwu, że problem chorób nowotworowych jest duży i nie należy go bagatelizować oraz przedstawienie sposobów ochrony przed chorobami nowotworowymi. Działania PSSE we Wrześni:

- ✓ Samobadanie piersi, pracownik OZ PSSE we Wrześni:
 - została zorganizowana gazetka tematyczna w holu Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej we Wrześni (PSSE we Wrześni).
 - *edukacja w szkołach ponadgimnazjalnych*: pracownik Oświaty Zdrowotnej PSSE we Wrześni przeprowadził 9 zajęć edukacyjnych wśród młodzieży 4 szkół ponadgimnazjalnych we współpracy p. pielęgniarki i pedagoga – wzięło udział 500 os. Podczas spotkań uczestnicy wysłuchali wykładu, obejrżeli film instruktażowy pod patronatem marki Avon nt. samobadania piersi oraz uczyli się na fantomie prawidłowo badać piersi. Uczestnicy poznali zagrożenia wynikające z chorób nowotworowych piersi, dowiedzieli się także, co zwiększa ryzyko zachorowania oraz jak temu przeciwdziałać. Uczestnicy otrzymali materiały informacyjne nt. samobadania piersi. W każdej ze szkół została zorganizowana również tematyczna gazetka.

- *edukacja wśród osób dorosłych* – spotkanie edukacyjne. Pracownik Oświaty Zdrowotnej PSSE we Wrześni przeprowadził 5 spotkanie edukacyjne – wzięło udział 65 osób. Uczestnicy spotkań to mieszkańcy z gminy Miłosław w wieku 20-70 lat. Odbiorcy wysłuchali wykładu, obejrzeni film instruktażowy pod patronatem marki Avon nt. samobadania piersi oraz uczyli się na fantomie prawidłowo badać piersi. Uczestnicy poznali zagrożenia wynikające z chorób nowotworowych piersi, dowiedzieli się także, co zwiększa ryzyko zachorowania oraz jak temu przeciwdziałać. Przekazano materiały informacyjne nt. samobadania piersi.
- zorganizował stoisko edukacyjne dla społeczności lokalnej 15.10.2017 w ramach akcji profilaktycznej zapobieganie chorobom nowotworowym - profilaktyka raka piersi. Stoisko edukacyjne w pasaż w Galerii Karuzela we Wrześni. Z porad skorzystało 100 os. Pracownik OZ PSSE we Wrześni przekazywał informacje, dlaczego tak ważne jest samobadanie piersi oraz jak często powinno się to robić. Dodatkowo na specjalnym modelu odbywały się pokazy – jak prawidłowo je badać.
- ✓ Akcja profilaktyczna w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z Rakiem Piersi. Akcja „Różowa kokardka”. Akcja polegała na przypinaniu uczniom, pracownikom z 5 szkół ponadgimnazjalnych powiatu wrzesińskiego różowych kokardek i odbyła się w dniach 13-18.10.2017. Było to jedno z działań w ramach obchodów Dnia Walki z Rakiem Piersi, który przypada 15. października. Akcja miała na celu solidarność z osobami, które dotknął problem raka piersi jak i zachęcenie do badań profilaktycznych w tym samobadanie piersi. Działaniem objęto ok 2200 os.
- ✓ Program edukacyjny „Wybierz Życie Pierwszy krok” Na terenie powiatu wrzesińskiego w roku szkolnym 2016/2017 realizowane była kolejna edycja programu. Celem programu był wzrost świadomości i profilaktyka raka szyjki macicy. Głównie odbiorcami programu byli uczniowie klas I szkół ponadgimnazjalnych – 551 uczniów oraz 202 rodziców. W ramach konkursu został ogłoszony konkurs na film edukacyjny – z terenu powiatu wrzesińskiego nie wpłynęły żadne prace. Pracownik OZ PSSE we Wrześni poprowadził zajęcia edukacyjne dla młodzieży dotyczące profilaktyki raka szyjki macicy. Młodzież wysłuchała wykładu przeplatane filmem: z programu „Wybierz życie pierwszy krok”, dotyczący mechanizmu zakażenia wirusem HPV oraz historie kobiet walczących z rakiem szyjki macicy. Młodzieży i placówce przekazano materiały edukacyjne (ulotka i zakładka z programu „Wybierz życie pierwszy krok”). Odbyło się 4 zajęć po 45 min., ogółem 206 os. – 16% uczniów szkół ponadgimnazjalnych powiatu wrzesińskiego. Do 5 placówek

– 100% przesłano regulamin konkursu na film promujący program „Wybierz Życie Pierwszy Krok” – żadna placówka nie wzięła udziału.

Podczas wizytacji dokonano zapytania o realizację programu w 2 – 40 % placówkach.

Fakt odnotowano w ocenie Zapobieganie Chorobom Nowotworowym.

W ramach ewaluacji działań w szkołach ponadgimnazjalnej dokonano oceny działań w 3 placówkach – 60 %

Substancje psychoaktywne - Dopalacze

✓ Szkolenia. Zostały zorganizowane 2 szkolenia – w dniu 17 i 18.05.2017 we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni i Urzędem Miasta i Gminy we Wrześni. Szkoleniem objęte zostały szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne z powiatu wrzesińskiego. Udział wzięło 40 uczniów.

Dla szkół zostały przygotowane pakiety edukacyjne. Serwis konferencyjny został zakupiony ze środków finansowych Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wrześni.

Szkolenie odbyło się w Sali konferencyjnej Komendy Powiatowej Policji we Wrześni. Uczniowie uczestniczyli w zajęciach wg konspektu. Za przeprowadzenie szkolenia odpowiedzialni byli członkowie zespołu ds. profilaktyki w zakresie „dopalaczy” (Anna Węcłewska OZiPZ PSSE we Wrześni, Tomasz Michalak KPP we Wrześni).

Spotkanie było podzielone na dwie części. I część teoretyczna – wykład; II część warsztatowa. Młodzież miała możliwość zapoznać się z różnego rodzaju narkotykami, procesem uzależnienia od substancji psychoaktywnych, z historią dopalaczy, sposobem pomocy osobie po spożyciu środka odurzającego. Młodzież oglądała film „Domówka”. Została przeprowadzona również ankieta na rozpoczęcie oraz zakończenie szkolenia.

Młodzież po ukończeniu szkolenia otrzymała dyplomy potwierdzające posiadanie wiedzy na temat szkodliwego wpływu używania dopalaczy i substancji psychoaktywnych. Informacja nt. szkoleń ukazała się na stronie internetowej PSSE Września.

✓ Akcja profilaktyczna „Noc profilaktyki” pracownik OZ brał udział w akcji. W ramach akcji przeprowadzono prelekcje dla 50 uczniów szkół gimnazjalnych, zorganizowane były stoiska edukacyjne z materiałami, odbył się turniej piłki nożnej.

✓ Programu „Wiem nie biore! Jestem bezpieczny” Projekt ten jest autorskim programem Inspekcji Sanitarnej województwa wielkopolskiego. Współorganizatorami są: Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu w ramach programu „Narkotyki i

dopalacze - zło, które wciąga młodzież”, Kuratorium Oświaty w Poznaniu pod patronatem Wojewody Wielkopolskiego i Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Program ma na celu wzrost świadomości społecznej na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu. W ramach programu zorganizowano szkolenia dla uczniów szkół podstawowych kl. VII w dniu 22.11.2017– 45 os. oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych w dniu 23.11.2017 – 18 os. Wykładowcami byli panowie policjanci i pracownik OZ PSSE we Wrześni. Podczas szkolenia dla młodzieży przedstawiono cel spotkania, omówiono kto to jest lider zdrowia i jakie zadania są przed młodzieżą w ramach współpracy w szkołach. Pracownik OZ poprowadził zajęcia wg. broszury „Smak życia czyli debata o dopalaczach” oraz role i zadania Inspekcji Sanitarnej w zakresie dopalaczy. Pan policjant przedstawił treści prawne, jak postępować gdy ktoś ze znajomych zażyje środek psychoaktywny. Omówiono również narkotyki i pokazano ich atrapy z walizki Drugsbooks, przedstawiono również przykłady z „życia” jak działają „dopalacze” oraz była możliwość przejścia się w alkogoglach.

- ✓ Spotkania edukacyjne: pracownik OZ PSSE był wykładowcą podczas 4 spotkań z młodzieżą – 161 os.. Dwa spotkania poprowadzono we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni
- ✓ Konkurs „Moda bez uzależnień”. Pracownik OZ PSSE we Wrześni włączył się w prace komisji konkursu. Zadanie konkursowe polegało na zaprojektowaniu i wykonaniu koszulki – T-shert na temat profilaktyki ukierunkowanej na przeciwdziałanie używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Organizatorem działania była Komenda Powiatowa Policji we Wrześni.
- ✓ Akcja profilaktyczna „Bezpieczny powrót do szkoły” Pracownik OZ PSSE we Wrześni brał udział w evencie zorganizowanym przez Galerie Karuzela. W ramach stoiska edukacyjnego zachęcano do życia bez uzależnień – m.in. dopalacze.
- ✓ Projekt edukacyjny „Co działa nie tak?”. W 2017 roku odbyła się pierwsza pilotażowa edycja projektu. Miał on na celu wzrost świadomości na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych („dopalaczy”) na funkcjonowanie organizmu jak i konsekwencji dla życia ludzkiego. Uczestnikami zajęć była grupa uczniów z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 we Wrześni oraz grupa skazanych z Zakładu Karnego w Gębarzewie. Uczestnicy spotykali się na zajęciach edukacyjnych gdzie analizowali skuteczność edukacji zdrowotnej – profilaktyki na podejmowanie decyzji w zakresie uzależnień; zapoznali się z środkami uzależniającymi i ich

wpływem na organizm; procesem uzależnienia od środków odurzających jak i konsekwencjami zarówno na ludzkie ciało jak i relacje międzyludzkie oraz z chorobami które mogą być konsekwencją ryzykownych zachowań seksualnych pod wpływem narkotyków, dopalaczy. Owocem spotkań jest mapa mentalna, która przedstawiała co działa w profilaktyce a co nie - czyli co warto wykorzystywać a z czego zrezygnować. Poza mapą został stworzony plakat pod hasłem „To Ty wybierasz, którego wilka karmisz”. Pomysłodawcą projektu był Zakład Karny w Gębarzewie i Zespół Szkół Zawodowych nr 2 we Wrześni a partnerem Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna we Wrześni oraz Szpital Miejski im. Franciszka Raszei w Poznaniu.

Zapobieganie chorobom zakaźnym

- ✓ Pracownik OZ przekazał do placówek edukacyjnych i został zamieszczony na stronie internetowej nowy poradnik nt. profilaktyki wszawicy.
- ✓ Pracownik OZ wspierał działania w zakresie profilaktyki grypy prowadził kampanie „stop grypa.”: przekazano założenia dla placówek oświatowych, przychodni lekarza rodzinnego, prowadzono dystrybucje materiałów oraz prowadzono współpracę z mediami.

Akcja „Bezpieczne wakacje” prowadzono dystrybucję materiałów, zorganizowano 8 spotkań edukacyjnych dla uczestników kolonii letnich i ich opiekunów – 279 os. nt. ochrony zdrowia podczas letnich wakacji, tworzenia stref wolnych od dymu tytoniowego, życie bez uzależnień - dopalaczy.

Powiatowy Dzień Zdrowia 03.06.2017 odbył się Powiatowy Dzień Zdrowia na parkingu przy Starostwie Powiatowym we Wrześni. PSSE we Wrześni było jednym ze współorganizatorów przedsięwzięcia oraz zorganizował stoisko profilaktyczne gdzie zachęcano do życia bez uzależnień (alkohol, dopalacze, tytoń); przespacerować się w alkogoglach. Społeczność mogła również tego dnia skorzystać m.in. z: mammografii, badania: słuchu, poziomu glukozy, masy ciała, konsultacji ortopedy, dietetyka czy podologa. Degustować zdrową żywność, wziąć udział w konkursach. Zostały również przygotowane atrakcje dla dzieci m.in. malowanie buziek.

Wnioski

Realizacja programów przebiegała zgodnie z założeniami. W ramach nadzoru nad placówkami na rok 2017 zaplanowano i wykonano 48 wizytacji w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w powiecie wrzesińskim – 94 % w placówkach dokonano 189 ocen programów edukacyjnych oraz dokonano 20 ocen projektu „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”. Pozytywny i wymierny skutek odnosi stała bardzo dobra współpraca m.in. ze Starostwem Powiatowym we Wrześni, Urzędem Miasta i Gminy we Wrześni, Szpitalem Powiatowym we Wrześni, Komendą Powiatową Policji we Wrześni oraz placówkami oświatowo – wychowawczymi.

Mile widziane było by zwiększenie środków finansowych na działalność profilaktyczną i materiałów edukacyjnych do działań akcyjnych i programowych co umożliwi jeszcze lepszą realizację programów.

Ocena stanu sanitarnego
w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

1. REALIZACJA ZADAŃ

Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego realizuje obowiązki i zadania mające na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno - zdrowotnego w nowo realizowanych oraz przebudowywanych obiektach budowlanych, poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie w nich odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych, a także poprzez zapobieganie pogorszeniu standardów jakości środowiska w zakresie warunków zdrowotnych dla osób zamieszkujących i przebywających w sąsiedztwie obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Działania i kompetencje zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynikają z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017r. poz. 1261) i w szczególności polegają na:

- uzgadnianiu studium uwarunkowań i kierunków rozwoju oraz planów zagospodarowania przestrzennego gmin, w tym uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanych dla potrzeb planów zagospodarowania przestrzennego;
- opiniowaniu dokumentacji projektowych dotyczących budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- wydawaniu opinii sanitarnych na etapie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko, w tym wydawanie opinii w sprawie konieczności przeprowadzania postępowania w sprawie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć wraz z określaniem zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko oraz wydawanie opinii przed decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach;
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych poprzez stwierdzenie zgodności ich wykonania z projektem budowlanym.

Działalność opiniodawcza i nadzorowa w roku 2017 skoncentrowana była głównie na udziale w prowadzonych przez organy administracji samorządowej, postępowaniach dotyczących uzgodnień planów zagospodarowania przestrzennego oraz oceny oddziaływania inwestycji na środowisko.

Równoważnym elementem nadzoru było współuczestniczenie w przekazywaniu obiektów budowlanych lub ich części do użytkowania oraz kontrola warunków higieniczno - sanitarnych w projektach budowlanych nowych obiektów i zmian sposobu użytkowania.

Suma wydanych opinii w analizowanym roku 2017 kształtuje się na nieco niższym poziomie w stosunku do lat ubiegłych, co świadczy, iż ilość nowych przedsięwzięć na terenie powiatu wrzesińskiego w roku 2017 zmalała.

Ilość dokonywanych odbiorów zmalała o 28%. Ilość uzgodnień dokumentacji projektowych w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych utrzymała się na podobnym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Natomiast można zauważyć spadek w wydawaniu opinii sanitarnych na etapie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko.

W stosunku do 2016r o 53% zmniejszyła się ilość opinii co do określenia potrzeby przeprowadzania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, ilość opinii wydanych przed decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach pozostała na tym samym poziomie. Również w 2017r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni wydał podobną ilość uzgodnień co w 2016r dla projektów warunków zabudowy, na terenie dla którego brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla danej inwestycji.

Opinie sanitarne wydane były jako pozytywne we wszystkich rozpatrywanych przypadkach.

Ilość załatwionych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych

L.p.	ZAKRES TEMATYCZNY	ILOŚĆ SPRAW w 2017r
1	Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	23
2	Wydawanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	9
3	Wydawanie opinii o projektach dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.	9
4	Wydawanie opinii o projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	16
5	Uzgodnienia dokumentacji projektowej w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych	15
6	Zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych	80
7	Zajmowanie stanowiska w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych w innych sprawach będących w kompetencji PPIS (min. uzgodnienie warunków zabudowy)	670
8	Wydawanie decyzji płatniczych za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	93
OGÓŁEM ILOŚĆ SPRAW ROZPATRZONYCH W ZNS		<u>915</u>

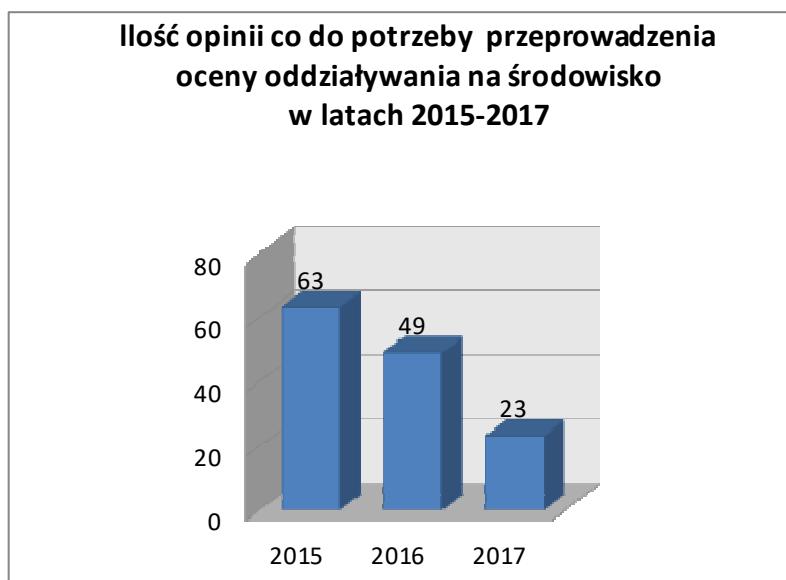
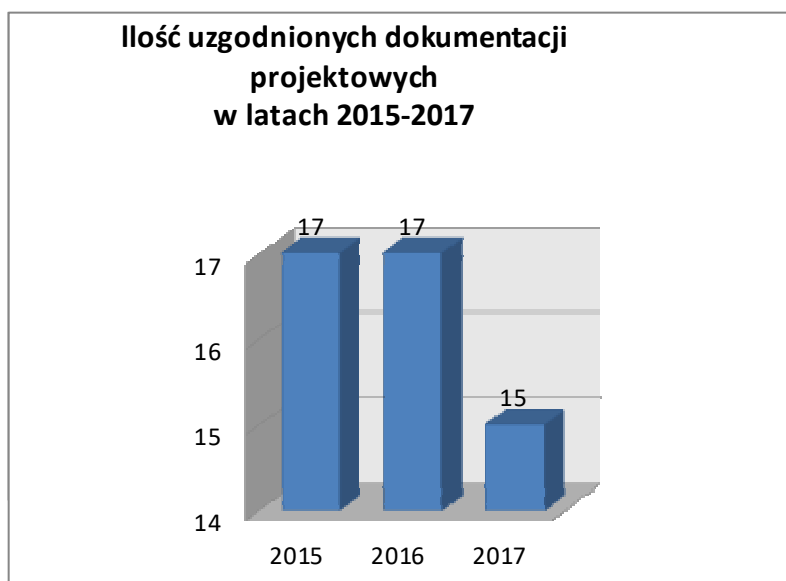
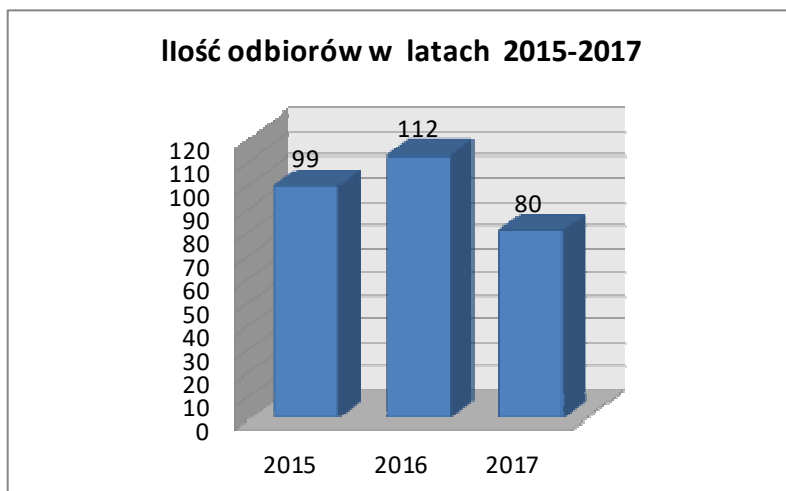
Pracownicy Sekcji uczestniczyli w dopuszczeniu do użytkowania obiektów nowo wybudowanych lub w których wykonano roboty budowlane związane z rozszerzeniem działalności lub ze zmianą sposobu użytkowania obiektu. Wydano 80 opinii sanitarnych, w tym 22 opinii dotyczyło kontroli obiektów budowlanych zgłoszonych do odbioru zgodnie z Prawem Budowlanym, 58 opinii sanitarnych dotyczyło kontroli sprawdzenia zgodności przygotowania pomieszczeń z projektem technologicznym zaopiniowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego bądź rzeczoznawcy ds. sanitarno - higienicznych. W czasie kontroli obiektów, lokali, gabinetów itp. nie stwierdzono występowania niezgodności wykonania robót budowlanych w stosunku do projektu budowlanego /technologicznego/ i niezgodności z obowiązującymi przepisami.

Czynnościom odbiorowym podlegały min.:

- sklepy i zakłady gastronomiczne, hurtownie i magazyny spożywcze;
- apteki, gabinety lekarskie i stomatologiczne;
- salony fryzjerskie i kosmetyczne, solaria, gabinety masażu;
- zakłady produkcyjne i warsztaty, magazyny;
- szkoły, żłobki, przedszkola, sale gimnastyczne oraz obiekty towarzyszące;

- budynki usługowo - handlowe i inne;
- stacje benzynowe.

Graficzne zestawienie odbiorów, uzgadnianych dokumentacji oraz wydanych opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w latach 2015 - 2017r

Zakończenie

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej pionu Oddziału Nadzoru w 2017 roku przeprowadzili w powiecie wrzesińskim ogółem 1785 kontroli sanitarnych na podstawie, których wydano 1112 decyzji administracyjnych, w tym 448 stanowiły decyzje płatnicze. Wstrzymano działalność w 4 obiektach ze względu na stwierdzone zagrożenie dla zdrowia i życia, wydano 2 decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu środków spożywczych. Nałożono 13 mandatów karnych na łączną kwotę 3 350,00 zł.

W 2017 r. na terenie objętym nadzorem przez PPIS we Wrześni zanotowano mniejszą liczbę ognisk zachorowań na choroby zakaźne jak w 2016r. Odnotowano 6 ognisk zachorowania na ospę wietrzną, 1 ognisko zachorowania na krztusiec oraz 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego (wzw A). W porównaniu z rokiem 2016 zanotowano wzrost zachorowań na biegunkę o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, ospę wietrzną, różyczkę, świnkę, wirusowe zapalenie wątroby typu A, B i C, boreliozę, zachorowania grypopodobne. Zanotowano spadek liczby zachorowań na salmonellozę, wirusowe zakażenia jelitowe, szkarlatynę (płonicę), krztusiec, neuroinfekcje. Stan sanitarno - higieniczny placówek lecznictwa ambulatoryjnego ocenia się pozytywnie. Personel medyczny przestrzega opracowanych procedur dotyczących antyseptyki, dezynfekcji, sterylizacji, postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz sprzątania, o czym świadczy brak zakażeń zakładowych.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wszystkie wodociągi publiczne, zaopatrujące mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia dostarczały wodę opowiadającą wymaganiom sanitarnym. W związku z tym na 75850 tys. osób w powiecie wrzesińskim korzystało z wody o niekwestionowanej jakości. W minionym roku na przełomie lutego i marca doszło do skażenia mikrobiologicznego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, pochodzącej z wodociągu publicznego we Wrześni w rejonie ulic: Kościuszki, Koszarowej, Sikorskiego we Wrześni. W związku z zaistniałą sytuacją PPIS we Wrześni wystosował do administratora wodociągu decyzję administracyjną, stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia w obszarze w/w ulic, jednocześnie nakazując mu poinformowanie odbiorców wody o braku jej przydatności do spożycia, zapewnienie mieszkańcom wody w obszarze w/w ulic zastępczego źródła wody o jakości odpowiadającej wodzie przeznaczonej do spożycia, podjęcie działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości wody podawanej przez wodociąg publiczny we Wrześni w przedmiotowym obszarze oraz poinformowanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni o podjętych i wykonanych działaniach. Wystosowano również komunikat o zakazie

wykorzystywania wody do celów konsumpcyjnych i na potrzeby gospodarcze (tj. do picia, przygotowania posiłków, potraw, do mycia i płukania warzyw oraz owoców, do produkcji żywności, mycia naczyń i powierzchni mających kontakt z żywnością, a także do kąpieli) w obszarze ulic: Kościuszki, Koszarowej, Sikorskiego i Warsztatowej. Komunikat zamieszczono na stronie internetowej PSSE we Wrześni. W związku z powyższym wzmożono nadzór nad jakością wody, pochodzącej z wodociągu publicznego we Wrześni, zarówno przez inspekcję sanitarną jak i przez przedsiębiorstwo wodociągowe. Na podstawie otrzymanych ponownych sprawozdań z badań wody przeprowadzonych zarówno przez inspekcję sanitarną oraz przedsiębiorstwo wodociągowe stwierdzono w obszarze ulic: Gen. Sikorskiego, Koszarowa i Kościuszki przydatność wody do spożycia. W związku z czym wystosowano komunikat o przydatności wody do spożycia w obszarze w/w ulic i odwołujący poprzedni komunikat. Następnym stwierdzenia odpowiedniej jakości wody było wydanie decyzji administracyjnej, stwierdzającej jej przydatność w obszarze przedmiotowych ulic. W związku zaistniałym skażeniem wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni zobowiązał przedsiębiorstwo wodociągowe do prowadzenia zwiększonego monitoringu jakości wody, płukania sieci wodociągowej i chlorowania.

W minionym roku odnotowano również przypadek wystąpienia ponadnormatywnej ilości bakterii grupy coli i enterokoków w wodzie pochodzącej z wodociągu publicznego w Kaczanowie gm. Września. W związku z czym PPIS we Wrześni wystosował pismo do Prezesa PWiK Sp. z o.o. we Wrześni zobowiązujące do podjęcia działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości wody oraz wydał komunikat w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (przydatna do celów konsumpcyjnych po przegotowaniu). Powtórkowa analiza mikrobiologiczna wody, wykonana w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody nie wykazała przekroczeń.

Ponadto odnotowano incydentalne przypadki ponadnormatywnych wartości parametrów bakterii grupy coli. Zanieczyszczenie wody pitnej bakteriami grupy coli nie stanowiło zagrożenia dla życia lub zdrowia konsumentów, w związku z czym nie wydawano komunikatów o zakazie spożywania wody.

W 2017 roku przeprowadzono łącznie 534 kontroli sanitarnych min. zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, hoteli, pensjonatów, gospodarstw agroturystycznych, placówek służby zdrowia, obiektów wodnych, kontroli jakości wody. Nadzór sanitarny nad tymi obiektami nie wykazał zagrożeń dla zdrowia ludzi.

W zakresie nadzoru nad obiektami Żywności i Żywienia stan sanitarny obiektów w 2017 uległ polepszeniu. Mandaty karne nałożono w związku z wprowadzaniem do obrotu

środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia. Nałożono 13 mandaty na kwotę 3.350zł. Zgodnie z planem poboru prób na 2017r. pobrano do badań ramach monitoringu i urzędowej kontroli 177 prób krajowych, UE i z importu prób środków spożywczych w tym 3 próby kosmetyków. Zakwestionowana została 1 próba środków spożywczych pochodzenia roślinnego ze względu na właściwości fizykochemiczne.

Stan sanitarno-techniczny placówek nauczania i wychowania w 2017r. uległ znacznej poprawie. Dyrektorzy placówek nauczania i wychowania w miarę posiadanych środków podejmują działania zmierzające do poprawy ich stanu sanitarno-higienicznego i technicznego. Współpraca z dyrekcjami wszystkich placówek w dalszym ciągu oceniana jest pozytywnie.

W zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2017 roku kontynuowano programy edukacyjne rozpoczęte w latach ubiegłych oraz wdrażano nowe interwencje programowe i nie programowe o zasięgu krajowym i wojewódzkim. Podejmowano również działania akcyjne w związku z potrzebami lokalnymi w powiecie. Współpraca z samorządami, placówkami. oświatowo - wychowawczymi, przychodniami lekarza rodzinnego, poradniami specjalistycznymi, mediami oraz innymi instytucjami w roku 2017 odbywała się na dobrym poziomie.

Pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego poprzez opiniowanie lub uzgadnianie pod względem sanitarno-higienicznym: projektów planów zagospodarowania, przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dokumentacji projektowych inwestycji, w szczególności projektów budowlanych, wniosków dotyczących konieczności wykonywania raportu oddziaływania inwestycji na środowisko i jego zakresu, oraz odbioru obiektów budowlanych przekazywanych do użytkowania. W 2017 roku w trakcie dokonywanych odbiorów pod względem sanitarnym nie było obiektów, które zmuszałyby do wniesienia sprzeciwu podczas ich uruchomienia. W 2017r można zaobserwować znaczni mniejszy rozwój inwestycji na terenie powiatu wrzesińskiego w stosunku do roku poprzedniego. Ilość dokonywanych odbiorów zmalała o 28%, ilość wydawanych postanowień w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wzrosła o 33%. Ilość uzgodnień dokumentacji projektowych w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych utrzymała się na podobnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Ilość opinii co do określenia potrzeby przeprowadzania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko zmalała w stosunku do 2016r o 30%. Taka sama jak w 2016r była ilość wydawanych opinii przed decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. Podsumowując można z całą świadomością

powiedzieć, że powiat wrzesiński stanowi jeden z bardziej rozwijających się powiatów w województwie wielkopolskim o czym świadczyć może duża ilość inwestycji na jego obszarze.

W zakresie nadzoru nad zakładami pracy pracodawcy w dalszym ciągu starają się ograniczać do minimum liczbę osób pracujących w narażeniu na czynniki szkodliwe, jednocześnie zapewniając dostęp do informacji o istniejących zagrożeniach w środowisku pracy. Pracodawcy podejmują działania poprawiające warunki pracy w swoich zakładach poprzez stosowanie różnego rodzaju zmian organizacyjnych, np. zmniejszenie czasu ekspozycji pracownika na działanie czynnika szkodliwego, modernizacja systemów wentylacyjnych, wymiana lub przegląd stosowanych maszyn i urządzeń. W 2017 r. w 6 zakładach pracy w powiecie uległy poprawie warunki pracy w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia. Łącznie poprawiono w nich warunki pracy 21 osobom. Kontrole sanitarne potwierdziły również w tym roku, że pracownicy są świadomi skutków zagrożeń wynikających z pracy przez nich wykonywanej, dlatego też w trosce o swoje zdrowie chętnie korzystają z zabezpieczeń jakie oferuje im pracodawca.

W obliczu ustawicznego podnoszenia kwalifikacji pracowników pionu Nadzoru Sanitarnego poprzez udział w szkoleniach zapewnia się w powiecie wysoką jakość w zakresie sprawowanego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia, higieny środowiska, higieny pracy, higieny w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.

Główny cel działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie wrzesińskim wytyczony na 2017 r. osiągnięto na zadowalającym poziomie.